

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 231

48. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2005. szeptember 20.

Közleményszám

Tartalom

Oldal

I Tájékoztatások

.....

II Előkészítő jogi aktusok

Régiók Bizottsága**2005. április 13–14-i, 59. sz. plenáris ülés**

2005/C 231/01	A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: „Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról”	1
2005/C 231/02	A Régiók Bizottsága véleménye az „Európai Regionális Fejlesztési Alapról (ERFA) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról”	19
2005/C 231/03	A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: „Javaslat a Kohéziós Alapot létrehozó rendeletre”	35
2005/C 231/04	A Régiók Bizottsága véleménye a következő témákban: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről” és – „Fehér Könyv az EK versenyszabályainak tengeri szállításra történő alkalmazására vonatkozó 056/86/EGK rendelet felülvizsgálatáról”	38
2005/C 231/05	Vélemény Régiók Bizottsága tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához – Első éves jelentés a migrációról és az integrációról”	46
2005/C 231/06	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére: Tanulmány a jogszerű és jogszerűtlen migráció közötti kapcsolatokról”	50

HU

Ár: 18 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2005/C 231/07	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament és a Tanács részére a nemzeti védelemre szoruló személyeknek az Európai Unióba való irányított belépéséről és a származási régiók védelmi képességeinek erősítéséről – A tartós megoldásokhoz való hozzáférés javítása”	55
2005/C 231/08	A Régiók Bizottsága véleménye az Európai Bizottság „Európai szomszédsági politika. Stratégiai iránymutatás” című közleményéről	58
2005/C 231/09	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat az előcsatlakozás támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre (IPA)”	67
2005/C 231/10	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelvet módosító európai parlamenti és tanácsi irányelvre”	69
2005/C 231/11	Régiók Bizottsága véleménye tárgy: „Javaslat a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre”	72
2005/C 231/12	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat az Unió legkülső régiói javára egyedi mezőgazdasági intézkedések bevezetéséről szóló tanácsi rendeletre”	75
2005/C 231/13	Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége: a helyi és regionális önkormányzatok szerepe a hágai program végrehajtásában”	83

II

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2005. ÁPRILIS 13–14-I, 59. SZ. PLENÁRIS ÜLÉS

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: „Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról”

(2005/C 231/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap általános rendelkezéseit lefektető TANÁCSI RENDELETRE vonatkozó javaslatra, COM(2004)492 final – 2004/0163 (AVC);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. július 16-i határozatára, hogy ebben a témában kikéri a Régiók Bizottsága véleményét az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk (1) bekezdése alapján;

tekintettel az Európai Parlament határozatára, hogy ebben a témában kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel a Tanács 2004. december 21-i határozatára, hogy ebben a témában kikéri a Régiók Bizottsága véleményét az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk (1) bekezdése és 80. cikke alapján;

tekintettel az RB elnökének 2004. május 26-i döntésére, amellyel megbízta a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot a véleménykészítés feladatával;

tekintettel az Európai Bizottság egyéb, rendeletek kidolgozásáról szóló javaslataira a Kohéziós Alap, COM (2004) 494 final – 2004/0166 (AVC), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERDF), COM (2004) 495 final – 2004/0167 (COD), az Európai Szociális Alap, COM(2004) 493 final – 2004/0165 (COD) és az „Európai államhatárokon átnyúló csoport létrehozása (EGCC)”, COM(2004) 496 – final 2004/0168 (COD) tárgyában;

tekintettel az RB gazdasági és szociális kohézióról szóló Harmadik jelentésről írott véleményére (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾;

tekintettel a „Kormányzás és a strukturális alapok egyszerűsítése 2006 után” című előzetes jelentésére (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ HL C 318 2004.12.22. 1.o.

⁽²⁾ HL 2003/C 256/01

tekintettel az RB véleményére a „Partnerségi kapcsolatok a helyi és regionális hatóságok és a társadalmi gazdasági szervezetek között: hozzájárulás a foglalkoztatáshoz, a helyi fejlesztésekhez és a társadalmi kohézióhoz”, (RB 384/2001 final) ⁽³⁾;

tekintettel Albert Bore véleménytervezetére a pénzügyi tervről: „A Bizottság Közleménye az Európai Parlament és a Tanács részére: Közös jövőnk építésének politikája, kihívások és költségvetési eszközök a kibővített Unióban a 2007–2013-as időszakban”, melyet a „Területi kohéziós politika” szakbizottság 2004. november 26-án elfogadott (CdR 162/2004 rev. 3);

tekintettel Rosario Condorelli véleménytervezetére az Európai Parlament és a Tanács rendeletalkotási javaslatáról az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) tárgyában, (CdR 233/2004 rev. 1);

tekintettel António Paiva véleménytervezetére a Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Kohéziós Alapról tárgyában, (CdR 234/2004);

tekintettel Paz Fernandez Felgueroso véleménytervezetére a Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Szociális Alapról tárgyában, (CdR .../2004);

tekintettel arra a véleménytervezetére (CdR 232/2004 rev 3) melyet a „Területi kohéziós politika” szakbizottság fogadott el 2005. február 4-én (előadók: **Jens Nilsson**, Östersund polgármestere/ORDF és **Konstantinos Tatsis**, Dramas-Kavalas-Xanthis megyék közgyűlésének elnöke.

- 1) **MIVEL** a Régiók Bizottsága által adott értékelés szempontjából továbbra is az EK-Szerződés 158. cikkében rögzített célkitűzés marad irányadó. Az, hogy átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében a Közösség a gazdasági és társadalmi kohézió erősítésére és a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek – különös tekintettel a legkedvezőtlenebb helyzetű régiókra – csökkentésére törekszik, jelentősen hozzájárul majd a regionális és helyi hatóságok szerepének erősítéséhez Európában, és elősegíti a lisszaboni és göteborgi menetrend megvalósítását;
- 2) **MIVEL** a Szerződés egy Európai Alkotmány létrehozásáról III-220. cikke a területi dimenzió bevezetésével erősíti a kohézió célkitűzését: „Átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében az Unió úgy alakítja és folytatja tevékenységét, hogy az a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését eredményezze.”
- 3) **MIVEL** a bővítés további kohéziós igényeket teremtett Európában, amelyek hosszú távú és kitartó erőfeszítéseket tesznek szükségessé;

ezért a 2005. április 13–14-i, 59. sz. plenáris ülésén (az április 13-i ülésnapon), az alábbi véleményt fogadta el:

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

működés elve érvényesítésének legerőteljesebb, legerzékeltetőbb és legfontosabb eszköze, amely az unió népei és területei közötti integráció egyik fő sarkköve.

BEVEZETÉS

I. Általános kontextus

1. Azon a véleményen van, hogy az Európai Uniót létrehozó szerződés 158. cikke szerint a kohéziós politika regionális dimenziója mindennél fontosabb és megerősítendő a bővítés után annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az Európai Unió harmonikus fejlődését.

2. Pozitívnak ítéli az utóbbi években a kohézió területén elért eredményeket és az Európai Unió regionális politikájának hatását tekintettel a Közösség társadalmi és gazdasági kohéziójának megerősítésére általában; megismétli, hogy a Szerződésben elfogadott kohéziós politika a szolidaritás és együtt-

3. Elfogadja az Európai Bizottság pénzügyi javaslatát, amely 336,1 milliárd eurót allokál a kohéziós politikára, és ezt az összeget a három célkitűzés között osztja fel. Az RB véleménye szerint az Európai Bizottság költségvetési javaslata elegendő a régiók támogatásának fenntartására a „régí” Európai Unióban, ugyanakkor arra is, hogy egyenlő alapon segítse az új tagállamokat, ha a forrásokat tisztességesen osztják el és a legkomolyabb problémákra koncentrálnak. Ezt a javaslatot azzal a kifejezett feltétellel fogadták el, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok ennek jelentős növelését igyekezzenek kieszközölni, tekintettel a bővítéssel járó új követelményekre.

⁽³⁾ HL C 192 2002.8.12. 53.o.

4. Úgy véli, hogy az Európai Bizottság által javasolt költségvetés bármilyen módon történő csökkentése veszélybe sodorná a kohéziós politika alapjait, és következésképpen aláásná szolidaritás elvét, amely valójában magának az európai integritásnak meghatározó és nélkülözhetetlen eleme.

5. Ezért elutasítja az Európai Bizottság által az alapok számára a célkitűzések alapján történő elosztásra javasolt összegek bármiféle költségvetési kiigazítását.

6. Ismételten hangsúlyozza azt a megbonthatatlan kapcsolatot, amely az Európa-szerte hatékony regionális politika és a lisszaboni-göteborgi menetrend végrehajtása között fennáll. Az EU jövőbeni növekedését és Európa minden részének versenyképességét jobban segíti elő az EU valamennyi régióra vonatkozó kohéziós politikájának továbbfolytatása, mint ennek a politikának nemzeti szintre történő visszahelyezése. Az EU versenyképessége minden egyes régiójának versenyképességétől függ.

7. Figyelmeztet arra, hogy a tervezési időszak kezdetének a hosszúra nyúló tárgyalások miatti elcsúszása pénzügyi fennakadásokat és instabilitást okozna az EU helyi és regionális hatóságai szintjén.

II. Új partnerség a kohéziós politikában

8. Jóváhagyja a **források és prioritások három célkitűzésre** (konvergencia, regionális versenyképesség és foglalkoztatás, ill. területi együttműködés) történő **koncentrálását**. Ez javítani fogja a belső koherenciát (a Strukturális Alapok közötti közösségi szintű és a specifikus európai ágazati politikákkal történő koordináció értelmében) illetve a külső koherenciát (a különböző – helyi, regionális, nemzeti és európai – cselekvési szintek közötti kapcsolat értelmében).

9. Üdvözli azt a tényt, hogy a **Kohéziós Alap** azokat a tagállamokat érinti, amelyek bruttó nemzeti terméke a közösségi átlag 90 %-a alatt van. Az EGSZB úgy véli, hogy politikai megoldást kellene találni azon tagállamokat illetően, amelyek a bővítésből eredően már nem lesznek támogathatóak a jövőben.

10. Üdvözli azt a javaslatot, hogy a Strukturális Alapok **„konvergencia célkitűzés”** címén adott támogatásai a fenntartható regionális és helyi gazdasági fejlődésre összpontosítsanak.

11. Üdvözli az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy az új konvergencia célkitűzésen belül kell megoldást találni az úgynevezett **statisztikai hatás** által érintett régiók számára. A rendelkezésre vonatkozó rendelkezése azonban nem megy elég messze, mivel nem kínál tervezési biztonságot a támogatás nagyságrendje és a segélyre vonatkozó szabályok alkalmazása tekintetében.

12. Jóváhagyja az Európai Bizottság javaslatát, hogy hozzanak létre **„versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzést minden olyan régió számára**, mely nem esik a konvergencia célkitűzés hatálya alá. Külön figyelmet lehetne

szentelni azoknak a régióknak, ahol jelentős társadalmi-gazdasági problémák vannak, tehát lényeges strukturális átalakításra van szükség, amelyet egyedi szempontok szerint kell meghatározni. Azt is jóváhagyja, hogy ez az új célkitűzés a regionális szintre, mint egészre legyen érvényes.

13. Egyetért azzal, hogy azok a **régiók**, amelyekre 2006-ban teljes mértékben vonatkozik az 1. célkitűzés, és amelyek a konvergencia-célkitűzés keretében nem élveznek jogosultságot, továbbra is részesüljenek ideiglenes támogatásban („phasing in”), valamint részesedjenek a Strukturális Alapokból annak érdekében, hogy méltányos és igazságos feltételek mellett vehessenek részt a regionális versenyképesség és a foglalkoztatottsági célok elérésében.

14. Nagyra értékeli a specifikus **„területi együttműködés célkitűzés”** létrehozását, valamint a transznacionális, határon átnyúló és hálózati formában történő együttműködést, ugyanakkor kéri a régiók közötti együttműködés, mint független vezérfonal beillesztését az új célkitűzésbe. Ennek a célkitűzésnek az innováció és a bevált gyakorlatok terjesztését kell szolgálnia az EU-n belüli versenyképesség ösztönzése érdekében.

15. Egyetért azzal, hogy az Alapokból nyújtott támogatás vegye tekintetbe **Európa területi dimenzióját**, különös hangsúlyt helyezve a városi területek, a halászattól függő régiók, a különös földrajzi vagy természeti hátrányokkal sújtott régiók (szigetek, ritkán lakott területek, hegyvidéki területek vagy határregiók), ill. a legkülső régiók revitalizációjára.

16. Üdvözli az újonnan javasolt **szomszédsági eszközt**, mint ami alkalmas a közös európai ház víziójának erősítésére, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen világos javaslatokat ezen eszköz és a területi együttműködés célkitűzése koordinálására, a kölcsönös szinergiák maximalizálása érdekében.

17. Rámutat, hogy újra kell gondolni bizonyos transznacionális térségeket annak érdekében, hogy tekintetbe vegyünk Európa új politikai földrajzatát a **jövőbeni bővítés** fényében. Javasolja a jelenlegi 2000-2006-os időszak transznacionális együttműködésében részt vevő azon övezetek fenntartását, amelyek a koherencia és a hatékonyság szempontjából eleget tettek a közösségi követelményeknek, valamint elősegítették a részt vevő régiók érdekeinek érvényesülését és a lehetőségek kihasználását.

18. Üdvözli a **nemek közötti egyenlőség nézőpontjának** érvényesítését az Alapok valamennyi tervezési, végrehajtási és értékelési fázisában.

19. Elismeri az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az **adminisztrációt egyszerűsítsék**, és hogy az általános rendeletben említett alapok átláthatóságát és irányítását javítsák, valamint szeretné, ha az utóbbiak Európai Bizottság által elfogadandó végrehajtási szabályai is ezt a szándékot tükröznék.

20. Támogatja a helyi, regionális, nemzeti és uniós hatóságok közötti, valamint a magánszférához tartozó és szociális szereplőkkel való **partnerségnek** és együttműködésnek a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap teljes tervezési, végrehajtási és értékelési folyamatában történő erősítésére irányuló javaslatokat.

21. Egyetért a **stratégiai megközelítésnek** a tervezési rendszerbe való bevezetésével, mivel ez olyan új politikai folyamatot eredményez, mely képes lesz javítani a minőséget mind a tervezés minősége, mind pedig az irányítás hatékonysága és eredményessége tekintetében. Egyben lehetőséget teremt a nemzeti stratégiák és a kohéziós politika célkitűzései közötti jobb koordinációra.

22. Úgy véli, hogy a **nemzeti stratégiai hivatkozási keretek** bevezetése át fogja helyezni az irányítási felelősséget az operatív programok irányító hatóságaira, és ennek következtében úgy ítéli meg, hogy a regionális és helyi hatóságok szerepét tovább lehet erősíteni a kohéziós politika minden fázisában.

23. Elismeri, hogy az N+2 szabály alkalmazásával kapcsolatos további kivételek hozzáadása növeli a **rugalmasságot**, és segíti a régiókat – különös tekintettel az új tagállamok régióira – abban, hogy időben és rendezett módon fel tudják szívni a kohéziós politikából származó forrásokat. Ezzel együtt úgy találja, hogy az Európai Bizottságnak több erőfeszítést kellene tennie a nagyobb rugalmasság érdekében.

III. A Régiók Bizottsága nézetei

24. Rámutat arra, hogy az egyszerűsítés nem csak a decentralizáción múlik, hanem a rendszer mint egész **nagyobb mértékű elszámoltathatóságán** is. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza a partnerségi elv és a helyi és regionális hatóságok választott képviselői bevonásának fontosságát, és felkéri az Európai Bizottságot, ösztönözze a tagállamokat a háromoldalú megállapodások megkötésére, ahol csak szükségesnek tűnik e lehetőség kiaknázása.

25. Támogatja az Európai Bizottság erőfeszítéseit a **szubszidiaritás elvének** megerősítésére. Az egyszerűsítésre való törekvés során a Régiók Bizottsága ezért hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ne fokozódjon a tagállami szintű centralizáció. Fontos a szubszidiaritás folyamatának helyi és regionális szintű biztosítása is. A cél nem szabad, hogy pusztán a felelősség tagállamokra való átruházása legyen, hanem az, hogy a kohéziós politikai célkitűzések megvalósításának megfelelő fázisában bevonásra kerüljenek a valóban fontos szereplők. Azt szeretné, ha a szubszidiaritás elve a tagállamokon belül is alkalmazásra kerülne, nem csak a tagállamok és az Európai Unió viszonyában.

26. Úgy véli, hogy a jelen időszakban fellépő abszorpciók problémák fokozatosan megszűnnek, ahogy haladunk az időszak vége felé, míg a regionális és helyi hatóságok további

bevonása pozitívan fog hozzájárulni ennek a problémának a kiküszöböléséhez a 2007–2013-as időszakra vonatkozólag.

27. Felszólítja az Európai Bizottságot, hogy készítsen el egy támogató keretértvet az **állami támogatás szabályainak és rendeleteinek területi differenciálásához**, hogy lehetőség legyen célzott közbefektetésre, különösen ott, ahol ez korrigálhatja a valódi piaci hibákat a területi kohéziós célkitűzés elérése érdekében.

28. Javasolja, hogy bizonyos **nagyon gyéren lakott régiókat** kezeljenek speciális esetként, megfelelően tekintetbe véve az ott uralkodó viszonyok nehézségére, ahogy ezt Svédország és Finnország csatlakozási szerződése kimondja.

29. Úgy ítéli meg, hogy az **„Európai területi együttműködés” célkitűzés végrehajtásáról** szóló javaslat sokkal világosabban fejtendő ki. Különösen a határokon átnyúló fejlesztési programok esetén jelentős erőfeszítéseket kellene tenni az irányítás egyszerűsítése érdekében, mivel az Európai Unió rendkívül komplex jogi és irányítási előírásai mindeztidáig a határokon átnyúló együttműködés jelentős akadályát képezték.

30. Nagyra értékeli a **tengeri határok** felvételét a területi együttműködés keretébe és kéri, hogy a 150 km-es határt rugalmasan értelmezzék, amellyel lehetővé válik az értelmes együttműködés azok között a régiók között, amelyeknek közös tengeri határa van.

31. Azt javasolja, hogy a **régiók közötti együttműködés hatékonyságát** és eredményességét javítandó, a regionális programok olyan stratégiai témák széles körét fedjék le, amelyek európai szintű hozzáadott értéket jelentenek, és rendelkezzenek megfelelő pénzügyi forrásokkal.

32. Üdvözli, hogy az Európai Bizottság figyelmet szentel a **szociális betagozódás** kérdésének, és több, a fogyatékkal élők igényeinek kielégítésére alkalmas intézkedést sürget.

33. Ugyanígy több figyelmet érdemelnének a lakosság előregedésével kapcsolatos problémák, hiszen ez az egyik legnagyobb kihívás, amellyel Európának az elkövetkező évtizedekben szembe kell néznie.

34. Határozottan ajánlja, hogy a strukturális alapok által támogatásra kerülő jövőbeli programok terjedjenek ki olyan kérdésekre, mint a városfejlesztés, szociális nélkülözés, gazdasági szerkezetátalakítás és tömegközlekedés, melyek többnyire a nagyvárosi területekhez kötődnek; a strukturális alapoknak hozzá kell járulniuk a nagyvárosi területek fenntartható fejlesztéséhez.

35. Aggódik amiatt, hogy a közösségi társfinanszírozás arányát a teljes közkiadás arányában határozzák meg, mivel ez elriaszthatja a magánszférát a programokban való részvételtől. Ezért azt javasolja, hogy az Alapokból fizetendő támogatást a teljes nemzeti kiadás függvényében számítsák ki, mely létfontosságú eszköz lehet a **PPP-k erősítésére**.

36. Sürgeti az RB-vel folytatott aktív konzultációt az **Európai Tanács tavaszi ülése** során a versenyképességi és kohéziós menetrendek éves felülvizsgálatán való részvétel által. Ez lehetőséget teremtene a helyi és regionális hatóságok számára arra, hogy kérdéseket vessenek fel és helyes gyakorlatot mutassanak, amint azt a lisszaboni–göteborgi menetrend megvalósításában a nyílt koordinációs módszer jobb működése megkívánja.

37. Amellett van, hogy a **nemzeti stratégiai hivatkozási keretprogram** tömör stratégiai dokumentum legyen, mely kellő mozgásteret biztosít a régiók által vezetett operatív programok számára, hogy meghatározzák minden egyes régió specifikus célkitűzéseit és intézkedéseit. Ezenkívül el kell kerülni, hogy a dokumentum késedelmet okozzon az operatív programok elfogadási folyamatában, illetve akadályozza ezek megvalósítását.

38. Arra kéri az Európai Bizottságot, tartsa fenn a **teljesítmény-tartalék** jelenlegi rendszerét.

39. Javasolja, hogy vizsgáljanak meg egy olyan rendszert, amelyben csak a **visszatéríthető HÉA** nem lenne támogatásra jogosult az ERFA keretein belül, hasonlóan ahhoz, amit az

Európai Bizottság már az ESZA esetében javasolt. Jelenleg ez konkrét költségeket eredményez a helyi és regionális szintű programok esetében. Mivel a HÉA állami bevétel, találni kellene egy olyan modellt, amely megszünteti a helyi és regionális szinten jelentkező negatív hatást.

40. Úgy ítéli meg, hogy az **N+2 szabály** továbbra is negatív hatással van a tervezési időszak kezdetén, különösen a területi együttműködés célkitűzés esetében, valamint az olyan jelentős beruházási projektek esetében is, amelyek nem érik el a nagyprojektek küszöbértékét. Ezeket a negatív hatásokat jelentősen gyengíthetné az olyan kifizetések arányának növelése, amelyek nem tartoznak a kötelezettségvállalások automatikus visszavonásának hatókörébe.

41. Kéri, hogy az operatív programok, prioritások és intézkedések világosan hivatkozzanak megkerülhetetlen környezetvédelmi elkötelezettségekre.

42. Úgy véli, hogy a kohéziós politikának olyan területrendezési politika megvalósítását kellene elősegítenie, mely képes tekintetbe venni a létező transzeurópai együttműködési struktúrákat és a közös területi sajátosságok mellett történő együttműködés perspektíváit.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK AJÁNLÁSAI

I. CÍM

A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS CÉLKITŰZÉSEI ÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

I. FEJEZET

Alkalmazási kör és meghatározások

1. ajánlás

2. cikk, 5. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
5) „közkiadás”: bármilyen állami hozzájárulás olyan tevékenységhez, melynek forrását az állam, vagy a regionális és a helyi hatóságok, vagy az Európai Közösség költségvetése képezi és melynek finanszírozásában részt vesz a Strukturális Alap és a Kohéziós Alap; valamint bármilyen hasonló kiadás. Bármilyen hozzájárulás a működés finanszírozásához, melynek forrását törvényes köztestület vagy egy vagy több regionális vagy helyi hatóság vagy törvényes köztestület szervezetének költségvetése képezi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az eljárások koordinálásáról hozott 2004. március 31-ei 2004/18/EK számú irányelvnek alkalmazásában, mely kimondja, hogy a közbeszerzési szerződések, áru beszerzésére irányuló közbeszerzési szerződések és közszolgáltatási szerződések odaítélését állami hozzájárulásnak kell tekinteni;	5) „közkiadás”: bármilyen állami hozzájárulás olyan tevékenységhez, melynek forrását az állam nemzeti vagy a regionális és a helyi hatóságok, vagy az Európai Közösség költségvetése által finanszírozott tevékenységhez képezi és melynek finanszírozásában részt vesz a Strukturális Alap és a Kohéziós Alap; valamint bármilyen hasonló kiadás. Bármilyen hozzájárulás a működés finanszírozásához, melynek forrását törvényes köztestület vagy egy vagy több regionális vagy helyi hatóság vagy törvényes köztestület szervezetének költségvetése képezi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az eljárások koordinálásáról hozott 2004. március 31-ei 2004/18/EK számú irányelvnek alkalmazásában, mely kimondja, hogy a közbeszerzési szerződések, áru beszerzésére irányuló közbeszerzési szerződések és közszolgáltatási szerződések odaítélését állami hozzájárulásnak kell tekinteni;

Indokolás

A közkiadás köztestületek által végrehajtott, közérdekből történő hozzájárulásból ered. Szükségtelen pontosan meghatározni, hogy az állami alapok honnan erednek. A kreativitás elősegítése helyett ez csak akadályokat és korlátokat jelent helyi és regionális szinten és a 10. cikkben leírtak szerinti értelemben vett partnerségi kapcsolatok számára.

2. ajánlás

3. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. A Szerződés 158. cikke értelmében a Közösség által tett intézkedést úgy kell megtervezni, hogy erősítse a kibővített Közösség gazdasági és társadalmi kohézióját azon célból, hogy támogassa a Közösség harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődését. Ezt az intézkedést az Alapok, az Európai Beruházási Bank (EBB) és más meglévő pénzügyi eszközök segítségével kell megtenni. Célul kell kitűzni a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségekhez kapcsolódó kihívásoknak való megfelelést, melyek különösen az elmaradott országokban és régiókban merülnek fel, a gazdasági és társadalmi szerkezetátalakításban és a népesség előregedésében rejlő kihívásoknak való megfelelést. Az Alapok terhére tett intézkedésnek magában kell foglalnia nemzeti vagy regionális szinten a közösségi prioritásokat a fenntartható fejlődés érdekében, a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás, a szociális védőháló, valamint a környezet védelme és minősége megerősítését.	1. A Szerződés 158. cikke értelmében a Közösség által tett intézkedést úgy kell megtervezni, hogy erősítse a kibővített Közösség gazdasági és társadalmi kohézióját azon célból, hogy támogassa a Közösség harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődését. Ezt az intézkedést az Alapok, az Európai Beruházási Bank (EBB) és más meglévő pénzügyi eszközök segítségével kell megtenni. Célul kell kitűzni a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségekhez kapcsolódó kihívásoknak való megfelelést, melyek különösen az elmaradott országokban és régiókban merülnek fel, a gazdasági és társadalmi szerkezetátalakításban és a népesség előregedésében rejlő kihívásoknak való megfelelést. A kohéziós politika célkitűzéseire való törekedés során a közösségnek hozzá kell járulnia az Unió területén a gazdasági tevékenységek harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődéséhez. Az Alapok terhére tett intézkedésnek magában kell foglalnia nemzeti vagy regionális szinten a közösségi prioritásokat a fenntartható fejlődés érdekében, a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás, a szociális védőháló, valamint a környezet védelme és minősége megerősítését.

Indokolás

A kohéziós politika célkitűzésének egészének hangsúlyozásával és a tevékenységeknek és az intézkedéseknek a bekezdés második szintjére vitelével, az általános kohéziós politika lényege kerül megint Közösségi szinten előtérbe. Az ajánlás összhangban van az 1260/99 számú rendelet 1. cikkével, mely biztosítja, hogy „ezen célkitűzésekre való törekedés során a közösségnek hozzá kell járulnia a...”. A megfogalmazás a rendeletre vonatkozó jelenlegi javaslatban egyértelműen kihangsúlyozza, hogy: az Alapok terhére tett intézkedésnek magában kell foglalnia nemzeti vagy regionális szinten a fenntartható fejlődés közösségi prioritásait a növekedés megerősítése által (pénzügyi cél). A jelen rendelkezés egyértelműen máshova teszi a hangsúlyt, mint a jelenlegi javaslat.

3. ajánlás

a 3. cikk, 2. bekezdés, a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) a „konvergencia” célkitűzéssel a legkevésbé fejlett tagállamok és régiók felzárkózásának felgyorsítását kell megcélozni azáltal, hogy javítunk a növekedés és foglalkoztatás feltételein azon keresztül, hogy növeljük és javítjuk a fizikai és a humántőkébe történő beruházásoknak, az innováció és a tudás alapú társadalom fejlődésének, a gazdasági és társadalmi változásokhoz való alkalmazkodóképességnek, a környezet védelmének és javításának, valamint a közigazgatás hatékonyságának a minőségét. Ez a célkitűzés az Alapok szempontjából elsőrendű fontossággal bír.	a) a „konvergencia” célkitűzéssel a legkevésbé fejlett tagállamok és régiók felzárkózásának felgyorsítását kell megcélozni azáltal, hogy javítunk a növekedés és foglalkoztatás feltételein azon keresztül, hogy növeljük és javítjuk a fizikai és a humántőkébe, az infrastruktúrába, a vállalkozói szellem erősítésébe történő beruházásoknak, az innováció és a tudás alapú társadalom fejlődésének, a gazdasági és társadalmi változásokhoz való alkalmazkodóképességnek, a környezet védelmének és javításának, valamint a közigazgatás hatékonyságának a minőségét. Ez a célkitűzés az Alapok szempontjából elsőrendű fontossággal bír.

Indokolás

Fontos, hogy a „konvergencia” célkitűzés egyértelműen hangsúlyozza az infrastruktúra kérdéseit, nem csak a fizikai infrastruktúra kérdései esetén, hanem a humántőke és a vállalkozói infrastruktúra, illetve az innováció és a tudás alapú társadalom fejlődése, továbbá a környezet védelme és javítása, valamint a közigazgatás hatékonysága területén is.

4. ajánlás

6. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 25. cikkben említett nemzeti stratégiai referenciakeret benyújtásakor valamennyi érintett tagállam feltünteti a NUTS I. vagy NUTS II. régiót, amelynek tekintetében programot nyújt be az ERFA-ból történő finanszírozásra.	A 25. cikkben említett nemzeti stratégiai referenciakeret benyújtásakor valamennyi érintett tagállam <u>– a régiókkal egyeztetve – feltünteti a NUTS I. vagy NUTS II. régiót, amelynek tekintetében programot nyújt be az ERFA-ból történő finanszírozásra. A 34. cikk (2) bekezdése értelmében egy tagállam ugyancsak javasolhat programokat egy másik, megfelelőbb, területi szinten.</u>

Indokolás

A pontosság kedvéért fontos megemlíteni a 34. cikket (2. pont), melynek értelmében egy tagállamnak lehetősége van operatív programokat javasolni a NUTS I és NUTS II-től eltérő területi szinteken.

5. ajánlás

7. cikk, 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az együttműködési hálózatok és a tapasztalatcsere céljából az a Közösség egész területe támogathatónak minősül.	<u>Az együttműködési hálózatok és a tapasztalatcsere céljából a széles értelemben vett régiók közötti együttműködés céljából, mely a tapasztalatcserétől egészen a beruházási projektek végrehajtásáig terjedhet, az a Közösség egész területe támogathatónak minősül. Ezáltal a jövőben is megvalósíthatók lesznek a projektek a Közösség eddigi belső, valamint új külső határai mentén.</u>

Indokolás

A transznacionális együttműködés az erre kijelölt tizenhárom régió egyike révén valósul meg. Emellett igény van az Unió többi régiójával való együttműködési projektekre is, amelyek nem nevezhetők határokon átnyúlónak vagy transznacionálisnak. Ha ez az együttműködés a tapasztalatcserére és a hálózatok kiépítésére korlátozódik, az hátrányos a régiók azon szükségletére nézve, hogy mélyebb együttműködést építsenek ki az Unió más régióival. Ezért a határokon átnyúló és transznacionális együttműködés átfogó témakörét a régiók közötti együttműködésre is alkalmazni kell.

IV. FEJEZET

A támogatás alapelvei

6. ajánlás

10. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
Az alapokból nyújtott támogatásról a Bizottság határozza meg a Bizottság és a tagállam közötti a szoros partneri viszony, a továbbiakban: partnerség, keretében. A tagállam az érvényben lévő nemzeti szabályozásokkal és gyakorlatokkal összhangban partnerséget alakít ki az általa kijelölt hatóságokkal vagy szervekkel, azaz:	Az alapokból nyújtott támogatásról a Bizottság határozza meg a Bizottság, <u>és a tagállam és a régiók közötti a szoros partneri viszony; – a továbbiakban: partnerség; – keretében. A tagállam az érvényben lévő nemzeti szabályozásokkal és gyakorlatokkal összhangban partnerséget alakít ki a megfelelő az általa kijelölt hatóságokkal vagy szervekkel, azaz:</u>

Indokolás

Szükséges, hogy a rendelet garantálja a régiók részvételi lehetőségét az alapokról szóló tárgyalásokban. Az Európai Bizottság javaslata a régiók részvételét a tárgyalásokban a tagállamok által történő kiválasztástól teszi függővé. Feltétlenül szükséges, hogy a régiók közvetlenül is eszmét cserélhessenek az Európai Bizottsággal az alapok régiós területen és hatáskörben megvalósuló tevékenységéről folyó tárgyalások alkalmával.

A kormányzásról szóló Fehér Könyvében az Európai Bizottság maga is jelzi, hogy a régiók növekvő felelősségvállalása a közösségi politikákban – s itt konkrétan a kohéziós politikára utal – nem járt egyidejűleg tényleges uniós tevékenységük növekedésével. Ennek oka az, hogy a nemzeti kormányok nem vonják be kellő mértékben a régiókat a közösségi politikákról kidolgozandó állásfoglalásaik előkészítésébe. A régiók kohéziós politikában történő részvételét többek között az biztosíthatja, hogy a rendeletek előírják számukra a tárgyalásokban való részvételét.

Összefoglalásul: a régióknak – mint irányító és kifizető szervezeteknek – nagyobb súllyal kellene megjelenniük a rendeletben. Ennek érdekében szükség van rá, hogy közvetlenül is részt vehessenek az alapokról az Európai Bizottsággal folytatott tárgyalások minden szakaszában.

7. ajánlás

10. cikk, 1. c) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) bármilyen egyéb megfelelő testület, mely a civil társadalmat, a környezetvédelmi partnereket, a nem-kormány-szerveket és a férfiak és nők közötti egyenlőség támogatásáért felelős testületet képviseli.	c) bármilyen egyéb megfelelő testület, mely a civil társadalmat, a környezetvédelmi partnereket, a nem-kormány-szerveket, a <u>magánvállalkozásokat, a szociális gazdasági szervezeteket</u> , és a férfiak és nők közötti egyenlőség támogatásáért felelős testületeket képviseli.

Indokolás

A partnerségi viszonyba fokozottan be kell vonni a szociális gazdasági szervezeteket.

8. ajánlás

10. cikk, 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. A partnerségi viszonyt minden egyes partneri kategória megfelelő intézményi, jogi és pénzügyi hátterével teljes összhangban kell irányítani. A partnerségi viszony ki kell, terjedjen a nemzeti stratégiai hivatkozási alap előkészítésére és folyamatos ellenőrzésére, valamint az operatív programok előkészítésére, végrehajtására, folyamatos ellenőrzésére és kiértékelésére. A tagállamoknak bele kell vonniuk az összes megfelelő partnert, és különösen a régiókat, a programok különféle fázisaiba azon a határidőn belül, melyet a különböző fázisokra állapítottak meg.	2. A partnerségi viszonyt minden egyes partneri kategória megfelelő intézményi, jogi és pénzügyi hátterével teljes összhangban kell irányítani. A partnerségi viszony ki kell, terjedjen a nemzeti stratégiai hivatkozási alap előkészítésére és folyamatos ellenőrzésére, valamint az operatív programok előkészítésére, finanszírozására, végrehajtására, folyamatos ellenőrzésére és kiértékelésére. A tagállamoknak bele kell vonniuk az összes megfelelő partnert, és különösen a régiókat, a programok különféle fázisaiba azon a határidőn belül, <u>melyet a különböző fázisokra állapítottak meg</u> mely elegendő ahhoz, hogy hatást gyakoroljon a különböző fázisokra.

Indokolás

Fontos, hogy a partnerségi kapcsolatoknak esélyt adjanak arra, hogy hatást gyakoroljon a programozási fázisokra. Ezt csak akkor lehet elérni, ha elegendő idő áll rendelkezésre. A finanszírozási kérdésekre gyakorolt hatás is fontos és ezért ezt is bele kell venni.

V. FEJEZET

Pénzügyi keret

9. ajánlás

15. cikk, 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
15. cikk Globális források 1. A 2007-2013 közötti időszak vonatkozásában az alapok kötelezettségvállalásai tekintetében rendelkezésre álló források összege 336,1 milliárd EUR 2004-es árakon, az I. mellékletben feltüntetett éves bontásban. Az első albekezdésben említett összeget programozása és az Európai Közösségek általános költségvetésébe történő későbbi bevonása céljából évi 2%-os indexhez kötik. A költségvetési forrásoknak a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések közötti felosztása oly módon történik, hogy jelentős koncentráció valósuljon meg a „Konvergencia” célkitűzés régióiban. 2. A 16., 17. és 18. cikkben megállapított kritériumok alapján és a 20. és 21. cikkben említett rendelkezések sérelme nélkül, a Bizottság tagállamok szerinti éves indikatív bontást készít.	15. cikk Globális források 1. A 2007-2013 közötti időszak vonatkozásában az alapok kötelezettségvállalásai tekintetében rendelkezésre álló források összege 336,1 milliárd EUR 2004-es árakon, az I. mellékletben feltüntetett éves bontásban. Az első albekezdésben említett összeget programozása és az Európai Közösségek általános költségvetésébe történő későbbi bevonása céljából évi 2%-os indexhez kötik. A költségvetési forrásoknak a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések közötti felosztása oly módon történik, hogy jelentős koncentráció valósuljon meg a „Konvergencia” célkitűzés régióiban. 2. A 16., 17. és 18. cikkben megállapított kritériumok alapján és a 20. és 21. cikkben említett rendelkezések sérelme nélkül, a Bizottság tagállamok és régiók szerinti éves indikatív bontást készít. <u>Különleges figyelmet kell fordítani azokra a régiókra, amelyek súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdenek – ilyenek például az igen alacsony népsűrűségű legészakabbi területek, valamint a szigetek, a határokon átnyúló és hegyi régiók.</u>

Indokolás

A régióknak részt kell venniük az alapok elosztásában. Az Európai Bizottság javaslata a tagállamok szerinti bontással az elosztást teljes mértékben tagállami hatáskörbe utalja. Valójában a harmadik kohéziós jelentés tervezete első formájában a pénzek elosztását az Európai Bizottság által régiók szerinti indikatív bontásban képzelte el. A jelentés végleges változata ezt az elemet már nem tartalmazta. Az is megjegyzendő, hogy a 16., 17. és 18. cikkeken meghatározott kritériumok állami elosztást feltételeznek, vagyis helyénvaló lenne régiós szintű elosztásra való hivatkozások beillesztése a szövegbe.

A második kiegészítés azért fontos, hogy az általános rendelet összhangban legyen az alkotmányszerződés idevágó rendelkezéseivel (III-220. cikk).

10. ajánlás

17. cikk 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Az (1) bekezdés a) pontjában említett előirányzatokat egyenlően kell elosztani az ERFA és az ESZA által finanszírozott programok között.	2. Az (1) bekezdés a) pontjában említett előirányzatokat egyenlően kell elosztani az ERFA és az ESZA által finanszírozott programok között, <u>a régiók körülményei alapján meghatározott arányban és jelentősen decentralizálva, melynek során régiók és városok jó partnerségi viszony keretei közt működnek együtt.</u>

Indokolás

A mezőgazdaságon és hagyományos feldolgozóiparon alapuló gazdaság tudásalapú gazdasággá való átalakulása hatalmas erőfeszítéseket követel a gazdasági életől a termékeket, a gyártási folyamatokat és a piacot illető újítások terén. Ehhez az ERFA által történő támogatás sokkal alkalmasabb, mint az ESZA általi.

II. CÍM

A KOHÉZIÓ STRATÉGIAI MEGKÖZELÍTÉSE

I. FEJEZET

Kohézióra vonatkozó közösségi stratégiai irányelvek**11. ajánlás**

23. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Alapok minden célkitűzése esetében ez az iránymutatás különös súlyt fektet a Közösség prioritásaira a kiegyensúlyozott, harmonikus és fenntartható fejlődés tekintetében.	Az Alapok minden célkitűzése esetében ez az iránymutatás különös súlyt fektet a Közösség prioritásaira a kiegyensúlyozott, harmonikus és fenntartható fejlődés tekintetében, <u>elsősorban a regionális egyenlőtlenségek csökkentése révén, mégpedig a lisszaboni és göteborgi célok eléréséhez való hozzájárulással.</u>

Indokolás

Az RB emlékeztet arra, hogy a regionális politika alapvető célkitűzése a regionális egyenlőtlenségek csökkentése, ahogy ezt a Szerződés 158. cikke meghatározza.

12. ajánlás

25. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállam nemzeti stratégiai hivatkozási keretprogramot készít, mely biztosítja, hogy a közösségi strukturális támogatás összhangban van a közösségi stratégiai útmutatással, és amely kapcsolatot teremt egyrésről a közösségi prioritásokkal, másrésről pedig a fenntartható fejlődés előmozdításának nemzeti és regionális prioritásaival, illetve a nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervvel. A keretprogram hivatkozási eszköz az Alapok tervezésének előkészítésére.	A tagállam nemzeti stratégiai hivatkozási keretprogramot készít, mely biztosítja, hogy a közösségi strukturális támogatás összhangban van a közösségi stratégiai útmutatással, és amely kapcsolatot teremt egyrésről a közösségi prioritásokkal, másrésről pedig a fenntartható fejlődés előmozdításának nemzeti, <u>és regionális és városi prioritásaival, illetve a nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervvel.</u> A keretprogram <u>tömör stratégiai</u> hivatkozási eszköz az Alapok tervezésének előkészítésére.

Indokolás

Van értelme a városi prioritásokra való utalás hozzáadásának, tekintettel arra a követelményre, hogy minden nemzeti stratégiai hivatkozási keretprogram határozzon meg prioritásokat a városi projektek vonatkozásában.

Az RB úgy véli, elégséges teret kell hagyni a régiók által vezetett operatív programok számára, hogy minden egyes régió specifikus célkitűzéseit és intézkedéseit meghatározzák.

13. ajánlás

25. cikk, 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Minden egyes nemzeti stratégiai hivatkozási alapnak magában kell foglalnia a tagállam stratégiájára és operatív végrehajtására vonatkozó leírás összefoglalását.	2. Minden egyes nemzeti stratégiai hivatkozási alapnak magában kell foglalnia a tagállam stratégiájára és operatív végrehajtására vonatkozó leírás összefoglalását. <u>Ezt a stratégiát a 10. cikkben meghatározott partnerségi megközelítés kell, hogy vezérelje.</u>

Indokolás

Jó dolog létrehozni egy nemzeti stratégiai hivatkozási alapot, de ezt a helyi és a regionális helyzetnek jelentősen befolyásolnia kell.

14. ajánlás

27. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosító indítvány
<i>A tagállamok éves jelentése</i> Első alkalommal 2008-ban, majd ezt követően minden év október 1-jéig minden tagállam jelentést nyújt be a Bizottság részére a stratégiájának végrehajtásában és céljainak megvalósításában elért előrehaladásról, számot adva különösen a kitűzött mutatókról, illetve azok hozzájárulásáról a kohézióról szóló közösségi stratégiai iránymutatások végrehajtásához, valamint a rendelkezésre álló értékelésekről. A jelentés hivatkozik a nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervre.	<i>A tagállamok éves jelentése</i> Első alkalommal 2008-ban 2009-ben, majd ezt követően minden év október 1-jéig minden tagállam jelentést nyújt be a Bizottság részére a stratégiájának végrehajtásában és céljainak megvalósításában elért előrehaladásról, számot adva különösen a kitűzött mutatókról, illetve azok hozzájárulásáról a kohézióról szóló közösségi stratégiai iránymutatások végrehajtásához, valamint a rendelkezésre álló értékelésekről. A jelentés hivatkozik a nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervre.

Indokolás

A kohéziós politika megfelelő kiértékeléséhez vezető stratégiai programozás kezdete 2009 kell legyen.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS

I. FEJEZET

A strukturális alapokra és a kohéziós alapra vonatkozó általános rendelkezések

15. ajánlás

31. cikk, 5. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Európai Bizottságnak minél hamarabb meg kell szavaznia az összes operatív programot, miután egy tagállam hivatalosan benyújtotta azt.	Az Európai Bizottságnak <u>hat hónapon belül</u> minél hamarabb meg kell szavaznia az összes operatív programot, miután egy tagállam hivatalosan benyújtotta azt.

Indokolás

Határidőt kell szabni arra, hogy a tagállamnak mennyi ideig kell várnia az Európai Bizottság végleges döntésére. Ez a módosító indítvány egy sokkal szorosabb menetrendet javasol.

16. ajánlás

32. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállam vagy az Európai Bizottság kezdeményezésére és a támogatás-felügyeleti bizottság jóváhagyását követően, az operatív programokat újra felül kell vizsgálni, és ha szükséges, át kell dolgozni a programkészítési időszak hátralevő részére, ha jelentős társadalmi-gazdasági változások történtek, vagy azon célból, hogy a közösségi prioritásokat jobban vagy másféleképpen vegyék figyelembe, különösen a Tanács által levont következtetések fényében.	A tagállam, az Európai Bizottság vagy az érintett támogatott terület kezdeményezésére és a támogatás-felügyeleti bizottság jóváhagyását követően, az operatív programokat újra felül kell vizsgálni, és ha szükséges, át kell dolgozni a programkészítési időszak hátralevő részére, ha jelentős társadalmi-gazdasági változások történtek, vagy azon célból, hogy a közösségi prioritásokat jobban vagy másféleképpen vegyék figyelembe, különösen a Tanács által levont következtetések fényében. <u>Ez az átdolgozási eljárás a 10. cikk szerint fog zajlani.</u>

Indokolás

Fontos, hogy a 10. cikkben foglaltak szerinti partnerségi viszony befolyásolni tudja a programok újbóli felülvizsgálatára vonatkozó döntést.

17. ajánlás

32. cikk, 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Az Európai Bizottságnak minél hamarabb döntést kell hoznia az operatív programok átdolgozására tett kérelmekkel kapcsolatban, miután egy tagállam hivatalosan benyújtott egy ilyen kérelmét.	2. Az Európai Bizottságnak minél hamarabb három hónapon belül döntést kell hoznia az operatív programok átdolgozására tett kérelmekkel kapcsolatban, miután egy tagállam hivatalosan benyújtott egy ilyen kérelmét.

Indokolás

Határidőt kell szabni arra, hogy a tagállamnak mennyi ideig kell várnia az Európai Bizottság végleges döntésére. Ez a módosító indítvány egy sokkal szorosabb menetrendet javasol.

18. ajánlás

36. cikk, 4. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
4. Az ERFA által támogatott operatív programoknak a „konvergencia” és a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzése mellett magukban kell foglalniuk a következőket: a) minden egyes regionális programban legalább egy másik tagállam egyik régiójával közösen működtetett, interregionális együttműködésre vonatkozó intézkedéseket;	4. Az ERFA által támogatott operatív programoknak a „konvergencia” és a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzése mellett magukban kell foglalniuk foglalhatják a következőket: a) minden egyes regionális programban legalább egy másik tagállam egyik régiójával közösen működtetett, interregionális együttműködésre elősegítését célzó vonatkozó intézkedéseket;

Indokolás

Az intézkedésre vonatkozó döntés meghozatalakor meg kell nevezni az érintett régiót. Nem lehetséges előre meghatározni a programkészítés szintjén, hogy mely régió vagy régiók fognak együttműködni. A projektek készítői önállóan meghatározhatják, hogy mely régióval/régiókkal fognak együttműködni.

19. ajánlás

40. cikk, 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. Az Európai Bizottságnak minél hamarabb meg kell szavaznia a döntést, miután a tagállam, vagy az irányító hatóság a 39. cikkben hivatkozott összes információt megadta.	3. Az Európai Bizottságnak minél hamarabb legkésőbb hat hónapon belül meg kell szavaznia a döntést, miután a tagállam, vagy az irányító hatóság a 39. cikkben hivatkozott összes információt megadta.

Indokolás

Határidőt kell szabni arra, hogy a tagállamnak mennyi ideig kell várnia az Európai Bizottság végleges döntésére. Ez a módosító indítvány egy sokkal szorosabb menetrendet javasol.

20. ajánlás**41. cikk, 1. bekezdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az irányítóhatóság az operatív program egy részének irányítását és végrehajtását egy vagy több, az irányítóhatóság által kijelölt közvetítő szervezetre ruházhatja, ideértve a helyi hatóságokat, területfejlesztési szerveket vagy nem kormányzati szervezeteket, amelyek az irányítóhatóság és az említett szervezet között kötött megállapodás rendelkezéseinek megfelelően biztosítják egy vagy több művelet végrehajtását.	Az irányítóhatóság az operatív program egy részének irányítását és végrehajtását egy vagy több, az irányítóhatóság által kijelölt közvetítő szervezetre ruházhatja, ideértve a regionális és helyi hatóságokat, területfejlesztési szerveket vagy nem kormányzati szervezeteket, amelyek az irányítóhatóság és az említett szervezet között kötött megállapodás rendelkezéseinek megfelelően biztosítják egy vagy több művelet végrehajtását.

Indokolás

Ésszerűnek tűnik pontosítani, hogy a regionális hatóságokat is meg lehet bízni egy operatív program egy részének irányításával és végrehajtásával globális támogatás segítségével.

IV. CÍM**HATÉKONYSÁG****I. FEJEZET****Értékelés****21. ajánlás****45. cikk, 1. bekezdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. A Közösség stratégiai iránymutatásai, a nemzeti stratégiai referenciakeret és az operatív programok értékelés tárgyát képezik. Az értékelések az alapokból származó támogatás és az operatív programok végrehajtása minőségének, hatékonyságának és következetességének javítására irányulnak. Céljuk emellett ezek hatásának értékelése a Közösség stratégiai célkitűzései, a Szerződés 158. cikke és az érintett régiókat vagy tagállamokat érintő egyedi strukturális problémák tekintetében, figyelembe véve ugyanakkor a fenntartható fejlődés és a vonatkozó közösségi jogszabályok követelményeit a környezetvédelmi hatással és a stratégiai környezeti értékeléssel kapcsolatban.	1. A Közösség stratégiai iránymutatásai, a nemzeti stratégiai referenciakeret és az operatív programok értékelés tárgyát képezik. Az értékelések az alapokból származó támogatás és az operatív programok végrehajtása minőségének, hatékonyságának és következetességének javítására irányulnak. Céljuk emellett ezek hatásának értékelése a Közösség stratégiai célkitűzései, a Szerződés 158. cikke és az érintett régiókat vagy tagállamokat érintő egyedi strukturális problémák tekintetében, figyelembe véve ugyanakkor a fenntartható fejlődés és a vonatkozó közösségi jogszabályok követelményeit a környezetvédelmi hatással és a stratégiai környezeti értékeléssel kapcsolatban, a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódot, a megkülönböztetés-mentességet az EU Szerződések 13. cikkében felsoroltak alapján, a társadalmi integrációt és a hozzáférhetőséget a fogyatékkal élők számára.

Indokolás

A társadalmi integráció és a megkülönböztetés-mentesség megvalósítása az Európai Közösség fontos kötelezettsége és célja, melynek határozottan felismerhetőnek kell lennie a stratégiai iránymutatások célkitűzéseiben.

II. FEJEZET

Tartalékalapok

22. ajánlás

48. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. A 29. cikkben hivatkozott éves vita keretén belül, a Tanácsnak 2011-ben, a Szerződés 161. cikkében lefektetett eljárásnak megfelelően, fel kell osztania a 20. cikkben hivatkozott tartalékalapot a tagállamok között annak érdekében, hogy megjutalmazza azt a fejlődést, melyet a kezdeti szituációhoz viszonyítva megvalósítottak: a) a „konvergencia” célkitűzésre, az alábbi kritériumok alapján: i) az éves bruttó nemzeti össztermék növekedése NUTS II. szinten mérve, a közösségi átlaghoz viszonyítva, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján; ii) a foglalkoztatottsági mutató növekedése a NUTS II. szinten, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján; b) a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzésre, az alábbi kritériumok alapján: i) arányosan azoknak a régióknak a részére, amelyek 2007. és 2010. között legalább az 50%-át elköltik a nekik az ERFA által az innovációval összefüggő tevékenységekre kiutalt támogatásból, ahogyan az a [...] számú (EK) rendelet 5. cikke 1. bekezdésében le van írva; ii) a foglalkoztatási ráta növekedése a NUTS II. szinten, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján. 2. Mindegyik tagállamnak allokálnia kell a szóban forgó összegeket az operatív programok között, figyelembe véve az előző bekezdésben hivatkozott kritériumokat.	1. A 29. cikkben hivatkozott éves vita keretén belül, a Tanácsnak 2011-ben, a Szerződés 161. cikkében lefektetett eljárásnak megfelelően, fel kell osztania a 20. cikkben hivatkozott tartalékalapot a tagállamok között annak érdekében, hogy megjutalmazza azt a fejlődést, melyet a kezdeti szituációhoz viszonyítva megvalósítottak: a) a „konvergencia” célkitűzésre, az alábbi kritériumok alapján: i) az éves bruttó nemzeti össztermék növekedése NUTS II. szinten mérve, a közösségi átlaghoz viszonyítva, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján; ii) a foglalkoztatottsági mutató növekedése a NUTS II. szinten, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján; b) a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzésre, az alábbi kritériumok alapján: i) arányosan azoknak a régióknak a részére, amelyek 2007. és 2010. között legalább az 50%-át elköltik a nekik az ERFA által az innovációval összefüggő tevékenységekre kiutalt támogatásból, ahogyan az a [...] számú (EK) rendelet 5. cikke 1. bekezdésében le van írva; ii) a foglalkoztatási ráta növekedése a NUTS II. szinten, a 2004-2010 közötti időtartamra rendelkezésre álló adatok alapján. 2. Mindegyik tagállamnak allokálnia kell a szóban forgó összegeket az operatív programok között, figyelembe véve az előző bekezdésben hivatkozott kritériumokat. 1. Minden egyes tagállamnak, az Európai Bizottsággal szorosan együttműködve, ki kell értékelnie minden egyes célkitűzést legkésőbb 2010. december 31-ig, beleértve minden egyes operatív programjuk teljesítményét, melyekkel kapcsolatban – a témákhoz kapcsolódó eredményeket a sajátos kiindulási céljaikhoz viszonyítva – néhány mutató segítségével a hatékonyságot, az irányítást és a pénzügyi végrehajtást mérik. A regionális önkormányzatok által szolgáltatott információk alapján ezeket a mutatókat a tagállamoknak kell meghatározniuk az Európai Bizottsággal szorosan konzultálva és részben vagy teljes egészében számításként véve az Európai Bizottság által javasolt mutatók indikatív jegyzékét, és számszerűsíteniük kell a különböző, már az éves végrehajtási jelentésekben és a félidei értékelő jelentésben is megtalálható mutatókat. A tagállamok felelősek ennek a rendelkezésnek a betartásáért. 2. Félidőben, legkésőbb 2011. március 31-én, az Európai Bizottság, az érintett tagállamokkal szorosan konzultálva, minden célkitűzéshez allokálja – az egyes tagállamok javaslatai szerint, számításként véve sajátos intézményrendszerüket és ennek megfelelő programozási sajátosságait –, a sikeresnek minősített operatív programokhoz és az azok prioritásaihoz járó kötelező előirányzatokat.

Indokolás

Úgy véljük, hogy az Európai Bizottság javaslata, hogy megváltoztassák az alapvető „filozófiát” és a minőségre és a teljesítményre vonatkozó tartalékalap tagállamok közötti elosztását, nem helyénvaló. Úgy gondoljuk, hogy a minőségre és a teljesítményre vonatkozó tartalékalapot a tagállamoknak kell elosztaniuk, ahogyan azt a harmadik programozási időszak (2000-2006) során tették.

23. ajánlás**49. cikk**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosító indítvány
Nemzeti készenléti tartalék 1. A tagállamok a „Konvergencia” célkitűzéshez a Strukturális Alapokból kapott éves hozzájárulás összegének 1%-át és a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzéshez a Strukturális Alapokból kapott éves hozzájárulás összegének 3%-át a gazdasági és társadalmi szerkezetváltás, illetve a kereskedelmi nyitás következményeivel összefüggő, előre nem látható helyi vagy ágazati válsághelyzetek fedezésére tartják fenn. Ez a tartalék az operatív program kiegészítéseként segíti az érintett munkavállalók alkalmazkodóképességének növelését és az érintett régiók gazdasági diverzifikálását. 2. Az előző bekezdésben említett válsághelyzetek megoldása érdekében minden tagállam egyedi operatív programokat javasol a teljes időszakot lefedő költségvetési kötelezettségvállalásokhoz.	Nemzeti készenléti tartalék 1. A tagállamok a „Konvergencia” célkitűzéshez a Strukturális Alapokból kapott éves hozzájárulás összegének 1%-át és a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzéshez a Strukturális Alapokból kapott éves hozzájárulás összegének 3%-át a gazdasági és társadalmi szerkezetváltás, illetve a kereskedelmi nyitás következményeivel összefüggő, előre nem látható helyi vagy ágazati válsághelyzetek fedezésére tartják fenn. Ez a tartalék az operatív program kiegészítéseként segíti az érintett munkavállalók alkalmazkodóképességének növelését és az érintett régiók gazdasági diverzifikálását. 2. Az előző bekezdésben említett válsághelyzetek megoldása érdekében minden tagállam egyedi operatív programokat javasol a teljes időszakot lefedő költségvetési kötelezettségvállalásokhoz. <u>A szükséges programmódosításra egyszerűsített és gyorsított engedélyezési eljárás vonatkozik.</u>

Indokolás

A gyors reagáláshoz nagymértékben leegyszerűsített és meggyorsított programmódosítási eljárásra van szükség.

V. CÍM**AZ ALAPOK PÉNZÜGYI HOZZÁJÁRULÁSA****1. FEJEZET****Az alapok hozzájárulása****24. ajánlás****50. cikk, d) pont**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) a magánfinanszírozás mobilizálási rátája, különösen az állami és magánszféra közötti partnerségi kapcsolat keretei között, az érintett területeken.	d) a magánfinanszírozás mobilizálási rátája , különösen az állami és magánszféra közötti partnerségi kapcsolat keretei között, az érintett területeken.

Indokolás

A „ráta” kifejezés valami megszámlálhatóra utal. A következő (51-53.) fejezetek cikkei nem határoznak meg erről semmit, sem mérési módszereket, sem felső plafonokat stb.

25. ajánlás**51. cikk, 2. bekezdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Alapokból nyújtott támogatást a teljes közkiadás függvényében kell kiszámítani.	Az Alapokból nyújtott támogatást a teljes köz- és magánkiadás függvényében kell kiszámítani.

Indokolás

Az RB aggódik amiatt, hogy a közösségi társfinanszírozás arányát a teljes közkiadás arányában határozzák meg, mivel ez elriaszthatja a magánszférát a programokban való részvételtől. Ezért azt javasolja, hogy az Alapokból fizetendő támogatást a teljes nemzeti kiadás függvényében számítsák ki, mely létfontosságú eszköz lehet a PPP-k erősítésére.

26. ajánlás

51. cikk, 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az alapokból származó hozzájárulásra minden prioritás esetében a következő plafonértékek vonatkoznak: a) a Kohéziós Alap által társfinanszírozott közkiadás 85%-a; b) az ERFA vagy az ESZA által társfinanszírozott közkiadás 75%-a a „Konvergencia” célkitűzés szerinti operatív programok keretében a jogosult régiókban. c) az ERFA vagy az ESZA által társfinanszírozott közkiadás 50%-a a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés szerinti operatív programok keretében a jogosult régiókban; d) az ERFA által társfinanszírozott közkiadás 75%-a az „Európai területi együttműködés” célkitűzés szerinti operatív programok keretében; e) a legkülső régiók számára az 5. cikk (4) bekezdésében előírt kiegészítő összeg keretében finanszírozott egyedi intézkedések esetében a társfinanszírozási arány a közkiadás 50%-a.	Az alapokból származó hozzájárulásra minden prioritás esetében a következő plafonértékek vonatkoznak: a) a Kohéziós Alap által társfinanszírozott köz- és magánkiadás 85%-a; b) az ERFA vagy az ESZA által társfinanszírozott köz- és magánkiadás 75%-a a „Konvergencia” célkitűzés szerinti operatív programok keretében a jogosult régiókban; c) az ERFA vagy az ESZA által társfinanszírozott köz- és magánkiadás 50%-a a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés szerinti operatív programok keretében; d) az ERFA által társfinanszírozott köz- és magánkiadás 75%-a az „Európai területi együttműködés” célkitűzés szerinti operatív programok keretében; e) a legkülső régiók számára az 5. cikk (4) bekezdésében előírt kiegészítő összeg keretében finanszírozott egyedi intézkedések esetében a társfinanszírozási arány a köz- és magánkiadás 50%-a.

Indokolás

A 2004. februárban bemutatott Harmadik Kohéziós Jelentésben az Európai Bizottság még a magánforrásokból való társfinanszírozás mellett emelt szót. A rendelettervezet viszont kizárólag állami alapokból történő társfinanszírozást említ. Eszerint, a jelenlegi támogatási időszakkal ellentétben, ténylegesen rendelkezésre álló magánjellegű társfinanszírozási eszközöket nem lehet többé bevonni az EU-projektek támogatásába.

A magánjellegű társfinanszírozást lehetővé kell tenni, nem pedig teljesen kizárni. Egy ilyen szabályozás mindenekelőtt a preventív munkaerő-piaci politika nagy részét érintené, és ahhoz vezetne, hogy az ilyen intézkedéseket nem lehet véghezvinni a jelenlegi terjedelmükben. Éppen erre a területre jellemző a nagyfokú innovációs készség, illetve az állami és a magán szektor közötti sokrétű partnerségi kapcsolatok.

27. ajánlás

51. cikk, 4. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
4. Az alapokból származó hozzájárulás maximuma a közkiadás 85%-ára növelhető a legkülső régiókban a „Konvergencia” és a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés szerinti operatív programok esetében és a külső görög szigeteknek a „Konvergencia” célkitűzés szerinti operatív programjai esetében.	4. Az alapokból származó hozzájárulás maximuma a közkiadás 85%-ára növelhető a legkülső régiókban a „Konvergencia” és a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés szerinti operatív programok esetében és a külső görög szigeteknek a „Konvergencia”, valamint a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzés szerinti operatív programjai esetében

Indokolás

Mivel a görög szigetek jelentős része megfelel a „Regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzés kritériumainak, értelmetlen, célszerűtlen és igazságtalan lenne, ha rájuk nem vonatkozna ez az intézkedés.

VI. CÍM

IRÁNYÍTÁS, NYOMONKÖVETÉS ÉS ELLENŐRZÉS

I. FEJEZET

Irányítási és ellenőrzési rendszerek**28. ajánlás**

58. cikk, 7. bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<u>7. Az 57. cikk 1. bekezdése rendelkezései értelmében a háromoldalú megállapodásokat a helyi és regionális szervek, a tagállam és az Európai Bizottság között kell alkalmazni. Ez a fajta megállapodás megerősíti a partnerségi elvet, összekapcsolja a helyi és regionális, a nemzeti és a transznacionális elemeket.</u>

Indokolás

Ha az összes fél egyetért, az együttműködést minden szinten meg lehet erősíteni a háromoldalú megállapodásokkal. Ezek az általános szabályozás részét kell, képezzék, hogy kihangsúlyozzák a helyi és regionális szervek bevonásának és a 10. cikkben leírt partnerségi viszonynak fontosságát.

VII. CÍM

PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS

1. FEJEZET

Pénzügyi irányítás

3. SZAKASZ

Előfinanszírozás**29. ajánlás**

81. cikk, 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. Az operatív program részére az alapokból biztosított hozzájárulás jóváhagyásáról szóló bizottsági határozatot követően a Bizottság egyszeri előfinanszírozási összeget fizet a tagállam által kijelölt szervnek. Ezen előfinanszírozás összege az említett operatív programhoz a Strukturális Alapokból adott hozzájárulás 7%-át, illetve a Kohéziós Alapból származó hozzájárulás 10,5%-át teszi ki. A költségvetési alapok felhasználhatóságának megfelelően két pénzügyi évre elosztható.	<u>1. Az operatív program részére az alapokból biztosított hozzájárulás jóváhagyásáról szóló bizottsági határozatot követően a Bizottság egyszeri előfinanszírozási összeget fizet a tagállam által kijelölt szervnek. Ezen előfinanszírozás összege az említett operatív programhoz a Strukturális Alapokból adott hozzájárulás 7%-át, illetve a Kohéziós Alapból származó hozzájárulás 10,5%-át teszi ki. A költségvetési alapok felhasználhatóságának megfelelően két pénzügyi évre elosztható. Kétharmad részét az első, egyharmad részét a második pénzügyi évben fizetik ki.</u>

Indokolás

Az olyan kifizetések arányának növelése, amelyekre nem vonatkozik a kötelezettségvállalások automatikus visszavonását előíró szabályozás, valamint a javasolt felosztás egyrészről azt a célt szolgálja, hogy a tervek megvalósításának első éveiben a kiadások realisztikusabb módon történjenek, másrészről megfelel a Kohéziós Alapok új előírásainak.

VIII. CÍM

BIZOTTSÁGOK

1. FEJEZET

ERFA, kohéziós alap és alapkoordinációs bizottság**30. ajánlás****104. cikk (új pont adandó hozzá)**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. Az Európai Bizottság munkáját segíti az ERFA, a Kohéziós Alap és Alapkoordinációs Bizottság (a továbbiakban: a bizottság). 2. Ahol hivatkozás történik erre a bekezdésre, az 1999/468/EK határozat 3. cikkében foglalt tanácsadói eljárást kell alkalmazni, a 7. cikk 3. bekezdése értelmében. 3. Ahol hivatkozás történik erre a bekezdésre, az 1999/468/EK határozat 4. cikkében foglalt irányítási eljárást kell alkalmazni, a 7. cikk 3. bekezdése értelmében. Az 1999/468/EK határozat 4. cikke 3. bekezdésében hivatkozott időszak egy hónap. 4. A bizottság megállapítja a saját eljárási szabályait. 5. Az EBB és az EBA egy-egy szavazati joggal nem rendelkező képviselőt nevez ki.	1. Az Európai Bizottság munkáját segíti az ERFA, a Kohéziós Alap és Alapkoordinációs Bizottság (a továbbiakban: a bizottság). 2. Ahol hivatkozás történik erre a bekezdésre, az 1999/468/EK határozat 3. cikkében foglalt tanácsadói eljárást kell alkalmazni, a 7. cikk 3. bekezdése értelmében. 3. Ahol hivatkozás történik erre a bekezdésre, az 1999/468/EK határozat 4. cikkében foglalt irányítási eljárást kell alkalmazni, a 7. cikk 3. bekezdése értelmében. Az 1999/468/EK határozat 4. cikke 3. bekezdésében hivatkozott időszak egy hónap. 4. A bizottság megállapítja a saját eljárási szabályait. <u>5. A Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága egy-egy szavazati joggal nem rendelkező képviselőt nevez ki.</u> <u>6. Az EBB és az EBA egy-egy szavazati joggal nem rendelkező képviselőt nevez ki.</u>

Indokolás

A két Bizottság az Európai Unió tanácsadói joggal rendelkező intézménye, ezért nevüket világosan meg kell említeni a szoros együttműködésről szóló részben. A Bizottságok munkájának a jelen cikkben hivatkozott keretét úgy kell a továbbiakban meghatározni, ahogy azt az 1260/99. rendelet 47. és 48. cikke határozza meg. Ez összhangban van a partnerségi elvvel.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye az „Európai Regionális Fejlesztési Alapról (ERFA) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról”

(2005/C 231/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL „Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslatra” COM(2004) 495 final -2004/0167 (COD);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. július 16-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján kikéri az RB véleményét ebben a kérdésben;

TEKINTETTEL az RB elnökének 2004. május 26-i határozatára, mely szerint az elnök megbízza a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt dolgozzon ki;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság egyéb, az „Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról”, COM(2004) 492 final – 2004/0163 (AVC), valamint az „Európai Határmenti Együttműködési Csoportosulás (EHECS) létrehozásáról” szóló rendeletjavaslataira, COM(2004) 496 final – 2004/0168 (COD);

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett „Közös jövőnk építése: a kibővült Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei – 2007-2013” című közleményére, COM(2004) 101;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Európai szomszédsági politika – iránymutatás” című közleményére, COM(2004) 373 final;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Megerősített partnerség a legkülső régiók érdekében” című közleményére, COM(2004) 343 final;

TEKINTETTEL a „Kormányzás és a Strukturális Alapok egyszerűsítése 2006 után” című, a kilátásokra vonatkozó jelentésére, CdR 389/2002 fin;

TEKINTETTEL „A gazdasági és társadalmi kohézióról szóló harmadik jelentés” kapcsán kiadott saját véleményére, CdR 120/2004 fin ⁽¹⁾;

TEKINTETTEL a „Javaslat tanácsi rendeletre (EK) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról” tárgyában (COM(1998) 131 final) 1998. november 18-án kiadott saját véleményére, CdR 240/98 fin ⁽²⁾;

TEKINTETTEL a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2005. február 4-én elfogadott véleménytervezetre (CdR 233/2004 rev. 2, előadó: **Rosario CONDORELLI**, Catania város önkormányzatának tagja, IT/ELDR);

MIVEL

1. az EU legutóbbi, 2004. májusi bővítése után a regionális különbségek felerősödtek, és ez szükségessé teszi – a konvergencia, a versenyképesség és a foglalkoztatottság, valamint az Unión belüli területi együttműködés támasztotta kihívások vállalása érdekében – az ez irányú elkötelezettségek megújítását és megerősítését, igénybe véve ehhez mind a kohéziós politika 2007–2013-as időszakra kitűzött új céljaihoz alkalmazkodó specifikus kohéziópolitikai eszközöket, mind a KAP és a halászati politika keretében rendelkezésre álló összes közösségi eszközt;

⁽¹⁾ HL C 318., 2004.12.22., 1. o.

⁽²⁾ HL C 51., 1999.2.22., 1. o.

2. az ún. kohéziós politikákat következetes és hatékony módon kell alkalmazni és megvalósítani a 2007–2013-as időszak folyamán annak érdekében, hogy folytatható legyen a fenntartható fejlődéssel összekötött „tudásalapú társadalom” létrehozására irányuló lisszaboni és göteborgi stratégia; mivel ez a stratégia mindeddig főként az egyes tagállamok illetékességébe tartozik, ez magyarázza azt, hogy nincs koherens módon összehangolva az Unió más politikáinak integrált fejlődési folyamatával;
3. ebből a célból a nemzeti stratégiákat és az operatív programokat összhangba kell hozni a Tanács által elfogadott kohéziós stratégiai irányvonallal, így biztosítandó a közösségi prioritások megfelelő figyelembe vételét;
4. a kifejezett egyszerűsítési igény „egyalapú” programokat eredményezett, kivéve bizonyos típusú tevékenységeket, amelyek esetén ugyanaz a program mind a ERFA-ból, mind a kohéziós alapból meríthet;
5. ennek értelmében mind a különböző programok és alapok integrációjának, mind az említett kohéziós politika többi uniós politikával történő koordinációjának igénye igazolást kapott, sőt megerősödött;
6. az átfogó rendeletből kivilágó szándék szerint az ERFA sokkal jelentősebb szerepet kaphat mint hivatkozási platform az Unió különböző politikái és programjai számára, amelyek a konvergencia, a versenyképesség, a foglalkoztatottság és a területi együttműködés említett célkitűzéseinek megvalósítása érdekében;
7. az átfogó rendeletre tett, valamint az ERFA-ra vonatkozó javaslatban megnyilvánuló szándék szerint a tagállamokra és – ha alkotmányuk engedi – a régiókra az említett összekapcsolások és integráló tevékenységek feladata hárulna;
8. az Európai Bizottság javaslatai a múlthoz képest nagyobb jelentőséggel ruházzák fel a helyi – főleg városi – önkormányzatokat. Ez különösen a regionális programokra igaz, amelyek tekintetében kifejezetten lehetővé teszik a globális támogatásokhoz való hozzáférést, aminek eljárását mellesleg sikerrel próbálták ki a közösségi URBAN kezdeményezés keretében, s amelyet az Alapokról szóló általános rendelkezésekre vonatkozó rendelet 36. cikke 4/b) pontja tartalmaz;
9. e sokféle célkitűzés összehangolása és fenntartása (a tagállamok regionális politikáinak összhangba hozása az európai stratégiákkal, szubszidiaritás, egyszerűsítés, a pénzügyi erőforrások optimalizálása stb.) együtt jár az intézményi szereplők nagyobb mozgósításával az Európai Bizottságtól egészen a helyi önkormányzatokig, egy olyan közegben, amelyben egyre inkább érvényesülni fog a „többszintű kormányzás” igénye. Együtt jár olyan intézkedések meghozatalával is, amelyeknek célja – alapvetően megelőző jelleggel – annak előmozdítása, hogy az összes érintett intézményi szereplő fokozottabb hozzáértéssel járjon el – a neki jutó területhez mérten – a feladatok felmérése, tervezése, irányítása és ellenőrzése terén, s ugyanakkor ösztönözze szociális partnerei aktív részvételét a javaslattételek és a felügyelet vonatkozásában;
10. mindazonáltal feltétlenül szükségesnek látszik, hogy a kohéziós politikát a 2007–2013-as időszakra megszabó rendeletcsomag – különösen az ERFA tekintetében – ne tartalmazzon egyetlen olyan elemet sem, amelynek értelmezése kétségeket okozhat, ne legyen hiányos, ellenben pontosan határozza meg a hatóságok közti szerepmegosztást, s a tagállamok jogrendszerére történő hivatkozást mindig kísérik az intézményi szereplők – köztük első helyen az Európai Bizottság – által a többi intézménnyel szemben tiszteletben tartandó semlegesség elvére való utalások is.

2005. április 13-i, 59. plenáris ülésén elfogadta a következő véleményt.

A konvergencia, valamint a regionális versenyképesség és foglalkoztatás célkitűzéseire vonatkozó általános rendelkezések (az Európai Bizottság javaslatának I. és II. fejezete)

1. A Régiók Bizottságának álláspontja

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 kifejezi először is szilárd ellenállását az európai regionális politika visszaállamosítására irányuló bármiféle törekvéssel szemben, tekintettel arra a hozzáadott értékre, amelyet a közösségi kohéziós programok jelentenek a Szerződés célkitűzései szempontjából;

1.2 megerősíti azt az álláspontját, hogy a Bizottság finanszírozási javaslata, amely a bruttó nemzeti jövedelem 0,41 %-át (a vidékfejlesztési és halászati strukturális támogatásokat is beleértve) a GNI 0,46 %-át) jelöli meg, elfogadható kompromisszumot jelentene a jövőbeli kohéziós politikához;

1.3 nagyra értékeli, hogy koherens módon megerősítést nyert a kibővített Unió kevésbé fejlett régióinak fejlesztési prioritása, s hogy ennek megfelelően növekedni fog az ide irányuló tevékenységek finanszírozási szintje;

1.4 felkéri a tagállamokat, hogy saját nemzeti stratégiai referenciakeretükben irányozzanak elő megfelelő pénzügyi eszközökkel társuló intézkedéseket a *phasing in*-régiók számára, hogy azok hatékonyan nézhessenek szembe a versenyképesség kihívásával, és végre tudják hajtani a konvergenciafolyamatot.

1.5 nagyra értékeli az Alapok irányításának és ügyvitelének egyszerűsítésére irányuló erőfeszítéseket, annak ellenére, hogy vannak kétségek ezek hatékonyságát illetően;

1.6 meglepődéssel fogadja egyfelől a javaslatok szándékát, mely szerint a területi együttműködés a kohéziós politika harmadik – jelentős pénzügyi eszközök juttatásával járó – célkitűzésévé emelkedik, másfelől a ERFA-rendelettervezetben megjelenő javasolt finanszírozandó tevékenységek – a lisszaboni és göteborgi stratégiával összhangban lévő – tartalmát. Ebből a szempontból különösen hangsúlyozza, hogy a javasolt lehetőségek teljesen meg is felelnek a céloknak;

– a kutatási és innovációs tevékenységek elsőbbséget kapnak mind a „konvergencia”, mind a „regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzések esetén, különösen az olyan projektek esetében, melyek keretében mind a „rég”, mind pedig az új tagállamokban a tudományos kutatóintézetek között együttműködés alakul ki;

– a környezetvédelmi, közlekedési, energiaügyi és kockázatkezelési tevékenységek révén nagyobb figyelmet kap a fenntartható fejlődés problémája;

– a „regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzés keretében figyelembe veszik a hozzáféréssel – ide értve a

digitális technológiákat is – kapcsolatos problémákat, ami fontos előrelépés a jelenlegi állapothoz képest;

– a várospolitikai témák központi kérdéssé váltak;

– a régiók közötti együttműködésnek a régiós tervezés fontos elemeként történő elismerése, amennyiben az fontos szerepet játszik a konvergencia, valamint a foglalkoztatottság és a régiós versenyképesség fejlesztésében.

1.7 sajnálja, hogy a régiók közötti együttműködés – az Európai Parlament kohéziós jelentéséhez kapcsolódó beszámolójában megfogalmazott támogatás ellenére – nem marad meg önálló támogatási területként, mint a területi együttműködés célkitűzés része;

1.8 figyelemreméltónak tartja, hogy az Európai Bizottság nyílt szellemben közelítette meg a kohézió területi aspektusát, ami – eseti megítélés alapján történő – nyitást jelent az igen sajátos nehézségekkel küzdő területek (városi és vidéki körzetek, szigetek és hegyvidéki területek, halászzattól függő zónák, legkülső területek, gyéren lakott területek, az új tagállamokkal határos és az új külső határok mentén fekvő régiók, északi, rendkívül gyéren lakott területek) felé. Az RB különösen üdvözli, hogy az európai területek gazdasági és szociális kohéziója elengedhetetlennek minősült a fenntartható fejlődés szempontjából, hiszen nem lehet Európa jövőjének megtervezésébe belefogni addig, amíg vannak viszonylag fejletlen vagy a belső piac lehetőségeiből geomorfológiai és/vagy demográfiai okokból kimaradó körzetek. Az ilyen régiók, valamint a legkülső területek esetében az RB értékeli, hogy – a Szerződés által meghatározott státuszuk alapján – megfelelő támogatásokat szántak arra a célra, hogy kompenzálják őket a fejlődésüket hátráltató és a belső piachoz való maradéktalan hozzáférésüket lehetetlenné tevő sajátos akadályok miatt; ugyanakkor sajnálkozik amiatt, hogy a lakosság előregedése folytán előálló problémákról nem esik külön szó, holott Európa számára ez nagy kihívást jelent, amellyel a következő évtizedekben szembe kell nézni.

1.9 megállapítja ugyanakkor, hogy a vizsgált javaslat indokolása (1-10.) csak „bizonyos szigetek” hátrányos helyzetét ismeri el, ami ellentmondásban van az amszterdami szerződéshez csatolt 30. sz. Nyilatkozattal, valamint az európai alkotmány tervezetének III-20. pontjával. Ezért az RB úgy véli, hogy gondoskodni szükséges az említett indokolás (1-10.) jobb jogi és értelmezési koherenciájáról, figyelembe véve az általános rendeletre tett javaslat 52. cikke 1. pontjában foglalt rendelkezéseket is. Az európai alkotmány tervezetének III-16. pontja és az általános rendeletre tett javaslat 52. cikke alapján ugyanezek az észrevételek vonatkoznak a hegyvidéki körzetekre, valamint a határok menti régiókra is;

1.10 **megállapítja**, hogy a közösségi politika új megközelítése az, hogy elismeri: a régiók és helyi önkormányzatok a regionális és kohéziós politika számára nem csupán a legmegfelelőbb döntési szintet jelentik, hanem a tevékenységek végrehajtása szempontjából a leghatékonyabb szintet is – erre egyébként a régiók és helyi önkormányzatok európai szövetségei már a lipcsei konferencia (2003. május) alkalmával is felhívták a figyelmet; ugyanis a polgárközelí hatóságok intenzívebb részvétele elengedhetetlen ahhoz, hogy a közösség politikája a polgárok előtt mélyebb megértésre találjon, valamint hogy az uniós tevékenységek hatékonysága és egyszerűbbé tétele növekedjék;

1.11 **úgy véli** azonban, hogy közös céljaik elérése érdekében szükség van a regionális és helyi – különösen a városi – hatóságok partnerkapcsolatainak erősítésére, valamint a nemzeti szabályozásnak és a kialakult gyakorlatnak megfelelő elmélyítésére;

1.12 **kedvezően értékeli**, hogy azok a városi körzetek, amelyek magasabb szintű innovációs képességgel rendelkeznek, és jobb lehetőségeik vannak a szociális beilleszkedés elősegítésére, az operatív programok keretében célzott és minőségi akciók esetében jelentősebb forrásokhoz juthatnak; a helyi hatóságok e programokat – a strukturális alapokról szóló átfogó rendelet tervezetének 36. cikke 4/b) pontja alapján – a továbbdelegálás rendszerében szeretnék irányítani;

1.13 **ajánlja**, hogy a strukturális alapokra vonatkozó teljes jogszabálycsomag elfogadási eljárása rövid időn belül fejeződjék be annak érdekében, hogy a tagállamok intézményi szereplőinek a 2007. január 1-jei hatályba lépésig elegendő idejük legyen az új operatív programok előkészítésére, az Európai Bizottság illetékes szerveinek pedig irányítási képességük ellenőrzésére.

2. A Régiók Bizottságának ajánlása

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA SZERINT

2.1 **említeni** szükséges az első cikk második bekezdésében a demográfiai hátránnyal küzdő területeket is;

2.2 **említeni** szükséges a 3. cikk szövegében a kulturális örökség területén teendő beruházásokat (nevezetesen a 8. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel való összhang megteremtése érdekében), az épületekbe és felszerelési javakba, a képzési tevékenységekbe és az aktív foglalkoztatáspolitikába történő beruházásokat, valamint az említett képzési tevékenységekkel és az aktív foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos működési költségeket is, legalább is abban a mértékben, amennyiben ezek a tevékenységek az ERFA keretében finanszírozhatók;

2.3 **javítani** szükséges a regionális politika célkitűzései és a bizonyos területtípusokra vonatkozó különös rendelkezések közötti koherenciát;

2.4 az 5. cikket (bevezetés) **ki kell egészíteni** azzal, hogy a regionális versenyképességre és foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzés értelmében, az ERFA által nyújtott támogatásnak nagyobb rugalmasságot kell lehetővé tennie az úgynevezett *phasing in*-régiók vonatkozásában;

2.5 **említeni** szükséges az 5. cikk 3(a) pontjában a kabotázs forgalmat és az I. és II. osztályba sorolt repülőterek közötti transzverzális légi forgalmat, valamint – a regionális, helyi és régióközi belső vízi utakon kívül – a szigetek, és különösképpen a kisebb szigetek tengeri közlekedési kapcsolatát;

2.6 **említeni** szükséges a 6. cikk mind 1., mind 2. pontjában a tengermelléki régiók együttműködését, mindkét esetben hozzáfűzve, hogy a szóban forgó tengeri együttműködés két-vagy többoldalú is lehet;

2.7 **említeni** szükséges a 6. cikk 2(c) pontjában felsorolt természeti események között a vulkánkitöréseket is, továbbá az erdőtüzeket, valamint az általuk okozott erdőpusztulásokat, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezéseket meghatározó tanácsi rendeletre irányuló javaslat ((COM(2004) 492 final) 33. cikkének 1. francia bekezdésében szereplő rendelkezések sérelme nélkül;

2.8 **beilleszteni** szükséges a 4. cikk 3. pontjában felsorolt kategóriákat a 6. cikkben jelzett prioritások közé;

2.9 **felcserélni** szükséges a 7. cikk (a) pontjában szereplő „hozzáadottérték-adó” kifejezést a „visszaigényelhető hozzáadottérték-adó” kifejezéssel, a strukturális alapokról szóló rendelettervezet 11. cikkének és a folyamatban levő tervezési ciklusra alkalmazandó rendelkezéseknek megfelelően;

2.10 **fel kell cserélni** a 7. cikk (d) pontjában szereplő „lakás” kifejezést a következővel: „lakás, kivéve – a »konvergencia-cél« határain belül – egyes olyan szociális vonatkozású sajátos esetekben, mint a védelemre szoruló személyek különleges lakásai és a Közösségen kívülről érkező bevándorlók ideiglenes szállásai”;

2.11 a 9. cikk utolsó bekezdése tekintetében **elő kell irányozni**, hogy az általános rendeletre tett javaslat 25. cikkében említett nemzeti referenciakeret magában foglalja azokat az általános iránymutatásokat és kritériumokat, amelyeknek lehetővé kell tenniük a tagállamok és a régiók számára, hogy – a tervezési szakaszban és utólagosan is – ügyeljenek az ERFA, illetve a strukturális alapok, a FEADER és a FEP által társfinanszírozott tevékenységek egymást kiegészítő jellegére és összhangjára, valamint értékelésükre is;

2.12 gondosan **megvizsgálandó** – a strukturális alapokra vonatkozó szabályozási reformjavaslatok általános keretében –, hogy az ERFA-hoz kapcsolódó jogalkotási megközelítés milyen szociális előnyöket és akciókat eredményez a hátrányos helyzetű csoportok (fogyatékkal élők, társadalmi kirekesztettségű fenyegetett csoportok stb.) számára;

2.13 **hangsúlyozni kell** a Strukturális Alapokban rejlő integrációs potenciált a többkultúrú és többnyelvű térségekben.

Az „európai területi együttműködés” célkitűzésre vonatkozó általános rendelkezések (az Európai Bizottság javaslatának III. fejezete)

3. A Régiók Bizottságának álláspontja

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

3.1 **üdvözli**, hogy az európai területi együttműködés bekeült a közösségi kohéziós politika prioritásai közé;

3.2 **megelégedését fejezi ki** a tengeri határoknak a határokon átvéő együttműködés keretében történő elismerése tekintetében, amint erre egyik megelőző véleményében az RB már világos ajánlást tett (CdR 120/2004 fin), és külön hangsúlyozza, az ilyen együttműködés jelentőségét a peremterületeknek a környező területekbe történő – és a realitásokat figyelembe vevő – integrációja során;

3.3 **észrevételezi**, hogy mivel az „Európai Határmenti Együttműködési Csoportosulás” (EHECS) – (COM(2004) 496 final – szintén nem csak határmenti, hanem transznacionális együttműködési programokon is nyugszik, ennek az eszköznek általános jellege érzékeltetése végett inkább az „Transzeurópai Együttműködési Csoportosulás” nevet kellene adni.

4. Általános ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA SZERINT:

4.1 **hasznosítani** szükséges a régiók, városok és helyi önkormányzatok már jól működő hálózataiban felhalmozódott pozitív tapasztalatokat, illetve támogatni kell az újabb hálózatokat, mind a régiók közötti együttműködés, mind az európai területi együttműködés keretében;

4.2 **pontosítani** szükséges a programok előkészítésére vonatkozó hatásköröket, eljárásokat és időrendeket, különösen

a határmenti és transznacionális együttműködés, illetve az Európai Bizottság elé vitelük tekintetében;

4.3 **gondoskodni** kell róla, hogy a nemzeti stratégiai tervben a 3. célkitűzés is szerepeljen, annak érdekében, hogy a tagállamok ne feledkezzenek el a területi együttműködési programok támogatására tett vállalásaikról, s hogy megfelelő eljárásokat vezetnek be a tagállamok részéről történő társfinanszírozás biztosítása végett, egyidejűleg pedig nagyobb koherenciát teremtenek az ide tartozó tevékenységek között:

- a másik két célkitűzésre vonatkozó tervezés;
- a nemzeti és regionális alapokból finanszírozott nemzeti és regionális szintű tevékenységek;
- a közelségi és támogató politika megvalósításának keretében folyó tevékenységek a csatlakozás felé tartó tagjelölt országokban, illetve más közösségi politikák;
- a regionális és helyi fejlesztési programok keretében folyó, más nemzetközi szervezetek (OECD, Világbank stb.) által is támogatott tevékenységek;

4.4 **értékelni** kell, hogyan erősíthető a helyi közösségek és a régiók aktív szerepvállalása a programok kidolgozásában és megvalósításában, a területi együttműködés prioritásait érintő, az ERFA-ra vonatkozó rendeletjavaslat 25. cikkében említett különböző nemzeti stratégiai tervekben lefektetett iránymutatóknak megfelelően;

4.5 **meghatározni** szükséges azokat az eljárásokat, kritériumokat és időrendeket, amelyek alapján az Európai Bizottság elosztja majd a forrásokat és jóváhagyja a programokat;

4.6 **világosabban kell meghatározni** a kedvezményezett fogalmát (16. és 21. cikk), valamint a reá háruló követelményeket, illetékességeket és kötelezettségeket, jobban kell pontosítani a minősítő hatóság székhelyét és feladatát;

4.7 **biztosítani** kell, hogy a 19. cikkben említett tevékenységek adott esetben egy tagállamon belül is megvalósíthatók legyenek, azzal a feltétellel azonban, hogy a megjelölt négy kritérium közül legalább kettő teljesüljön.

5. A Régiók Bizottságának ajánlásai

1. ajánlás

1. preambulumbekfezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A Szerződés 160. cikkének rendelkezése szerint az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) célja, hogy elősegítse a Közösségben előforduló főbb regionális egyenlőtlenségek orvoslását. Az ERFA ezért hozzájárul a különböző régiók fejlettségi szintje közötti különbségek csökkentéséhez, és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók és szigetek, beleértve a vidéki térségeket, felzárkózásának előmozdításához.	A Szerződés 160. cikkének rendelkezése szerint az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) célja, hogy elősegítse a Közösségben előforduló főbb regionális egyenlőtlenségek orvoslását. Az ERFA ezért hozzájárul a különböző régiók fejlettségi szintje közötti különbségek csökkentéséhez, és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók és szigetek, beleértve a vidéki és városi térségeket, a szigeteket, a hegyvidéki, a ritkán lakott és határmenti térségeket, valamint a hanyatló ipari területeket, felzárkózásának előmozdításához

Indokolás

Mivel a vizsgált javaslat 1. és 10. preambulumbekzdése csak „egyes szigetek” hátrányát ismeri el (teljesen önkényes módon utalva a Szerződés 160. cikkére és ellentmondásban az Amszterdami Szerződéshez csatolt 30. számú nyilatkozatban foglaltakra, amit pedig a 2000. decemberi Nizzai Tanács következtetései is megerősítettek, illetve amit az európai alkotmánytervezet III-220. cikke is tartalmaz), az RB véleménye szerint biztosítani kell az indokolás említett pontjainak megfelelőbb jogi és értelmezési koherenciáját, egyúttal figyelembe véve egy általános rendelkezés megállapításáról szóló rendeletre tett javaslat 52. cikke (1) bekezdésének b) pontját, melyre egyébként a vizsgált javaslat 10. cikke is hivatkozik. Az említett 52. cikk alapján hasonló megfontolások vonatkoznak a hegyvidéki területekre, illetve – az esetek kimerítő felsorolásának igényével – ezeket ki kell terjeszteni minden hátrányos helyzetű területre.

2. ajánlás

6. preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK tanácsi rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt Urban közösségi kezdeményezés tapasztalataira és erősségeire építkezve a városi dimenziót az ezen terület intézkedéseinek az ERFA által társfinanszírozott működési programokba történő teljes integrációjával kell megerősíteni	A strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK tanácsi rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt Urban közösségi kezdeményezéstapasztalataira és erősségeire építkezve, a városi dimenziót a városi térségek fenntartható fejlődését szolgáló beruházási arány révén, az ezen terület intézkedéseinek az ERFA által társfinanszírozott működési programokba történő teljes integrációjával kell megerősíteni

Indokolás

A városi dimenziót csak akkor lehet megerősíteni, ha a városi térségek fenntartható fejlődését megfelelő arányú beruházások segítik.

3. ajánlás

10. preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
Az ERFA-nak foglalkoznia kell a hozzáférhetőség problémáival és a nagy piacoktól való távolsággal is, amellyel a rendkívül alacsony népsűrűségű területek szembesülnek amint az Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányának 6. jegyzőkönyvében is szerepel. Az ERFA-nak tekintettel kell lennie azokra az egyedi nehézségekre, amelyekkel az olyan szigetek, hegyvidéki területek és alacsony népsűrűségű területek szembesülnek, amelyek földrajzi elhelyezkedése lelassítja a fejlődést.	Az ERFA-nak foglalkoznia kell a hozzáférhetőség problémáival és a nagy piacoktól való távolsággal is, amellyel a rendkívül alacsony népsűrűségű területek szembesülnek amint az Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányának 6. jegyzőkönyvében is szerepel. Az ERFA-nak tekintettel kell lennie azokra az egyedi nehézségekre, amelyekkel egyes olyan szigetek, vidéki és városi területek, hegyvidéki területek, és alacsony népsűrűségű területek és határmenti területek szembesülnek, amelyek földrajzi elhelyezkedése lelassítja a fejlődést..

Indokolás

Ennek a módosításnak a célja a 10. és az előzőek alapján módosított 1. preambulumbekzdés szövege közötti koherencia megteremtése, illetve, általánosabban, a két bekezdés tökéletes összhangba hozása egymással, ami nem volt jellemző a javasolt változatra.

4. ajánlás

1. cikk (2)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A rendelet megállapítja a városi és vidéki területek, a halászattól függő területek, a legkülső régiók és a természeti hátrányokkal érintett területek kezelésére vonatkozó különleges rendelkezéseket.	A rendelet megállapítja a városi és vidéki területek, a halászattól függő területek, a legkülső régiók és a természeti vagy demográfiai hátrányokkal érintett területek kezelésére vonatkozó különleges rendelkezéseket.

Indokolás

A demográfiai hátrányok kifejezett említése – amennyiben azok a ritkán lakott területekre vonatkoznak – megfelel a kimerítő jelleg és a koherencia követelményének.

5. ajánlás

3. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
Az ERFA a következők finanszírozásához járul hozzá: a) termelékeny beruházás; b) infrastruktúra; c) más fejlesztési kezdeményezések, ideértve a vállalatoknak nyújtott szolgáltatásokat, és a finanszírozási eszközök létrehozását és fejlesztését, például a kockázati tőkét, a kölcsön- és garancialapokat és a helyi fejlesztési alapokat, a kamattámogatást, a helyi szolgáltatásokat, valamint a régiók, városok és az érintett társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi szereplők közötti tapasztalatcserét; d) a(z) .../.../EK rendelet 43. és 44. cikke szerinti technikai támogatás.	Az ERFA a következők finanszírozásához járul hozzá: a) termelékeny beruházás; b) infrastruktúra; c) más fejlesztési kezdeményezések, ideértve a vállalatoknak nyújtott szolgáltatásokat, és a finanszírozási eszközök létrehozását és fejlesztését, például a kockázati tőkét, a kölcsön- és garancialapokat és a helyi fejlesztési alapokat, a kamattámogatást, a helyi szolgáltatásokat, valamint a régiók, városok és az érintett társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi szereplők közötti tapasztalatcserét együttműködést; d) a(z) .../.../EK rendelet 43. és 44. cikke szerinti technikai támogatás; e) <u>beruházások a kulturális örökség területén;</u>

Indokolás

Nagyon megfontoló erejű lenne, ha a területi együttműködést pusztán a tapasztalatcserére korlátoznánk, hiszen ez annak csak az egyik összetevője.

Másrészt célszerűnek tűnik – az ERFA forrásainak köszönhető eddigi pozitív tapasztalatok alapján – megkülönböztetni és egyértelműen felsorolni a kulturális örökség helyreállítását, átalakítását és újrahaznosítását célzó beruházásokat. Ugyanakkor helyénvaló lenne – a kimerítő jelleg és a vizsgált javaslat egyéb rendelkezéseivel fennálló összhang érdekében – a folyó kiadások finanszírozásának engedélyezhetőségét is nyilvánvalóvá tenni (lásd 8. cikk (2) bekezdés).

6. ajánlás

4. cikk, (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
4) a kockázatok megelőzése, ideértve a természeti és technológiai kockázatok megelőzésére és kezelésére irányuló tervek kidolgozását és végrehajtását	4) a kockázatok megelőzése, ideértve a természeti (mint például az erdőtüzek és árvizek) és technológiai kockázatok megelőzésére és kezelésére irányuló tervek kidolgozását és végrehajtását

Indokolás

Az erdőtüzeket és árvizeket külön is szükséges megemlíteni, mivel olyan kockázatot jelentenek, amellyel az EU nagy részén gyakran szembe kell nézni.

Az újabb megfogalmazás pontosítja a „kezelés” kifejezést is abban az értelemben, hogy belevonja azokat a tevékenységeket, amelyekre ilyen típusú veszély (tűzvész, áradás) kialakulásakor szükség van a káros következmények lehetséges mértékű kivédése céljából (ilyenek például az erdőtüzek eloltására tett erőfeszítések), anélkül azonban, hogy jogosultak lennének az EU szolidaritási alapjának igénybe vételére, hiszen a helyzet nem érte el a katasztrófa arányait.

7. ajánlás

4. cikk

Új, 10. pont toldandó be

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
	10) <u>Szociális jellegű infrastruktúrák és szolgáltatások, amelyek hozzájárulnak a foglalkoztatottság növeléséhez, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség biztosításához ezen a téren</u>

Indokolás

Azon tevékenységi területek felsorolása tekintetében, amelyekre az ERFA-nak figyelmet kell fordítania, a rendeletjavaslat 4. cikke elfelejt megemlíteni bizonyos olyan tevékenységeket, amelyeknek finanszírozását a jelenlegi 2000-2006-os tervezési időszakban is biztosítja, ilyenek különösen a szociális jellegű infrastruktúrák és szolgáltatások.

Célszerűnek tűnik, hogy ezeket a tevékenységeket az ERFA továbbra is támogassa, abban a mértékben, amelyben hozzájárulnak a foglalkoztatottság javításához egy olyan szektorban, amely jelenleg „új lelőhelyként” szerepel a köztudatban, s amelynek kiaknázására – az uniós intézmények részéről is – törekedni kell.

Különben is olyan szektorról van szó, amely a kevésbé fejlett régiókban kedvező hatással lehet a nők munkaerő-piaci jelenlétére, és ennek folytán elősegítheti a férfiak és nők közötti egyenlőség elvének, valamint a családi és szakmai élet összeegyeztethetőségének érvényesülését.

8. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A „regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzés alapján az ERFA a fenntartható regionális fejlesztésre irányuló stratégiák tekintetében a következő prioritásokra összpontosítja támogatását:	A „regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzés alapján, és a 8. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül, az ERFA a fenntartható regionális fejlesztésre irányuló stratégiák tekintetében a következő prioritásokra összpontosítja támogatását, <u>nagyobb rugalmasságot tanúsítva az úgynevezett phasing in-regiók esetében</u>

Indokolás

Ez a kiegészítés növeli az összhangot a vélemény és a Régiók Bizottságának a harmadik kohéziós jelentéshez készült véleményében tett ajánlások között.

9. ajánlás

5. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
innováció és a tudásgazdaság, a hatékony regionális innovációs rendszereket előmozdító regionális innovációs stratégiák kialakításának és végrehajtásának támogatása révén, és különösen a következők által:	innováció és a tudásgazdaság, a hatékony regionális innovációs rendszereket előmozdító regionális innovációs stratégiák kialakításának és végrehajtásának támogatása révén, és <u>többek között különösen</u> a következők által::

Indokolás

Az egyes területek gazdasági és szociális sajátosságaira, valamint eltérő fejlődési potenciáljukra való tekintettel az ERFA három támogatási prioritásának keretében nagyobb játékteret kellene hagyni a különböző régiókra és városi körzetekre szabott speciális intézkedések meghatározására.

10. ajánlás

Az 5. cikk (1) bekezdése egy alponttal egészül ki

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
	e) <u>ösztönzők a KKV-k növekedése és foglalkoztatása, azaz olyan vállalkozói cselekvési területek, mint a vállalatalapítás, vállalatátadás, vállalati dinamika, külgazdaság, kompetenciaterületek fejlesztése, valamint megfelelő infrastruktúrális feltételek kialakítása számára</u>

Indokolás

A támogatás különösen a szociális és gazdasági problémák által sújtott régiókban fontos, hogy így megte-remtődjenek a gazdasági és foglalkoztatási növekedés feltételei.

11. ajánlás

Az 5. cikk (1) bekezdése egy alponttal egészül ki.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
	f) <u>technológiai és kutatási-fejlesztési központok létesítése és felszerelése</u>

Indokolás

A lisszaboni és göteborgi stratégia célkitűzéseinek elérése végett a kutatás és az innováció terén a kutatóközpontok, valamint minőségi technológiai központok létesítésének támogatására is szükség van. Ezért véleményünk szerint az ERFA-rendelet 5. cikkében javasolt prioritásokkal kapcsolatos tevékenységi területeknek összhangban kell lenniük a közösségi stratégia célkitűzéseivel, ugyanis ennek hiányában nem lesz lehetséges a növekedést és konvergenciát megcélzó politikát sikerre vinni az Unió régióiban

12. ajánlás

Az 5. cikk (2) bekezdése új albekezdéssel egészül ki.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
környezet és kockázatmegelőzés, különösen:	környezet és kockázatmegelőzés, többek között <u>különösen:</u> (a) <u>a fenntartható fejlődésnek kedvező és hangsúlyozottan környezetvédelmi dimenzióval rendelkező területek, valamint a Szerződés 174. cikkében meghatározott környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához hozzájáruló beruházások;</u>

Indokolás

A rendeletekben említett alkalmazási területek csak példák, és a hatályos ERFA-rendelettel is ez a helyzet. A javasolt megfogalmazásnak ezért világosnak kell lennie, és összhangban kell lennie a jelenlegi szabályozással, amelynek a szövege a „többek között” kifejezést használja. A szöveget azért egészítjük ki a fenntartható fejlődés példájával, mert ezt különösen érdekesnek tartjuk.

13. ajánlás

Az 5. cikk(2) bekezdése új albekezdéssel egészül ki.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
	f) <u>hulladékkezelés, vízvezetés és szennyvíztisztítás megoldására szolgáló infrastruktúrák kiépítése</u>

Indokolás

A környezetvédelem és a kockázatmegelőzés prioritásának a vízvezetéssel és víztisztítással, valamint a hulladékkezeléssel kapcsolatos tevékenységeket is magában kell foglalnia, mivel ilyen jellegű problémák még ma is hátráltatják az európai régiók versenyképességét

14. ajánlás

5. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
3) az általános gazdasági szempontból lényeges, a fő városi központokon kívül eső szállítási és távközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférés, különösen:	3) az általános gazdasági szempontból lényeges, a fő városi központokon kívül eső szállítási és távközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférés, különösen <u>többek között:</u>

Indokolás

Nem szabad eleve kizárni a nagy városi központokat a szállítási és távközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatásából.

15. ajánlás

5. cikk, (3) bekezdés, a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
a) a másodlagos hálózatok megerősítése a TEN szállítási hálózathoz, a regionális vasúti csomópontokhoz, repülőterekhez és kikötőkhöz vagy a multimodális platformokhoz való kapcsolatok erősítésével, a fő vasútvonalakhoz való sugárirányú kapcsolatok kiépítésével, valamint a regionális és helyi belföldi vízi utak fejlesztésével;	a) a másodlagos hálózatok megerősítése a TEN szállítási hálózathoz, a regionális vasúti csomópontokhoz, repülőterekhez és kikötőkhöz vagy a multimodális platformokhoz való kapcsolatok erősítésével, a fő vasútvonalakhoz való sugárirányú kapcsolatok kiépítésével, valamint a regionális és helyi belföldi vízi utak, a <u>kabotázsforgalom, a kisebb szigetek kapcsolatát biztosító tengeri útvonalak, valamint az I. és II. osztályú repülőterek közötti keresztirányú légi útvonalak</u> fejlesztésével;

Indokolás

A szigetek – méretüktől függetlenül – ugyanazokkal a nehézségekkel küzdenek. Például az egymás közti és a szárazfölddel fenntartott kapcsolat tekintetében ki vannak szolgáltatva a tengeri és légi közlekedésnek. Célszerűnek tűnik hangsúlyozni ezt az adott helyzetet, és azt is megismételni, hogy a kisebb kiterjedésű szigetek halmozottan hátrányos helyzetben vannak.

Nem szabad a felsorolásból kihagyni az Európa tengeri peremterületein működő – tengeri és légi – közlekedési módokat sem.

16. ajánlás

6. cikk, (2) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
c) kockázatmegelőzés, ideértve tengeri biztonság támogatását és az árvízvédelmet, a tenger és a belvizek szennyezése elleni védelmet, az erózió megelőzését és az erózió, a földrengések és a lavinák elleni védelmet, illetve ezek megelőzését. A programok tartalmazhatják az eszközök biztosítását és az infrastruktúra fejlesztését, a transznacionális támogatások tervezését és végrehajtását, a közös kockázat-felderítő rendszereket, valamint a természeti és technológiai kockázatok tanulmányozásához, megelőzéséhez, nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez szükséges közös eszközök kidolgozását.	c) kockázatmegelőzés, ideértve tengeri biztonság támogatását és az árvízvédelmet, a tenger és a belvizek szennyezése elleni védelmet az erózió megelőzését és az erózió, a földrengések és szeizmikus kockázatok, a vulkánkitörések, erdőtűzek és a lavinák elleni védelmet, illetve ezek megelőzését. A programok tartalmazhatják az eszközök biztosítását és az infrastruktúra fejlesztését, a transznacionális támogatások tervezését és végrehajtását, a közös kockázat-felderítő rendszereket, valamint a természeti és technológiai kockázatok tanulmányozásához, megelőzéséhez, nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez szükséges közös eszközök kidolgozását.

Indokolás

A kimerítő jelleg megkívánja e természeti katasztrófák megelőzését is.

17. ajánlás

6. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
d) a transznacionális területek kiegyensúlyozott fejlődésével kapcsolatos ügyekhez kapcsolódó tudományos és technológiai hálózatok létrehozása, ideértve az egyetemek és kapcsolatok közötti hálózat létrehozását a tudományos ismeretekhez, valamint a K+TF intézetek és a nemzetközi K+TF kiválósági központok közötti technológiaátadáshoz való hozzáférés érdekében, a transznacionális konzorciumok kialakítása a K+TF forrásainak megosztásához, a technológiaátadás intézményeinek ikerintézményi együttműködése, valamint a KKV-k K+TF-ét támogató közös pénzügyi tervezési eszközök fejlesztése.	d) a transznacionális területek kiegyensúlyozott fejlődésével kapcsolatos ügyekhez kapcsolódó tudományos és technológiai hálózatok létrehozása, ideértve az egyetemek és felsőoktatási intézmények kapcsolatok közötti hálózatok létrehozását és a tudományos ismeretekhez, valamint a K+TF intézetek és a nemzetközi K+TF kiválósági központok közötti technológiaátadáshoz való hozzáférést elősegítő kapcsolódások létrehozását érdekében , a transznacionális konzorciumok kialakítása a K+TF forrásainak megosztásához, a technológiaátadás intézményeinek ikerintézményi együttműködése, valamint a KKV-k K+TF-ét támogató közös pénzügyi tervezési eszközök fejlesztése; <u>A versenyképesség és az innováció egész Unióra történő kiterjesztése érdekében valamennyi régió ösztönzése az együttműködés eszközeiben történő részvételre a különböző kohéziós szinteken</u> e) a vállalkozási szellem ösztönzése, különösen a kis- és középvállalkozások, a turizmus, kultúra és az IT-felhasználás fejlesztése.

Indokolás

A konvergencia- és versenyképesség célkitűzésében érintett és különböző átmeneti rendszerekhez tartozó (a statisztikai hatástól és a természeti hátrányoktól sújtott) régiók részvétele ugyanabban az együttműködési eszközben elő fogja segíteni a tapasztalatcserét, és kedvező hatással lesz a kohézió szempontjából.

Ezenkívül a hálózatokat nem szabad az egyetemekre és főiskolákra korlátozni, hanem azoknak ki kell terjedniük a felsőfokú szakképzésre is, mivel ez utóbbi gyakran közelebb áll a vállalkozásokhoz. Ráadásul nincs minden régióban egyetem, de rendszerint van főiskola vagy felsőfokú szakiskola.

A vállalkozói tevékenység, a turizmusfejlesztés, az IT-felhasználás stb. támogatása ideális feltételeket teremt az együttműködésre és az egymástól való tanulásra. A régiók így kölcsönösen erősíthetik egymást, függetlenül a határoktól. Éppen ezért nem szabad a tudásalapú társadalom építésének ezt a fontos területét kizárni a transznacionális együttműködésből.

18 ajánlás

6. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
3) a regionális politika hatékonyságának erősítése a regionális és a helyi hatóságok közötti kapcsolatépítés és tapasztalatcsere ösztönzése révén, az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében és a 8. cikkben említett témákra összpontosítva, ideértve az együttműködési hálózati programokat, amelyek a teljes Közösséget lefedik, a tanulmányokat, az adatgyűjtést és a közösségi fejlődés alakulásának megfigyelését és elemzését magában foglaló tevékenységeket.	3) a régióközi együttműködés elősegítése a regionális politika hatékonyságának erősítése érdekében a regionális és a helyi hatóságok közötti kapcsolatépítés és tapasztalatcsere <u>ösztönzése támogatása</u> révén, az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében és a 8. cikkben említett témákra összpontosítva, ideértve az együttműködési hálózati programokat, amelyek a teljes Közösséget lefedik, a tanulmányokat, az adatgyűjtést és a közösségi fejlődés alakulásának megfigyelését és elemzését magában foglaló tevékenységeket. <u>A hálózatok és a tapasztalatcsere ugyancsak eszközei lehetnek a cikk (1) és (2) bekezdésében említett intézkedéseknek.</u>

Indokolás

Üdvözljük az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy új célként kitűzte az „európai területi együttműködés”-t. Az új célkitűzés keretébe azonban csak a határokon átnyúló és a transznacionális együttműködést veszik fel, a régiók közötti együttműködést nem. A régióközi együttműködés így csupán együttműködési hálózatok és tapasztalatcsere formájában, valamint a többi célhoz kapcsolódó programok keretében lenne lehetséges. Az eddigi európai területi együttműködés jól bevált három formájának ilyen szétválasztását elutasítjuk. A régióközi együttműködésnek az új célkitűzésen belül önálló támogatási területként fenn kellene maradnia.

Az EU teljes területének régiói különböző okokból vonzódnak egymáshoz, ezért nem szabad kizárni a széles értelemben felfogott együttműködést.

A régiók így kölcsönösen tanulhatnak egymástól, függetlenül a határoktól. Nem szabad eleve kizárni a beruházási projekteket sem.

A területi kohézió célkitűzésen belül rendkívül fontos, hogy az ERFA finanszírozza az együttműködési hálózatokat a földrajzi sajátosságokkal bíró régiókkal összefüggő témák tekintetében.

19. ajánlás

7 cikk a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A következő kiadások nem jogosultak az ERFA támogatására: a) hozzáadottérték-adó;	A következő kiadások nem jogosultak az ERFA támogatására: a) <u>visszaigényelhető</u> hozzáadottérték-adó;

Indokolás

Egyrészt szükség van az ERFA programjainak keretében eddig és most is követett gyakorlat megerősítésére, másrészt a közösségi kohéziós politikából kiküszöbölendők azok az eltérések, amelyek az ESZA-ról szóló rendeletjavaslattal összevetve indokolatlanok.

20. ajánlás

7 cikk d) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
d) lakhatás;	d) lakhatás, kivéve – a konvergencia célkitűzés határain belül – egyes olyan szociális vonatkozású sajátos esetekben, <u>mint a védelemre szoruló személyek különleges lakásai és a Közösségen kívülről érkező bevándorlók ideiglenes szállásai</u> ;

Indokolás

A lakás céljára szolgáló építmények kialakításával vagy felújításával kapcsolatos kiadások engedélyezhetősége a konvergencia célkitűzés keretében, védelemre szoruló embercsoportok vagy a Közösségen kívülről érkező első generációs bevándorlók esetében egyrészt összhangban van az európai kohéziós politika – nevezetesen szociális – céljaival, másrészt haszonnal jár e közösségi politika számára, amikor az megoldásokat keres a Közösségen kívülről érkező bevándorlók mozgásával kapcsolatos strukturális jellegű problémákra.

21. ajánlás

8. cikk, (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A(z) .../.../EK rendelet 25. cikke (4) bekezdésének a) pontja és a 36. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerinti városrehabilitációt tartalmazó tevékenység esetében az ERFA támogatja a részvételt elősegítő, integrált stratégiákat, amelyek a városi agglomerációkat érintő, nagy koncentrációjú gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi problémák kezelésére irányulnak. Ez kombinálhatja a fizikai környezet rehabilitációját, a rozsdáövezetek rendezését, és a történelmi és kulturális örökség megőrzését és bővítését a vállalkozási kedv előmozdítására, a helyi foglalkoztatottság és a közösségfejlesztés szintjének javítására irányuló intézkedésekkel, valamint a változó demográfiai struktúrák figyelembevételével a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokat.	A(z) .../.../EK rendelet 25. cikke (4) bekezdésének a) pontja és a 36. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerinti városrehabilitációt tartalmazó tevékenység esetében az ERFA támogatja a <u>tagállami jogszabályokban rögzítendő, részvételt elősegítő, integrált stratégiákat, amelyek a fenn tartható fejlődés erősítésére, a városi agglomerációkat érintő, nagy koncentrációjú gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi problémák kezelésére irányulnak.</u> Ez kombinálhatja a fizikai környezet rehabilitációját, a rozsdáövezetek rendezését, és a történelmi és kulturális örökség megőrzését és bővítését az <u>innováció és a tudásalapú gazdaság ösztönzésére, a vállalkozási kedv előmozdítására, a helyi foglalkoztatottság és a közösségfejlesztés szintjének javítására irányuló intézkedésekkel, valamint a változó demográfiai struktúrák figyelembevételével a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokat.</u>

Indokolás

Ha a részvételt elősegítő stratégiákat, amelyeket a javaslat szövege említ – implicit módon utalva az általános rendelkezések megállapításáról szóló rendeletre vonatkozó javaslat 36. cikke (4) bekezdésének b) pontjában előirányzott hatáskör-átruházási lehetőségre –, alárendeljük a tagállamok intézményrendszeireinek és a szubszidiaritás elvének, akkor ezzel a részvételt elősegítő stratégiák jogi alapját erősítjük.

Mivel a városoknak igen nagy szerepük van a regionális fejlesztést illetően, fontos a kohéziós politika hatékonysága, valamint a lisszaboni és göteborgi célokhoz való hozzájárulásuk szempontjából, hogy a régiókon belül a Strukturális Alapokból nyújtott támogatás hangsúlyosabban kapcsolódjon a városi szükségletekhez és lehetőségekhez. Ez pedig olyan fenntartható városi fejlesztési intézkedések bevezetése révén érhető el, melyeknek részét – de nem kizárólagos részét – képezik a városfelújítási intézkedések.

Az integrált városi fejlesztési intézkedések keretében a hangsúlyt többek között a lisszaboni menetrendben kitűzött célokkal egybecsengő, az innováció és a tudásalapú gazdaság előmozdítását célzó intézkedésekre kell helyezni.

22. ajánlás

9. cikk, harmadik bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A tagállamoknak és a régióknak egyfelől biztosítaniuk kell az egyfelől az EAFRD és az EHA által társfinanszírozott intézkedések, másfelől pedig az ERFA által társfinanszírozott intézkedések közötti kiegészítő jelleget és összhangot. Ezért az 1), a 3) és az 5) pont hatálya alá tartozó intézkedések vonatkozásában a tagállamoknak az operatív programok készítésekor egyértelmű demarkációs kritériumokat kell megállapítaniuk egyfelől az ezen cikk alapján az ERFA által támogatandó, másfelől a vidéki területek esetében a(z) .../.../EK rendelet 49. cikke (1) bekezdésének a), b) és i) pontja alapján az EAFRD által támogatandó, vagy a halászatától függő területek esetében a(z) .../.../EK rendelet ... cikke alapján az EHA által támogatandó intézkedések vonatkozásában.	A tagállamoknak és a régióknak <u>egyfelől, a .../.../EK tanácsi rendelet 36. cikkében említett operatív programok keretében, és a 25. cikk (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott összehangolási intézkedésekkel összhangban</u> , biztosítaniuk kell az egyfelől az EAFRD és az EHA által társfinanszírozott intézkedések, másfelől pedig az ERFA által társfinanszírozott intézkedések közötti kiegészítő jelleget és összhangot. Ezért az 1), a 3) és az 5) pont hatálya alá tartozó intézkedések vonatkozásában a tagállamoknak és a régióknak az operatív programok készítésekor egyértelmű demarkációs kritériumokat kell megállapítaniuk egyfelől az ezen cikk alapján az ERFA által támogatandó, másfelől a vidéki területek esetében a(z) .../.../EK rendelet 49. cikke (1) bekezdésének a), b) és i) pontja alapján az EAFRD által támogatandó, vagy a halászatától függő területek esetében a(z) .../.../EK rendelet ... cikke alapján az EHA által támogatandó intézkedések vonatkozásában. <u>Ugyanakkor – az említett komplementaritás és koherencia által megkívánt feltételek tiszteletben tartásának ellenőrzése végett – mechanizmusokat kell kidolgozni a folyamatban lévő és lezárt programok értékelése céljából.</u>

Indokolás

Mindenekelőtt az összehangolási rendelkezéshez kell a kialakítani a kapcsolódást; a 25. cikk (4) bekezdésének c) pontjában (nemzeti referenciakeret) előírt intézkedésekre történő, a javaslat szövegébe célszerűen beillesztett hivatkozás növeli a szöveg erejét.

Célszerűnek tűnik – az Európai Bizottság által javasolt bekezdés elején használt kifejezésekkel való összhang érdekében – utalni a tagállamokra és a régiókra is.

A bekezdés végére vonatkozó módosítási javaslat a közösségi vívmányokat (*acquis*) jellemző – erősítő jellegű – mechanizmusok szükséges beillesztésére utal.

23. ajánlás

11. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
A(z) .../.../EK rendelet 16. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett kiegészítő juttatással összhangban és az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, az ERFA a legkülső régiók esetében segíti a működési támogatás finanszírozását a 4. cikk hatálya alá tartozó területekkel kapcsolatban, valamint a következő további területekkel kapcsolatban felmerülő költségek ellensúlyozásaképpen, a szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó termékek kivételével:	A(z) .../.../EK rendelet 16. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett kiegészítő juttatással összhangban és az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, az ERFA a legkülső régiók esetében segíti a működési támogatás finanszírozását a 4. cikk hatálya alá tartozó területekkel kapcsolatban, valamint a következő további területekkel kapcsolatban felmerülő költségek ellensúlyozásaképpen, a szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó termékek kivételével:
a) az áruszállítási szolgáltatások támogatása és a szállítási szolgáltatások elindításához nyújtott támogatás;	a) az áruszállítási szolgáltatások támogatása és a szállítási szolgáltatások elindításához nyújtott támogatás;
b) a tárolási megszorításokhoz, a túlzott mérethez és a termelőeszközök karbantartásához és az emberi erőforrásnak a helyi munkaerőpiacon való hiányához kapcsolódó támogatás.	b) a tárolási megszorításokhoz, a túlzott mérethez és a termelőeszközök karbantartásához és az emberi erőforrásnak a helyi munkaerőpiacon való hiányához kapcsolódó támogatás.
	<u>Ezen túlmenően segítséget nyújt a legkülső régiók – a szükséges közlekedési infrastruktúra területi szétterjedésének és a népesség jelentős mértékű növekedésének betudható – helyzetéből adódó beruházási szükségletek finanszírozásához.</u>

Indokolás

A különleges programnak nem csak a működési, hanem a peremterületek helyzetéből adódó beruházási költségeket is figyelembe kellene vennie. Meg kell jegyezni, hogy lesznek olyan peremterületek, amelyek a következő időszakban kívül esnek az 1. célkitűzés körén, amelyeknek azonban továbbra is fennmaradnak a peremhelyzetből adódó állandó hátrányaik és beruházási szükségleteik, amelyeket mostanáig a kohéziós politika keretén belül finanszíroztak.

24. ajánlás

12. cikk, (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
6) az operatív programra vonatkozó végrehajtási rendelkezések: a) a 14. cikkben megállapított valamennyi hatóságnak a tagállam által történő kijelölése; b) a felügyeleti és ellenőrző rendszerek leírása, valamint az ellenőrző bizottság összetétele; c) a pénzügyi folyamatok mobilizálása és forgalma folyamatainak meghatározása az átláthatóság biztosítása érdekében; d) az operatív program nyilvánosságának biztosításával kapcsolatban megállapított rendelkezések; e) a Bizottság és a tagállam által a számítógépes adatok cseréjére vonatkozóan megállapított folyamat leírása, a(z) .../.../EK rendelettel megállapított fizetési, ellenőrzési és értékelési követelményeknek való megfelelés érdekében;	6) az operatív programra vonatkozó végrehajtási rendelkezések: a) a 14. cikkben megállapított valamennyi hatóságnak a tagállam által történő kijelölése; b) a felügyeleti és ellenőrző rendszerek leírása, valamint az ellenőrző bizottság összetétele; c) a pénzügyi folyamatok mobilizálása és forgalma folyamatainak meghatározása az átláthatóság biztosítása érdekében; d) az operatív program nyilvánosságának biztosításával kapcsolatban megállapított rendelkezések; e) a Bizottság és a tagállam által a számítógépes adatok cseréjére vonatkozóan megállapított folyamat leírása, a(z) .../.../EK rendelettel megállapított fizetési, ellenőrzési és értékelési követelményeknek való megfelelés érdekében; f) <u>a regionális és helyi önkormányzatok – a(z) .../.../EK rendelet 10. cikkének megfelelő – részvételi lehetőségeinek leírása mindazon tagállamok esetében, amelyek az operatív program előterjesztésében, az adott program előkészítő szakaszában és a rá következő programokban részt vettek;</u>

Indokolás

Feltétlenül szükséges, hogy – ugyancsak az „európai területi együttműködés” célkitűzésének keretében – a tagállamok alkalmazzák a partnerség szabályait, különösen a regionális és helyi önkormányzatokkal kapcsolatban (példának okáért nem lehet sem kigondolni, sem megvalósítani határmenti együttműködési programokat anélkül, hogy a határmenti közösségek vagy városok már a javaslati szakaszban ne működneek intenzíven közre, hiszen éppen az európai városok egymással fenntartott kapcsolatainak a támogatása vagy fejlesztése a cél). Ennek értelmében és az operatív programok sikere érdekében célszerűnek és hasznosnak tűnik, ha az operatív programokra tett javaslatokba – ha azt akarjuk, hogy az Európai Bizottság jóváhagyja őket – az is feltétlenül bekerül, hogy az érintett tagállamok miképpen éltek ezekkel a szabályokkal, és miképpen kívánják alkalmazni őket a megvalósítás fázisában.

25. ajánlás

A 12. cikk új ponttal bővül.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
	<u>A tagállamok gondoskodnak róla, hogy a regionális hatóságok részt vegyenek a határokon átvágó és transznacionális együttműködési programok tervezésében és nyomon követésében</u>

Indokolás

Biztosítani kell, hogy a regionális hatóságok a határokon átvélő és transznacionális együttműködési programok valamennyi szakaszában részt vegyenek.

26. ajánlás

14. cikk, (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottságának módosítása
Az operatív programban részt vevő minden egyes tagállam képviselőket delegál a(z) .../.../EK rendelet 64. cikkében említett felügyeleti bizottságba.	Az operatív programban részt vevő minden egyes tagállam képviselőket delegál a(z) .../.../EK rendelet 64. cikkében említett felügyeleti bizottságba, <u>ügylve rá, hogy a regionális és helyi önkormányzatok is – az adott intézményi és alkotmányos rendszernek – megfelelő képviselethez jussanak.</u>

Indokolás

Tekintettel a régiók és a helyi önkormányzatok szerepvállalására – amely az INTERREG III A, B és C keretében pozitív eredményeket hozott – a partnerség és a szubszidiaritás elveinek az felelne meg, ha a tagállamok – az adott helyzettől függően – saját képviselőik kiküldése mellett az operatív programot felügyelő bizottságban biztosítanák vagy az egyik, vagy a másik szereplő részvételi lehetőségét is.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: „Javaslat a Kohéziós Alapot létrehozó rendeletről”

(2005/C 231/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel a Kohéziós Alapot létrehozó tanácsi rendeletről szóló javaslatra (COM (2004) 494 final – 2004/0166 (AVC);

Tekintettel az Európai Bizottság 2004. július 15-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

Tekintettel az RB elnökének 2004. május 26-án hozott döntésére, mely szerint az elnök megbízza a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel a Kohéziós Alapot létrehozó 1164/94 (EK) tanácsi rendeletről, illetve az azt kiegészítő 1264/99 (EK) és 1265/99 (EK) rendeletekre;

tekintettel az Európai Bizottságnak az *Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezésekről* (COM(2004) 492 final – 2004/0163 (AVC)), valamint az *Európai Regionális Fejlesztési Alapról (ERFA)* (COM(2004) 495 final – 2004/0167 (COD)) szóló rendeletjavaslataira;

tekintettel az RB gazdasági és szociális kohézióról szóló Harmadik jelentésről írott véleményére (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾;

Tekintettel a „Kormányzás és a strukturális alapok egyszerűsítése 2006 után” című előzetes jelentésére (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾;

tekintettel a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2005. február 4-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 234/2004 rev. 2 – Előadó: Antonio PAIVA, Tomar Városi Tanácsának elnöke (PT/EPP));

2005. április 13–14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 13-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 helyesli az Európai Bizottság strukturális alapokra vonatkozó, a 2007–2013-as időszakra szóló keretjavaslatát;

1.2 meg van győződve arról, hogy a tagállamok számának 25-re – majd idővel 27-re – való emelkedése esetén az Európai Bizottságnak az a pénzügyi javaslata, hogy a bruttó nemzeti jövedelem 0,41 százaléka legyen erre a célra elkülönítve (ez 0,46-ra növelhető a vidékfejlesztés és a halászat beszámítása esetén), valamint hogy a meghatározott rendeltetésű 336,3 milliárd euró fedezze a három célkitűzés megvalósításának kiadásait (78 %: konvergencia, 18 %: regionális versenyképesség és foglalkoztatás, 4 %: területi együttműködés), azt a minimális kompromisszumot jelenti, mely szükséges egy jövőbeni kohéziós politika kialakításához.

1.3 örömmel nyugtázza, hogy a kohéziós alap támogatása kiterjed az olyan, itt következő projektekre is, melyeknek előnyös a hatása a környezetre: hatékony energiagazdálkodás és megújuló energiaforrások, a szállítási szektorban a transzeurópai hálózatokon kívül a vasúti, a folyami és a tengeri szállítás, kombinált szállítási rendszerek, illetve mindezek együttes működtetése, közúti és légi szállítás irányítása, tiszta városi és tömegközlekedés.

1.4 üdvözlözi azt a tényt, hogy a kohéziós alap minden olyan tagállam rendelkezésére áll majd, melynek bruttó nemzeti jövedelme nem éri el a közösségi átlag 90 %-át. Az EGSZB úgy véli, hogy azon tagállamok esetében, amelyek a bővítés következményeképpen a jövőben nem részesülhetnek belőle, politikai megoldást kell keresni.

1.5 azon a véleményen van, hogy a kohéziós alap támogatásában részesülő tagállamokra ne legyen érvényes az alapszerződés 104. cikke (6) bekezdésének büntető intézkedése, a kohéziós alap támogatásának felfüggesztése, mely akkor alkalmazható, ha egy támogatást élvező tagállamban túlzottan nagy a költségvetési hiány.

1.6 bízik abban, hogy az Európai Bizottság tisztázni fogja azt a kérdést, hogy a felfüggesztés – abban az esetben, ha alkalmazták – csak a rendelkezés meghozatala utáni január elseje után jóváhagyott új projektekre lesz-e érvényes.

1.7 meg van győződve arról, hogy az Európai Bizottságnak meg kell vizsgálnia annak előnyeit és hátrányait, ha ugyanazok az általános rendelkezések lennének érvényesek az ERFA, az ESZA és a Európai Kohéziós Alap esetében is. A rendelkezésre álló magyarázó megjegyzések nem vetnek fényt erre a bizottsági javaslattal kapcsolatos álláspontra. Az RB azon az állásponton van, hogy el kell készíteni a Kohéziós Alapra vonatkozó rendelkezések megváltozásának költség-haszon elemzését.

⁽¹⁾ HL C 318 / 2004. 12. 22. 1. o.

⁽²⁾ HL 2003/C 256/01

1.8 bízik abban, hogy az Európai Bizottságnak jó oka van arra, hogy átálljon a projektenkénti (1164/94/EK, 1. cikk, 3. bekezdés – a jelenlegi Kohéziós Alap működésének szabályozása) elemzésről egy egész programnak az elemzésére (a „COM (2004) 492 végleges” dokumentum magyarázó megjegyzése 5.2. pontjának utolsó bekezdése – a strukturális alapok működésének szabályozása) az olyan tagállamok által benyújtott javaslatok esetén, melyek támogatást kapnak a Kohéziós Alaptól. Ez a módszer teljességgel más lesz, mint a jelenleg alkalmazott módszer. Az Európai Bizottságnak a jelenlegi Kohéziós Alap kiértékelésén alapuló eredmények fényében kellene megindokolnia azt, hogy miért volt szükség a változtatásra.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

1. ajánlás

Új tényismertető (5.)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<u>A Kohéziós Alapnak számításba kell vennie a fenntartható fejlődés szociális vetületeit is és hozzá kell járulnia a társadalmi integráció megvalósulásához, különös tekintettel a hozzáférhetőség kérdéseire és a fogyatékkal élő emberek előtti akadályok megszüntetésére a fogyatékkal élőket érintő hátrányos megkülönböztetések elleni harc keretében, az alapszerződés 13. cikke értelmében.</u>

Indokolás

A strukturális alapok, így a Kohéziós Alap is, olyan nélkülözhetetlen eszközök, melyek segítenek a legsebezhetőbb csoportok társadalmi kirekesztését csökkenteni és enyhíteni. Hozzájárulnak az élet minden területén a fogyatékkal élők előtti akadályok megszüntetéséhez, különösképpen fogyatékkal élők számára a fizikai környezethez való hozzáférhetőség támogatása és biztosítása révén az információs és kommunikációs technológia, a közlekedés és az épített környezet tekintetében.

2. ajánlás

2. cikk – 1. pont

Alkalmazási kör

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
transzeurópai közlekedési hálózatok, különösen az 1692/96/EK határozatban meghatározott európai érdekű projektek;	transzeurópai közlekedési hálózatok, különösen az 1692/96/EK határozatban meghatározott európai érdekű projektek, valamint az olyan hozzájuk kapcsolódó csatlakozási pontok, mint kikötők és repülőterek;

Indokolás

Különösen az Európai Unió legkülső régiójának nagy szükségük van ezekre a csatlakozási pontokra annak érdekében, hogy csökkenthessék az európai földrésztől való elszigeteltségüket és bekapcsolódhassanak a transzeurópai közlekedési hálózatba.

3. ajánlás

3. cikk – 1. pont

Kiadások támogathatósága

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Alap nem támogatja az alábbi kiadásokat: 1) ÁFA; 2) hitelkamatok; 3) földvásárlás az érintett műveletre adható támogatások teljes összegének 10%-át meghaladó összegért; 4) szállásköltségek; 5) atomerőművek szétszerelése.	Az Alap nem támogatja az alábbi kiadásokat: 1) ÁFA; 2) hitelkamatok; 3) földvásárlás az érintett műveletre adható támogatások teljes összegének 10%-át meghaladó összegért; 4) szállásköltségek; 5) atomerőművek szétszerelése.

Indokolás

A jelenlegi Kohéziós Alap lehetővé teszi az áfa (bővebben: HÉA) támogathatóságát és nincs semmi ok a jelenlegi szabályok szigorítására.

4. ajánlás

4. cikk

Az Alap által nyújtott feltételes támogatás

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. Az Alap általi támogatás az alábbi feltételektől függ:	1. Az Alap általi támogatás az alábbi feltételektől függ:
2. Ha a Tanács:	2. Ha a Tanács:
a) az EK 104–6. cikke rendelkezéseinek megfelelően hivatalosan megállapítja, hogy valamely tagállamban tényleges költségvetési hiány áll fenn, és	a) az EK 104–6. cikke rendelkezéseinek megfelelően hivatalosan megállapítja, hogy valamely tagállamban tényleges költségvetési hiány áll fenn, és
b) az EK 104–8. cikke rendelkezéseinek megfelelően úgy ítéli meg, hogy az EK 104–7. cikke alapján előterjesztett ajánlására az érintett tagállam nem tette meg a szükséges intézkedéseket, vagy ezek az intézkedések helytelennek bizonyulnak,	b) az EK 104–8. cikke rendelkezéseinek megfelelően úgy ítéli meg, hogy az EK 104–7. cikke alapján előterjesztett ajánlására az érintett tagállam nem tette meg a szükséges intézkedéseket, vagy ezek az intézkedések helytelennek bizonyulnak,
a következő év január elseji hatállyal az érintett állam részére az Alapból nyújtott pénzügyi támogatást teljes egészében vagy részlegesen felfüggeszti. A felfüggesztő határozat a kötelezettségvállalásokra vonatkozik.	a következő év január elseji hatállyal az érintett állam részére az Alapból nyújtott pénzügyi támogatást teljes egészében vagy részlegesen felfüggeszti. A felfüggesztő határozat a kötelezettségvállalásokra vonatkozik.
3. A Tanács megszünteti az Alapból nyújtott pénzügyi támogatás felfüggesztését, ha úgy ítéli meg, hogy az érintett tagállam hatékony helyesbítő intézkedéseket tett. A Bizottság meghozza a szükséges rendelkezéseket a felfüggesztéssel érintett kötelezettségvállalások újra felvehetővé tételéhez.	3. A Tanács megszünteti az Alapból nyújtott pénzügyi támogatás felfüggesztését, ha úgy ítéli meg, hogy az érintett tagállam hatékony helyesbítő intézkedéseket tett. A Bizottság meghozza a szükséges rendelkezéseket a felfüggesztéssel érintett kötelezettségvállalások újra felvehetővé tételéhez.
4. A Tanács a 2. és 3. cikkben említett határozatokat a Bizottság javaslatára minősített többséggel hozza meg.	4. A Tanács a 2. és 3. cikkben említett határozatokat a Bizottság javaslatára minősített többséggel hozza meg. <u>A Kohéziós Alap azokat a tagállamokat támogathatja, melyeknek az egy főre eső, a vásárlóerő-paritás és az utolsó három évről szóló közösségi adatok alapján meghatározott bruttó nemzeti jövedelme (GNP), nem éri el a közösségi átlag 90%-át.</u>

Indokolás

A 4. cikk helyére új bekezdésnek kellene kerülnie, mely tartalmazza azoknak a tagállamoknak a nevét, melyek támogatásra jogosultak a Kohéziós Alapból.

Amennyiben a 4. cikk marad úgy, ahogy az Európai Bizottság javaslatában található, akkor a Kohéziós Alap által támogatott tagállamokat kétszeres büntető intézkedés sújtja. Az egyik büntető intézkedés hasonlítható ahhoz az intézkedéshez, mely az EU olyan tagállamainak esetén alkalmazható, melyeknek túlzottan nagy a költségvetési hiánya. A második büntető intézkedés pedig Kohéziós Alap támogatásának felfüggesztése a szóban forgó tagállamban.

Bár érthető az elvárás, hogy a Kohéziós Alap által támogatott tagállamok feleljenek meg a gazdasági konvergencia követelményeinek, a Kohéziós Alap támogatásának felfüggesztése csak még jobban növeli a tagállam a nehézségeit, melynek GNP-je már úgylis a Közösségi átlag alatt van.

Továbbá az sem világos, hogy a felfüggesztés csak azokra a projektekre vonatkozik-e, melyeket a határozathozatal utáni év január elseje után hagytak jóvá, és hogy mi történik azokkal, melyeket már az előtt a dátum előtt jóváhagytak.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témákban: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről”

és

„Fehér Könyv az EK versenyszabályainak tengeri szállításra történő alkalmazására vonatkozó 056/86/EGK rendelet felülvizsgálatáról”

(2005/C 231/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Parlament és a Tanács kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről szóló irányelvjavaslatára (COM(2004) 654 final; 2004/0240 (COD)) és az „EK-versenyszabályok tengeri közlekedésre való alkalmazásáról” szóló 4056/86/EGK rendelet felülvizsgálatához készült fehér könyv-re (COM(2004) 675 final);

tekintettel a Tanács 2004. december 2-i határozatára, mellyel felkéri a Bizottságot, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (1) bekezdése, illetve 80. cikke alapján e témához véleményt nyilvánítson;

tekintettel a Bizottság elnökének 2004. november 3-i határozatára, amellyel a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot ezzel kapcsolatos véleményének kidolgozásával bízta meg;

tekintettel az Európai Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett „A szolgáltatási minőség javítása a tengeri kikötőkben: Központi szempont az európai forgalomhoz. Az Európai Parlament és a Tanács irányelvjavaslata a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről.” című közleményére (COM(2001) 35 final), beleértve az Európai Parlament és a Tanács módosított irányelvjavaslatát a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről (bizottsági előterjesztés az EK-szerződés 250. cikkének (2) bekezdése szerint (COM/2002/0101 final));

tekintettel az Európai Bizottság Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett „A szolgáltatási minőség javítása a tengeri kikötőkben: Központi szempont az európai közlekedés számára” (CdR 161/2001 final) ⁽¹⁾ című közleményéhez kapcsolódó 2001. szeptember 20-i véleményére;

tekintettel az EGSZB az Európai Parlament és a Tanács a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről szóló irányelvjavaslatához fűzött 2001. szeptember 29-i véleményére (CES 1495/2001);

tekintettel az EFTA-államok Állandó Bizottságának az Európai Parlament és a Tanács a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről szóló irányelvjavaslatához készített 2002. május 2-i beszámolójára;

⁽¹⁾ HL C 19, 2002.1.22. 3.o.

az EK-Szerződés 251. cikke (4) bekezdésének a 2003. október 22-i egyeztető bizottsági jóváhagyás után létrejött, az Európai Parlament és a Tanács a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésekről szóló irányelvét érintő közös szövegtervezete (PE-CONS 3670/03 – C5-0461/2003 – 2001/0047(COD)) **alapján;**

tekintettel az Európai Parlament egyeztető bizottságban részt vevő küldöttségének 2003. november 4-i jelentésére (A5-0364/2003) az Európai Parlament és a Tanács a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésekről szóló irányelvének az egyeztető bizottság által jóváhagyott közös szövegtervezetéről;

tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlament és a Tanács a kikötői biztonság javításáról szóló irányelvjavaslatához (COM/2004 76 final) kapcsolódó 2004. szeptember 29-i véleményére (CdR 163/2004 final) ⁽¹⁾;

a tagállamok és közvállalkozások közti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló 80/723/EGK irányelv módosítására létrejött 2000. július 26-i 2000/52/EK bizottsági irányelv **alapján;**

tekintettel a Szerződés 85. és 86. [ma 81. és 82.] cikkének a tengeri közlekedésre való alkalmazásának részleteiről szóló, utoljára a 2002. december 16-i 1/2003 rendelettel módosított 1986. december 22-i 4056/86/EGK tanácsi rendeletre;

a 2000. március 23–24-i lisszaboni Európai Tanács elnökségének következtetései **alapján**, amelyekben az Európai Bizottságot felszólítja, hogy „az olyan területeken, mint a gáz, az áram, postaszolgáltatások és a szállítás, gyorsítsa fel a liberalizációt”;

tekintettel a „Az európai közlekedéspolitika 2010-ig: itt az idő dönteni” című 2001. szeptember 12-i fehér könyvre (COM(2001) 370 final);

tekintettel az EK-Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének tengerhajózási vállalatok (konzorciumok) közti megállapodások, határozatok és összehangolt magatartások bizonyos csoportjaira való alkalmazására vonatkozóan létrejött 2000. április 19-i 823/2000/EK bizottsági rendeletre;

a Szerződés 81. és 82. cikkében lefektetett versenyszabályok végrehajtásával kapcsolatos 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet **alapján;**

tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) titkárságának „Competition policy in liner shipping” (Versenypolitika a vonalhajózásban) című 2002. április 16-i beszámolójára;

a Szerződés 81. és 82. cikkének a tengeri közlekedésre való alkalmazásának részleteiről szóló 4056/86/EGK rendelet felülvizsgálatával kapcsolatos, 2003. márciusából származó bizottsági konzultációs irat **alapján;**

a Bizottságnak a 4056/86/EGK rendelet felülvizsgálatához kapcsolódó konzultációs iratára tekintettel kapott hozzászólások („received comments”) **alapján;**

támaszkodva a Rotterdami Erasmus-Egyetem 2003. november 12-i beszámolójára, mely szerint az egyetem támogatja az Európai Bizottság 4056/86/EGK rendelete felülvizsgálatához kapcsolódó konzultációs irathoz érkezett hozzászólások feldolgozását;

tekintettel az Európai Bizottságnak a 4056/86/EGK rendelet felülvizsgálatával kapcsolatos, 2003. decemberéből származó vitairatára;

az European Liner Affairs Association (ELAA) „A 4056/86 rendelet felülvizsgálata: javaslat egy új szabályozási szervezetre” című 2004. augusztus 6-i irata **alapján;**

tekintettel a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2005. február 4-én elfogadott véleménytervezetre (CdR 485/2004 rev.1, előadó: **Rolf Harlinghausen**, a Hamburgi Törvényhozó Testület Európa-bizottságának tagja, DE/EPP);

⁽¹⁾ HL C 43, 2005.2.18., 26. old.

az alábbi okok mérlegelése alapján:

- 1) A szállítási szektor liberalizációja – különösen a lisszaboni menetrend 2000. évi megszavazása óta – az Európai Unió és tagállamainak egyik központi célkitűzése.
- 2) A „Területi kohéziós politika” szakbizottság számára és a Régiók Bizottsága számára is összességében különösen a közlekedéspolitika élvez prioritást, mint ahogy azt számos – különösen a kikötői szolgáltatásokról szóló irányelv első tervezetével kapcsolatosan Gianfranco Lamberti által megfogalmazott – vélemény jelzi. Így a Bizottság ezzel is hangsúlyozza, hogy az európai közlekedéspolitika alapvetően hozzájárul a kohézió megteremtéséhez egy kibővített és még sokszínűbb Európában.
- 3) Az Európai Unió a következő években a közlekedési szolgáltatások iránti kereslet jelentős növekedésével fog szembesülni. Ez a növekedés, melynek alapja többek között a gazdasági növekedés, az Unió bővítése és a kereskedelmi kapcsolatok intenzívebbé válása, ráadásul a teherforgalmat fogja jelentős mértékben érinteni.
- 4) Különösen a közúti infrastruktúra várható túlterhelésére tekintettel ezért a közlekedési forgalom irányításához és a közlekedési infrastruktúra kiépítéséhez jelentős erőfeszítések megtételére van szükség. A környezetbarát tengeri szállításnak ennek során központi szerep jut, mivel annak potenciális kapacitásai hozzájárulhatnak az áru- és teherforgalomnak a közútról való áthelyezéséhez és a közlekedés hosszú távú fejlesztéséhez. Egy kibővített, illetve kiépített, hatékony, intermodális közlekedési hálózat számottevő hatással lesz a part menti, kikötői és hátszágai területekre és ezáltal az ott megtelepedett kikötői gazdaságra és a tengeri szállításban részt vevő vállalatokra. Feltételezhető, hogy ez a teljes belső piacra pozitívan kisugárzó fejlődés többek közt a Keleti-tenger térségében fog határozottan érezhetővé válni.
- 5) A hatékony közlekedési rendszerek alapfeltételét képezik Európa nemzetközi versenyképességének. Megbízható keretfeltételeket kell teremteni, hogy a közlekedési szektorban ösztönzést lehessen teremteni a befektetések még intenzívebbé tételéhez. Ehhez a közösségi jognak meg kell felelnie a hatékony verseny és a szabad piaci hozzáférés alapelveinek, de a befektetések biztonságával, a megfelelő biztonsági intézkedésekkel, a szociálisan elfogadható munkafeltételekkel és a magas szintű környezetvédelmi szabványokkal szemben támasztott követelményeknek is.
- 6) A Dél-Amerikához és Ázsiához képest az Európában lényegesen alacsonyabb kikötői átrakodási költségekre tekintettel elengedhetetlen, hogy a kikötői verseny és hatékonyság javítását célzó intézkedéseket a status quo veszteségeinek elemzése alapján vitassák meg. Ilyen elemzés azonban ez idáig még nem áll rendelkezésre.
- 7) Ezenfelül utalni kell arra, hogy az évtizedek során, különösen a kikötőkben, de a tengeri közlekedés területén is működő komplex struktúrák alakultak ki. Ez hozzájárult ahhoz, hogy az Európai Unióban és annak kikötőiben letelepedett, illetve tevékenységet folytató számos cég ma már világszerte a legjövődolgozóbb és legversenyképesebb vállalatok közé tartozik. A jogi keretfeltételek módosítása során ezért megfelelő módon figyelembe kell venni a szállítási szektor struktúrái, illetve az ezek és a többi gazdasági esemény közti kölcsönös függőségi rendszerre gyakorolt hatásokat. E struktúrák összetettségét a Bizottság el is ismeri, hiszen jelentős ráfordításokat irányoz elő arra a célra, hogy olyan működő és versenyképes közlekedési rendszerek kerüljenek kialakításra, mint a „short sea shipping” és a „motorways of the sea”.
- 8) A tengeri közlekedés és a kikötői szolgáltatások területén vitathatatlanul szükséges deregulációt kellő érzékenységgel kell végrehajtani. A megfelelő átmeneti szabályoknak arra kell törekedniük, hogy elkerüljék – már csak foglalkoztatáspolitikai okokból is –, hogy az Európában telephellyel rendelkező, illetve tevékenységet folytató vállalatok az egyéb világpiaci résztvevőkkel szemben, akár átmenetileg is, kedvezőtlenebb helyzetbe kerüljenek, illetve az Európai Unión belüli eltolódásokat.
- 9) Az egész világra kiterjedő összehasonlításban megállapítható, hogy mind a tengeri közlekedés, mind pedig a kikötői szolgáltatások terén nagyon különböző versenypolitikai és -jogi keretfeltételek vannak érvényben. Ezért az Európai Unión belüli piac liberalizáció fokának, terjedelmének és gyorsaságának kérdésében iparpolitikai megfontolásoknak is szerepet kellene játszaniuk. Ezeket mostanáig teljesen figyelmen kívül hagyták. Emellett kiegészítő foglalkoztatáspolitikai intézkedéseket kellene bevezetni annak érdekében, hogy a liberalizációnak rövid távon a lehető legkevesebb negatív hatása legyen.

2005. április 13–14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 13-i ülésnapon) a következő véleményt fogadta el:

I. Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelvéhez a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférés tárgyában

1. A Régiók Bizottságának általános megjegyzései

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 **pozitívnak értékeli**, hogy a Bizottság kikötői szolgáltatásokhoz külön közösségi keretet akar létrehozni. Ez még inkább érvényes arra a tényre tekintettel, hogy a most már 25 tagállamból 20 kikötőt működtet.

1.2 **örvendetesnek tartja** az Európai Bizottságnak az irányelvtervezet keretében felsorolt alapvető céljait, hogy a kikötők ágazatában verseny és hatékonyság legyen biztosítható. Amennyiben hatékonysági hiányosságok állnának fent, a liberalizáció, a szabad piaci hozzáférés és az átláthatóság eszközei járulhatnak hozzá a célok eléréséhez.

1.3 **egyértért** az Európai Bizottsággal abban, hogy az átláthatósági irányelv kikötői vállalkozásokra való alkalmazása mellett a kikötői beruházásokhoz tiszta és átlátható, de ugyanakkor rugalmas támogatási iránymutatások elfogadására van szükség, hogy a kikötői ágazatban a verseny továbbra is korrekt módon és hatékonyan alakuljon.

1.4 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság engedélyezi a köztulajdonban levő kikötőknek, hogy a hatékony verseny ösztönzésének céljából kikötői szolgáltatásokat nyújtsanak.

1.5 **mindazonáltal sajnálja**, hogy az Európai Bizottság az első megghiúsult próbálkozás után nem sokkal, a szükséges elemzések elvégzése nélkül egy, a fontos szabályozási területeken megszigorított tervezetet terjeszt elő, mely számos olyan módosítást tartalmaz, melyek többnyire a Tanács és az Európai Parlament által elutasított első tervezeten alapulnak, és részben határozottan elmaradnak az egyeztető eljárás eredményei mögött.

1.6 **hiányolja** az európai kikötők és kikötői szolgáltatások uralkodó piaci struktúrájának megfelelő figyelembevételét. Valójában nagy verseny van az egyes európai kikötők között, mely oda vezet, hogy csak a hatékony és kedvező árú kikötők tudják megállni helyüket az európai versenyben.

1.7 a kikötők közti intenzív versenyből azt a **következtetést vonja le**, hogy a kikötőkön belül csak azok a szolgáltatások tudnak érvényesülni, melyek hatékony és kedvező költségű előállítás módszereket alkalmaznak. Mivel a kikötői szolgáltatások nem hatékonyan működő kínálati rontják a teljes kikötő teljesítőképességét, ezeket a kikötők közti verseny a termelékenység növelésére kényszeríti.

1.8 **hiányolja** annak a ténynek a megfelelő figyelembevételét, hogy a verseny nem csupán egyetlen kikötő tevékenységeire korlátozódik, hanem egész szállítási láncok versenyeznek egymással. Ezen szállítási láncok egy részterületébe – vagyis a kikötőkbe – való beavatkozás hatást gyakorol a hátszórzági

forgalom teljes logisztikai láncára. Az új javaslat ezért valójában a kikötői szolgáltatásokhoz való hozzáférésnél jóval többet szabályoz. E szabályozásnak a logisztikai területre ható következményei nem láthatók előre.

1.9 **tart** az európai kikötőiszolgáltatás-kínálók számának csökkenésétől, amennyiben az irányelvtervezet a jelenlegi formájában kerül megvalósításra. Nem zárható ki, hogy az Európai Unión kívüli kikötőkből néhány szolgáltató, amely monopolisztikus hazai piacain magas hozamokat ér el, még inkább benyomul Európa kulcsfontosságú kikötőibe és a kiválasztási eljárásokban magas pénzügyi ajánlatokkal érvényesül. Ez különösen akkor érvényes, ha az ajánlat összege az egyetlen vagy a döntő kiválasztási kritérium. Ez az európai kikötői gazdaság jelenlegi struktúráit, melyeket az állami és magán terminálüzemeltetők nagy száma jellemez, jelentős mértékben veszélyeztet. Amennyiben ily módon néhány terminálüzemeltető a kikötői forgalomból jelentős piaci részesedést hasíthat ki magának, Európában is monopolisztikus struktúrák fognak kialakulni, melyek az intenzívebb verseny céljával nem összeegyeztethetők.

1.10 **tart** továbbá a kikötői szolgáltatók beruházásainak csökkenésétől. Az irányelv a szerződési futamidőkkel és a térítésekkel kapcsolatban bizonytalanságot fog teremteni, ami a várható amortizációs bevételek jelentős csökkenéséhez vezet. Továbbá e bizonytalanság miatt a beruházások refinanszírozási költségei növekednek, mivel a bankszektor a Bazel II-vel összefüggő követelmények miatt fokozottan figyelembe fog venni bizonyos kockázatokat. Az irányelvnek már ez a két következménye is jelentősen csökkenti a beruházási kedvet.

1.11 az EK-szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritási elv, valamint az arányosság elvének megsértését **látja**, mivel az irányelv nem veszi kellőképpen figyelembe, hogy a tagállamok szintjén az európai kikötők közt már liberalizált verseny van. Az irányelvvel javasolt szabályozásokra ezért jelenlegi formájukban és hatókörükben nincs szükség.

1.12 **ezért aggódik**, hogy az irányelvben javasolt intézkedéssel az Európai Bizottság kifejezetten üdvözlendő céljai nem valósulnak meg, és attól tart, hogy az európai kikötők és kikötői szolgáltatások növekedésének és hatékonyságának jelenlegi, jelentősen emelkedő trendje inkább visszaesik.

1.13 **helyesnek tartja**, hogy az a lehetőség, hogy a kikötők maguk nyújtsanak bizonyos kikötői szolgáltatásokat, nem korlátozódik meghatározott szituációkra, hanem általánosan biztosított. E téren biztosítani kell a tisztességes és átlátható versenyfeltételek megőrzését, ha a kiválasztási eljárásban maga a kikötőigazgatás más – magánkézben lévő – piaci szereplőkkel versenyez.

1.14 kiegészítésként **szeretné hozzáfűzni**, hogy a különböző nyelvű szövegváltozatokban tartalmi eltérések vannak, melyek az irányelvjavaslat értékelését megnehezítik.

Az irányelv egyes részkérdései

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.15 **tart** attól, hogy az engedélyezési kötelezettség keretében előírányzott követelmények a kikötői igazgatás számára a „liberalizációs” irányelv céljainak ellentmondó, hatalmas bürokratikus ráfordítással járnak. A tervezet azt irányozza elő, hogy az irányelv által érintett összes kikötői szolgáltatás (műszaki-hajózási szolgáltatások, mint révkalauzolás, vontatás és kikötés, számos rakományátrakodással kapcsolatos tevékenység, valamint személyszállításokhoz kapcsolódó szolgáltatások) a jövőben engedélyköteles legyen. Ez olyan kikötői szolgáltatásokra is kiterjed, melyeket eddig engedélyeztetés nélkül végeztek. A jövőben a kikötőigazgatóságoknak jóval több engedélyt kell kiadniuk, mint eddig, mivel pl. azoknak az ingatlanulajdonosoknak is, akik saját ingatlanukon nyújtanak kikötői szolgáltatásokat, engedélyre lesz szükségük. Akik az árukat saját maguk kezelik, azoknak is engedélyre lesz szükségük, mely ugyan határozatlan időre adható, azonban csak addig érvényes, ameddig az árukat saját maga kezelő a megadásához szükséges kritériumoknak megfelel. A kikötőigazgatóság tehát ráadásul még arra is kötelezve lenne, hogy az engedélyeket felülvizsgálja. Az engedélykiadási kritériumok betartása mellett pl. foglalkoztatási és szociális előírásokat is kellene vizsgálni, mely alapvetően a munkajogi ellenérdekű fél feladata. E kötelezettségek összességükben esetenként meg is haladhatnak egy kikötőigazgatóság kapacitásait.

1.16 **elképzelhetőnek tartja** a tulajdonjogoknak az ingatlanulajdonosok számára előírányzott engedélyezési kötelezettség általi megsértését, valamint az összeegyeztethetetlen-séget az EKSZ 295. cikkével, mely szerint a tagállamokban a tulajdoni rend érintetlenül marad. Amennyiben egy kiválasztási eljárás keretében saját kikötőterületére nem a tulajdonos kapja meg a megbízást, hanem egy harmadik személy, akkor a tulajdonos saját ingatlanán nem nyújthatna többé kikötői szolgáltatásokat. A kikötőigazgatóságnak másrészt, mivel nem tulajdonos, nincs hozzáférése a kikötői területekhez és addig nem köthet harmadik személlyel bérleti/haszonbérleti szerződést, míg a tulajdonos bele nem egyezik, és főképp nem kényszerítheti a tulajdonost, hogy kössön szerződést egy harmadik személlyel, aki a megbízást elnyerte. A kiadott engedély így semmit sem érne.

1.17 **nyomatékosan rámutat arra**, hogy a tervezett kiválasztási eljárás keretében komplikációk merülhetnek fel. Ha valamilyen korlátozást kell életbe léptetni, az irányelvtervezet szerint csak azokat az engedélyeket kell meghagyni, amelyeket kiválasztási eljárás keretében adtak ki. Minden olyan engedély azonban, melyet még a jelenlegi jogi helyzet szerint, szabályosan adtak ki, érvényét vesztené. Az új jogalkotási aktus e visszaható hatálya miatt ezért a kikötőigazgatóságok kötelesek lennének az irányelv hatálybalépését követően az összes engedélyt, a már meglévőket is, kiválasztási eljárás keretében újból kiadni.

1.18 a verseny torzulásának kockázatát **látja** abban, hogy kizárólag a tagállamok illetékességi körébe tartozik a vállalatok maradék értéke utáni kártalanítás kiszámítási szabályainak meghatározása. Így például lehetővé válhatna egy kártalanítás kiszámításakor (rejtett) utólagos engedmények érvényesítése az

ingatlanadóból. Ezért az az irányelvtervezetben lefektetett elv, hogy a kártalanítás világos, előre meghatározott szabályok szerint történjen, nem konkretizálja kellőképpen a kártalanítás kiszámításának tagállami szabályozásával szemben támasztott követelményeit. Másrészt minden közösségi jogi szabályozásnak – ha nem akarja maga is a verseny torzítását előidézni – tekintettel kell lennie a mindenkor nemzeti értékcsökkenési szabályok és adórendszerek különbségeire. Ezeknek az elveknek megfelelően egy európai szabályozás például kötelezően előírhatná általánosan érvényes nemzeti értékcsökkenési szabályok alkalmazását. Az ezektől való eltérést csak tárgyilag indokolt esetben lenne szabad engedélyezni. Ezen túlmenően az átláthatóság növelése érdekében kötelezővé kellene tenni a kiszámítás szabályainak közzétételét, vagy legalább az Európai Bizottságnak való bejelentését;

1.19 az irányelv egyes részszabályai alapján **tart** a beruházások csökkenésétől:

a) Az engedélyek új, rövidebb érvényességi időtartama nem igazodik az amortizációhoz szükséges időtartamhoz. Ez a túl szűkre szabott érvényességi időtartam oda fog vezetni, hogy bizonyos hosszú távú beruházások vagy egyáltalán nem fizetődnek ki, vagy – hogy gyorsabb amortizációt lehessen elérni – elkerülhetetlenné válik az eddig nemzetközi viszonylatban kedvező árak emelése.

b) Az irányelvjavaslat nem tartalmaz hosszabbítási lehetőséget a már kiadott engedélyekre. A tervezet szerint nem lehet engedélyeket meghosszabbítani új pályázat lebonyolítása nélkül, mely az engedély elvesztésének veszélyével jár. Ilyen körülmények közt hosszú távú beruházások előreláthatólag csak az engedélyek érvényességi időtartamának elején fognak történni. Az ezt követő időben a fennmaradó érvényességi idővel párhuzamosan folyamatosan csökken a beruházási kedv.

c) A tervezett térítési szabályok nem kielégítőek. Korszerű műszaki berendezésekre fordított beruházások esetén a tőkebefektetés mellett jelentős ráfordításokra van szükség a dolgozók oktatásához, valamint az üzemi munkamenet korrekcióihoz. A hatékony lefolytatáshoz emellett jelentős forrásokra van szükség a szállítási lánc differenciált hálózatán belüli pozicionáláshoz. Ha a térítésnél e ráfordításokat figyelmen kívül hagyják, az már a beruházások kidolgozásának időpontjában csökkenti a jövedelmezőségi elvárásokat, aminek a beruházások csökkenése vagy teljes elmaradása a következménye.

1.20 az átmeneti előírások hiánya miatt a már működő kikötői szolgáltatók szempontjából jelentős jogi bizonytalanságot **lát**. A piacon már működő vállalatok nem bíznak abban, hogy a jövőben is az eddigi méretekben fogják tevékenységüket folytatni. Ha a jövőben egy új kikötői szolgáltató szintén tevékenységet kíván folytatni, és korlátozó helyzet áll fenn, akkor a már ott működő kikötői szolgáltatónak alá kell vetnie magát egy kiválasztási eljárásnak, azzal a veszéllyel, hogy elveszti az engedélyt. Ezáltal egyrészt meg fog rendülni a meglévő szerződésekbe vetett bizalom, másrészt az engedélyek fennmaradásával kapcsolatos bizonytalanság a beruházási hajlam jelentős csökkenéséhez fog vezetni. Folyamatban lévő szerződésekbe való egyoldalú belenyúlás esetén ráadásul fennáll a jelentős kártérítési követelések veszélye.

1.21 a saját árukezelésnél alkalmazott korlátozások miatt azt **prognosztizálja**, hogy az óceánjáró hajók számára csökkenni fog az európai kikötők vonzereje. Az irányelvtervezetben azt irányozzák elő, hogy a saját árukezelés saját fedélzeti személyzettel csak a rövid távú tengeri forgalomban és az ún. „tengeri gyorsforgalmi utak”-nál megengedett. A nemzetközi óceánjáró hajók eszerint nem lennének többé jogosultak arra, hogy a fedélzeti ellenőrzéseket saját fedélzeti személyzetükkel végezzék el.

1.22 a saját szárazföldi személyzet alkalmazásának tervezett lehetősége miatt szociális dömpingtől, a kikötői szolgáltatások minőségének és termelékenységének csökkenésétől, valamint a műszaki és politikai biztonsági követelményekkel (ISPS) való összeütközésektől **tart**. Ez ezenfelül az Európai Bizottság által előirányzott pályáztatási rendszert aláásná annyiban, hogy az átrakódó vállalatok például kapnának engedélyt rakodási tevékenységekhez, ezeket azonban gyakorlatilag nem tudnák használni, mert a hajózási vállalatok saját maguk végeznék el az árukezelést.

1.23 **örvendetesnek tartja** a révkalauz-szolgáltatásokhoz készült szabályozás rugalmasságát, mely a tagállamok számára lehetővé teszi, hogy a nemzeti engedélyezési feltételeket és a szolgáltatók kiválasztását tárgyszerű szempontokhoz igazítsák. A Bizottság mégis **megkérdőjelezi** a tagállamok a révkalauzozási szolgáltatások hatékonyságának javítását illető értesítési kötelezettségének ésszerűségét, mivel a révkalauzozási szolgáltatások esetében – ahogy azt maga az irányelvtervezet is hangsúlyozza – a tengeri forgalmi biztonság és személyes szaktudás kritériuma a döntő.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 **úgy véli**, hogy az irányelvet nem kellene jelen formájában elfogadni, mivel az nem támogatja a versenyt a kikötői ágazatban, hanem további felesleges vagy nem megfelelő szabályokat alkot, amely sérti mindenekelőtt a kikötői szolgáltatásokat nyújtó kis- és középvállalkozások érdekeit, ösztönzi a szociális dömpinget, és ezáltal rontja a kikötők hatékonyságát és igazságos versenyfeltételeit. Az Európai Bizottság által meghatározott célkitűzéseket ezzel az irányelvvel nem lehet elérni;

2.2 a további tanácskozás előtt **elengedhetetlennek tartja** a kikötői szolgáltatások jelenlegi piaci helyzetének differenciált elemzését. A kikötői szolgáltatásoknál a piaci túlszabályozás veszélyének, mely a verseny és a hatékonyság csökkenését vonja maga után, eredményesen csak az európai kikötői gazdaság fontos részpiacain tapasztalható fő gyengeségeket részletesen ismerve lehet elejét venni.

2.3 **meg van győződve arról**, hogy a jogi bizonytalanság csökkentéséhez és a kiszámíthatóság érdekében a piacon már működő vállalatok számára fennmaradási garanciára van szükség. Ezért a már működő vállalatokat a meglévő szerződések, illetve engedélyek érvényességi idejének tartamára ki kellene vonni az engedélyezési kötelezettség köréből, vagy pedig a már meglévő engedélyeket az irányelv által meghatáro-

zott maximális időtartamra érvényben kellene hagyni. Legalább azonban az átmeneti határidőknek megfelelőeknek kellene lenniük, vagyis az érintett vállalatok objektív szükségleteinek megfelelően meg kellene hosszabbítani azokat.

2.4 **az a véleménye**, hogy a tagállamok szintjén olyan térítési szabályozásokat kell létrehozni, melyek egy engedély szabályos lejárta után is igazodnak a különböző nemzeti értékcsoökkentési leírasi szabályozásokhoz és ezzel egyidejűleg az engedély fennmaradását fiktív módon feltételezve veszik figyelembe a vállalat tényleges értékét. Egy ilyen szabályozás mind a vállalatok szervezetbe, személyzetbe és a szállítási láncban való pozicionálásra fordított, beruházás jellegű ráfordításait, mind pedig a különböző intézményi keretfeltételeket figyelembe veszi.

2.5 **úgy véli**, a közösségi jognak elő kellene írnia, milyen elemeknek szabad illetve kell bekerülniük a kártalanítás alapjául szolgáló elszámolási szabályozásba. A megfelelő szabályozásnak azonban tekintettel kell lennie a mindenkori tagállami értékcsoökkentési és adójogi rendszerek közötti különbségekre

2.6 **amellett van**, hogy az engedélyezések érvényességi időtartama az elvégzett beruházások futamidőihöz igazodjon. Ezenfelül hosszú távú és csak az engedély érvényességi időtartama közben eszközölt beruházások esetén hosszabbítási lehetőségeket kell biztosítani. A Bizottság **javasolja** legalább azoknak a határidő-szabályozásoknak az átvételét, melyek az Európai Parlament és a Tanács egyeztető bizottságának „port package I”-gyel kapcsolatos javaslatában találhatók.

2.7 **javasolja**, hogy a kötelező engedélyezési kötelezettséget egy olyan engedélyezési kötelezettséggel váltsák fel, mely csak egy korlátozó szituáció esetén érvényesül. Ez jelentős forrásmegtakarítással járna.

2.8 **szükségesnek tartja**, hogy a saját árukezelést korlátozások nélkül csak a saját fedélzeti személyzetre szűkítsék le. A szociális dömping elkerülése végett és biztonsági okokból kifelé a tagállamok a saját árukezelést azokra a kikötőhasználokra kellene hogy korlátozhassák, akik hajói az adott tagállam zászlója alatt hajóznak.

2.9 **azon a véleményen van**, hogy az irányelv térbeli érvényességi területét ki kellene terjeszteni a kikötőkhöz vezető vízi utakra. Ugyanígy a tengeri hajózás számára hozzáférhető folyókat és csatornákat is fel kellene venni az irányelvbe, akkor is, ha azok nem a kikötőkhöz vezető kizárólagos utat jelentik. Ez a javaslat azonban csak azzal a kifejezett feltétellel érvényes, hogy a Régiók Bizottságának egyéb javaslatait megvalósítják. Ha ugyanis a térbeli alkalmazási területet a többi javaslat figyelembe vétele nélkül terjesztenék ki, az a felvázolt problémákat csak fokozná.

2.10 kifejezetten **támogatja** az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a kikötőkhöz átlátható támogatási iránymutatókat bocsát ki.

2.11 **azt a véleményt képviseli**, hogy az EU-kikötők teljesítőképességének növelése és a verseny intenzívebbé tétele csak akkor érhető el, ha a figyelembe veszik a Bizottság javaslatait.

II. Fehér könyv az EK-versenyszabályok tengeri közlekedésre való alkalmazásáról szóló 4056/86/EGK rendelet felülvizsgálatához

3. A Régiók Bizottságának általános megjegyzései

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

3.1 dicsérőleg nyilatkozik az Európai Bizottság azon törekvéséről, hogy az EK-versenyszabályok tengeri közlekedésre való alkalmazásáról szóló 4056/86/EGK rendeletet felülvizsgálatnak veti alá, és ehhez intenzíven fel kívánja használni és be kívánja vonni a tengerhajózási vállalatok és szövetségeik szakértelmét;

3.2 egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy egy átmeneti fázis után minden jövőbeli szabályozásnak teljes mértékben és kivétel nélkül teljesítenie kell az EKSZ 81. cikkének (3) bekezdésében megnevezett feltételeket;

3.3 teljes mértékben egyetért az Európai Bizottsággal annyiban, hogy az ár- és mennyiségmegállapodásokkal és további versenykorlátozó egyezségekkel kapcsolatos kivételes tényállásokat teljesen meg akarja szüntetni;

3.4 egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az 1/2003 rendeletben a kabortázzsal és szabadhajózási szolgáltatásokkal kapcsolatban rögzített versenyjogi kivételeket meg lehet szüntetni, mivel fenntartásukhoz valóban nem láthatók elfogadható indokok. A kivételes tényállások eltörlése mellett szól ezenkívül az is, hogy ez eleve ellene hat annak, hogy az európai üzemeltetőket versenyjogi szempontból egyenlőtlen elbánásban részesítsék (még ha ez egyébként valószínűtlen is);

3.5 üdvözlí, hogy az Európai Bizottság által előterjesztett fehér könyv intenzíven foglalkozik a meglévő szabályozások európai versenyjoggal való összeegyeztethetőségével, a Bizottságnak mégis az a benyomása, hogy bár határozott jelek vannak arra vonatkozóan, hogy a jelenlegi szabályozások az EKSZ 81. cikkének (3) bekezdésével már nem egyeztethetők össze, mégis ésszerű lehetne az Európai Bizottság erre vonatkozó következtetéseit még megalapozottabb adatbázisra építeni. Ezzel az Európai Bizottság mind a tengerhajózási vállalatok által kifejezésre juttatott aggályoknak elébe tudna menni, mind az EKSZ 253. cikkéből következő követelményeknek meg tudna felelni.

3.6 azon a véleményen van, hogy hiányzik egy széles körű következményelemzés. E tekintetben a Bizottság abban bíz, hogy az ilyen megfontolások legkésőbb akkor fontos szerepet fognak játszani, amikor konkrét szabályozási javaslatok megfogalmazására kerül sor; itt majd különösen a kereskedelmi forgalomra, a beruházásokra, piaci részesedésekre és fogyasztói árakra gyakorolt hatásokat kellene fokozottabban figyelembe venni. Az az ellenvetés, hogy az elemzést megnehezíti, hogy a hosszú évek óta létező vonalhajózási kartellek miatt egy versenyfeltételek között működő piachoz éppen nincsenek adatok, csak feltételeken helytálló. Ez ugyanis olyan problematikát vet fel, mellyel minden, eddig intenzíven szabályozott szektor liberalizációjakor szembesülni kell.

3.7 főképp azt mérlegeli, hogy az esetleges módosításoknak nem kellene-e a foglalkoztatáspolitikai szempontokat is jobban előtérbe helyezni, elvégre az Európai Bizottság állítása szerint is a piac fokozottabb koncentrációja és ebből eredően

az innováció felfutása lenne várható. Ez a fejlemény ugyan kutatás- és iparpolitikai szempontból is támogatandó lenne, azonban negatívan is kihatathatna a vállalkozásoknál a foglalkoztatásra;

3.8 úgy véli, hogy az European Liner Affairs Association (ELAA) azon javaslata, hogy bizonyos névtelenített információk időben késleltetett és nem diszkriminatív jellegű cseréje ezentúl is lehetséges legyen, jó szándékú vizsgálatot érdemel, hiszen a szabadon rendelkezésre álló piaci információk nagyobb átláthatósághoz vezethetnek és ezzel a verseny szempontjából előnyösek is lehetnek. Egy minden piaci résztvevő számára hozzáférhető árindex fontos részét képezné annak a rendszernek, mely a hajózási kartellek meglévő tarifái irányérték-funkciójának átvételét szolgálja. Itt azonban feltétlenül biztosítani kell a hatékony ellenőrzést és a pusztán információcserére való korlátozást.

3.9 hangsúlyozni szeretné, hogy itt – bizonyos szabályozások esetleg módosított formában való fennmaradásának kérdése mellett – elsősorban arról van szó, hogy az európai piacon megtelepedett és működő vállalatok szükségleteinek megfelelő és differenciált átmeneti tényállások révén megfelfüggesztjük. Ezeket elsősorban egy átfogó következményelemzés eredményeire kell igazítani. Ezen összefüggésben a Bizottság is **ki szeretné emelni,** hogy a 4056/86 sz. rendelet egy csak a tengerhajózásra érvényes, abszolút kivételt jelentett az EU versenyrendszerében; az ágazatnak ezért mindig azzal kellett számolnia, hogy a szabályozást egy későbbi időpontban felül fogják vizsgálni. A meglévő szabályozások további érvényben maradására vagy átmeneti tényállások beiktatására vonatkozó igény ezért nem indokolható csupán a jogbiztonsággal és a jogos elvárások védelmével. A rendelkezések megalkotójának azonban figyelembe kell vennie, hogy a hajózási kartellek sok évtizede léteznek, a gyakorlat mélyen gyökerezik és az üzleti kapcsolatok a hajózási kartellek körül épültek ki.

3.10 nem osztja azt a nézetet, hogy a 4056/86/EGK rendelet 2. cikkében foglalt, a műszaki megállapodások megengedhetőségére vonatkozó szabályozásokat valóban hatályon kívül kellene helyezni. Az Európai Bizottság ellenvetései – hogy a szabályozás csupán deklaratív, zavart teremt és a hajótulajdonosok részéről túl távolan értelmezett – a hatályon kívül helyezéssel nemhogy megszűnnének, hanem fokozódnának, mivel műszaki megállapodások törvényi szabályozás nélkül is megengedettek lennének. Világos szabályozás nélkül inkább további elhatárolási nehézségek adódnának. A Régiók Bizottsága **véleménye szerint** ezért egy olyan szabályozás, mely ezentúl is *expressis verbis* meghatározza a megengedett megállapodásokat, fenntarthatja a jogbiztonságot és segíthet a tájékozódásban. Ennek az is előfeltétele, hogy a 2. cikket, illetve a megfelelő jövőbeli előírást kiigazítsák annyiban, amennyiben az eddig fennálló szabályozások a jövőbeli versenyrendszer kialakítása folytán tárgyaltanná válnak. A jövőbeli előírást a konzorciumok csoportmentességébe (823/2000/EK rendelet) lehetne beépíteni.

3.11 úgy véli, hogy a jogi keretfeltételek egész világra kiterjedő egységesítése verseny- és iparpolitikai okokból is kívánatosnak tűnik. Ez annál is inkább érvényes, mivel az európai piacot most már liberalizálni kell, és más hajózó nemzetek a versenyt saját piacaikon jelenleg részben még messzebb menően szabályozzák, mint az európai piacra vonatkozó, jelenleg érvényben lévő közösségi jog.

3.12 **utal arra**, hogy a fehér könyv eddig nem foglalkozott kielégítő módon a 4056/86 sz. rendelet eltörlésének, ill. módosításának az érvényben lévő nemzetközi jogra gyakorolt hatásaival és a lehetséges jogi ütközések megszüntetésével;

3.13 **felülvizsgálatra érdemesnek tartja** a 4056/86 sz. rendelet 9. cikkének tervezett hatályon kívül helyezését, mely szerint az EU és harmadik államok közti jogi összeütközések esetén tárgyalásokra van lehetőség. Ezt a szabályozást ugyan eddig még nem alkalmazták, ez azonban éppen akkor változhatna meg, ha a tengerhajózásra jelenleg érvényben lévő versenyjogot, ahogy eddig tervezték, alapos felülvizsgálatnak vetik alá. Ezenkívül a tárgyalás igénye nem csak akkor merülhet fel, amikor egy jogrendszer valami olyat követel meg, amit egy másik jogrendszer tilt, hanem már abban az esetben is, ha egy jogrendszerben valamit megengednek, ami egy másik jogrendszerben tiltott.

4. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

4.1 a tengerhajózási vállalatokhoz és szövetségekhez **fordul**, hogy ne zárkózzanak el azon népgazdasági előnyök elől, melyek a verseny növekedésével a közérdek számára elérhetők;

4.2 **kiáll amellett**, hogy a további eljárásokat tartalmilag és időben úgy kell kialakítani, hogy a tengerhajózási vállalatok és szövetségeik aggályait tartósan vizsgálni lehessen. Azt, hogy mennyiben lehet ezeket az aggályokat figyelembe venni vagy elvetni, részletesen ki kell fejteni. Csak így lehet a tengerhajózáshoz egy hosszú távú, jogbiztonságot garantáló és lehetőleg minden oldalról elfogadott versenyrendszert teremteni.

4.3 **amellett áll ki**, hogy amennyire lehetséges, végezzenek átfogó következményelemzést, mely a kereskedelmi forgalmakra, befektetésekre, piaci részesedésekre és fogyasztói árakra gyakorolt hatásokat részletesebben is megvizsgálja. A bizottság a liberalizáció hatásainak vizsgálatakor különösen a foglalkoztatás- és szociálpolitikai szempontok figyelembevételét **javasolja**;

4.4 **abból indul ki**, hogy az ELAA javaslata stabil alapul szolgál egy jövőbeli szabályozáshoz; e téren a Bizottság a hatékony ellenőrzés biztosításának céljából feltétlenül **szükségesnek tartja**, hogy az Európai Bizottság az ELAA által az információgyűjtéshez, -névtelenítéshez és -továbbításhoz kialakítandó tanácskozó testületben személyesen és szervezési szinten részt vegyen. Ezenkívül a Bizottság **véleménye szerint** meg kellene fontolni, hogy minden információáramlás az Európai Bizottságon, illetve egy általa megbízott megfigyelőn keresztül is végbemenjen, vagy akár a testület közvetlenül az Európai Bizottságnál kapjon helyet. Így az Európai Bizottság tartósan elemezhetné az információcserének a piacra és az azon uralkodó versenyre gyakorolt hatásait. Mivel megbízható eredmények csak hosszabb idő után lennének várhatók, kézenfekvő lenne hosszabbítási lehetőséggel rendelkező, korlátozott időre szóló, próba jellegű szabályozást elfogadni.

4.5 **amellett van**, hogy meg kell vizsgálni, hogy az átmeneti szabályozások igazodhatnak-e például az amortizációs időtartamokhoz vagy ahhoz, hogy előre láthatólag mennyi időt igényelnek a hajótulajdonosok ahhoz, hogy az új feltételekhez a megvásárolt, illetve hosszú vagy rövid távon bérelt hajóik portfoliójának változtatásaival alkalmazkodni tudjanak;

4.6 **kezdeményezi** annak vizsgálatát, hogy az átmeneti határidők hosszúsága bizonyos körülmények között földrajzi szempontok szerint is szabályozható, vagyis az adott regionális piacon uralkodó feltételek szerint meghatározható lehet-e. Így az átmeneti határidő a Keleti-tenger térségére inkább rövidebbre lenne szabható, mivel itt csak kevés vonalhajózási kartell létezik, ezzel szemben az Atlanti-óceán szakaszain inkább hosszúra, mivel ott a vonalhajózási kartellek dominálnak;

4.7 **szeretne rámutatni arra**, hogy az átmeneti határidők beiktatása és hosszúsága a piaci részesedési küszöbökhez („market share threshold”-okhoz) is igazodhatna;

4.8 **ezért felszólít arra**, hogy a 4056/86/EGK rendelet 2. cikkével kapcsolatos meglévő bizonytalanságok ne szolgáljanak alapul ahhoz, hogy az abban foglalt szabályozásokat hatályon kívül helyezzék, hanem azt a 4056/86/EGK és a 823/2000/EK rendelethez kapcsolódva inkább tartalmi felülvizsgálatnak vessék alá: egyrészt biztosítani kellene az EKSZ 81. cikkének (3) bekezdésével való összeegyeztethetőséget és a koherenciát a jövőbeli versenyrendszerrel, másrészt ésszerű lenne a szabályozásokat azokon a pontokon konkretizálni, amelyeknél az Európai Bizottság a tengerhajózás általi túl széles körű értelmezéstől tart, illetve azt már meg is állapította. Ha az érintett vállalatok el akarják érni, hogy a 2. cikkben foglalt szabályozások megmaradjanak, ajánlatos volna e témában saját kezdeményezésükből javaslatokat benyújtaniuk.

4.9 Egyébként **azon a véleményen van**, hogy mind kétoldalú és multilaterális szinten, mind pedig a meglévő nemzetközi szervezeteken belüli együttműködés keretében további erőfeszítések megtétele ajánlatos, hogy világszerte egységesebb és ezzel korrektebb versenyfeltételek legyenek elérhetők. Ezen összefüggésben azt is meg kellene vizsgálni, hogy más államok szabályozásai szolgálhatnak-e példaként az Európai Unió számára, és ha igen, mennyiben.

4.10 **javasolja** a 4056/86 sz. rendelet 9. cikkének legalább egy több éves határidőre korlátozott és hosszabbítási lehetőséggel rendelkező szabályozás alapján történő megtartását.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Vélemény Régiók Bizottsága tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához – Első éves jelentés a migrációról és az integrációról”

(2005/C 231/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL Az Európai Bizottság közleményére a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához „Első éves jelentés a migrációról és az integrációról” címmel (COM (2004) 508 final);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. július 16-i határozatára, miszerint e témára vonatkozóan az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (1) bekezdése értelmében véleményt kér az RB-től;

TEKINTETTEL az elnök 2004. november 3-i határozatára, melyben megbízza a „Külkapcsolatok” szakbizottságot, dolgozzon ki véleményt e tárgyban;

TEKINTETTEL a politikai döntéshozók és a politikák kidolgozásával foglalkozók integrációs kézikönyvére, melyet az Európai Bizottság (A Szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség-ért felelős főigazgatóság) adott ki 2004 novemberében;

TEKINTETTEL 2002. május 16-án elfogadott véleményére a bevándorlási politikáról (az Európai Bizottság közleménye az illegális bevándorlásra vonatkozó közös politikáról (COM(2001) 672 final) és a menekültügyi politikáról (javaslat tanácsi irányelv az azon feltételekre vonatkozó minimális normákra vonatkozóan, amelyeknek harmadik országokból érkezőknek, illetve a hontalanoknak eleget kell tenniük ahhoz, hogy menekültstátuszra igényt tarthassanak, vagy – más okból – nemzetközi védelemre szoruló személyként elismerjék őket (COM(2001) 510 final – 2001/0207 (CNS)) – (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

TEKINTETTEL 2002. november 20-án elfogadott véleményére „Zöld Könyv a jogszerűtlenül itt-tartózkodó személyek visszajuttatására vonatkozó közösségi politikáról” (COM(2002) 175 final) címmel (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

TEKINTETTEL 2002. november 20-án elfogadott véleményére „Módosított javaslat a családegyesítés jogáról szóló tanácsi irányelvre” (COM(2002) 225 final) – 1999/0258 CNS) címmel (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾);

TEKINTETTEL 2003. április 9-én elfogadott véleményére „Javaslat tanácsi irányelv a tanulmányok végzése, szakképzés vagy önkéntes munka végzése céljából harmadik országokból érkezők belépésére és itt-tartózkodására vonatkozó feltételekről” (COM(2002) 548 final) – 2002/0242 (CNS) címmel (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾);

TEKINTETTEL 2004. február 12-én elfogadott véleményére „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához a bevándorlásról, az integrációról és a foglalkoztatásról” (COM (2003) 336 final) címmel (CdR 223/2004 fin);

TEKINTETTEL 2004. november 17-én elfogadott véleményére „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez egy irányelvjavaslattal és két ajánlási javaslattal kapcsolatban, melyek célja harmadik országokból kutatás céljából az Európai Közösségbe érkezők fogadásának megkönnyítése” COM(2004) 178 final – 2004/0061 (CNS) – 2004/0062 (CNS) – 2004/0063 (CNS) címmel (CdR 168/2004 fin);

⁽¹⁾ HL C 278., 2002.11. 14., 44. oldal

⁽²⁾ HL C 73., 2003.3.26., 13. oldal

⁽³⁾ HL C 73., 2003.3.26., 16. oldal

⁽⁴⁾ HL C 244., 2003.10.10., 5. oldal

TEKINTETTEL a „Külsőkapcsolatok szakbizottság” által 2004. december 3-án elfogadott véleménytervezetére (CdR 339/2004 rev 1 – előadó: Aldo ISKRA **önkormányzati képviselő** (SE – EPP));

MIVEL ez az első évi jelentés felvázolja a migrációs tendenciákat Európában, tárgyalja és elemzi a bevándorlással összefüggő változásokat, valamint leírja, milyen akciókat kezdeményeztek nemzeti és európai szinten a bevándorlók befogadása és integrálása terén;

MIVEL olyan új eszköz lesz, mely lehetővé teszi a közösségi bevándorlási politika előrehaladásának vizsgálatát;

MIVEL a népesség előregedése és a munkaképes korú népesség csökkenése miatt valószínűsíthető a bevándorlási arány növekedése, amelyre egyre nagyobb szükség is van a kibővített Unió szükségleteinek kielégítése végett;

MIVEL a thesszalóniki Európai Tanács hangsúlyozta, hogy szükség van olyan közös európai keretek felállítására, amelyeken belül ki lehetne dolgozni a nemzeti politikákat, valamint e keretek létrehozásának elősegítése érdekében közös alapelvek meghatározását is kitűzte célul;

a 2005. április 13–14-én tartott, 59. plenáris ülésén (az április 13-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt.

1. A Régiók Bizottsága szempontjai

1.1 A Régiók Bizottsága üdvözli az Európai Bizottságnak a migrációról és az integrációról készült első jelentését, mivel az jelentős alapja a bevándorlók kibővített új Európai Unióba történő integrációjára vonatkozó globális stratégia kialakításának.

1.2 Az RB elismeri a világméretű migráció értékét és jelentőségét, valamint fontosságát a sokszínűség és a fejlődés szempontjából, különösen a helyi szintű közösségekben. Az RB teljes mértékben egyetért annak szükségességével, hogy ki kell alakítani a bevándorlókra, a menekültekre, valamint az integrációra vonatkozó európai uniós politikákat. Ez ma a kibővített közösségek belül fontosabb, mint valaha.

1.3 Az RB hangsúlyozza, hogy a jogszabályok végrehajtása nemzeti hatáskörbe tartozik, míg a bevándorlók befogadásának, letelepedésének és integrációjának megkönnyítése helyi és regionális szintű kérdés. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepét, amelyeknek nagy a felelősségük nevezetesen a tervezés, a lakhatás, a képzés és a munkaerőpiac terén, mivel közvetlen befolyást gyakorolnak az integrációra, és elő tudják segíteni a szociális kohéziót, a társadalmi integrációt és a fenntartható társadalom kialakulását.

1.4 Az RB megjegyzi, hogy a jelentés hangsúlyt fektet a bevándorlási politika nemzeti és uniós szintű alakulására. Az Európai Unióban az integráció kudarcát részben az magyarázza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nem vonták be az ide vonatkozó politika kidolgozásába. A helyi és regionális önkormányzatok alkotják az állampolgárokhoz legközelebb álló felelősségi szintet, ennek ellenére a helyi szintű végrehajtásból eredő következményeket gyakran elhanyagolták és ritkán vették figyelembe.

1.5 Az RB sajnálatát fejezi ki, hogy hiányzik a helyi és regionális önkormányzatokkal történő egyeztetés, mind az adatok összegyűjtése, mind pedig a jelentés kidolgozását megelőző

elemző munkák terén. A jelenlegi társadalom egyre növekvő sokszínűségére válaszul az egyes tagállamokban eltérő intézkedéseket hoztak. Mind a pozitív, mind a negatív tapasztalatoknak rendkívül nagy most a jelentőségük, mivel a bevándorlás is sokszínű és mindenütt jelentkező jelenséggé lett. A tagállamoknak tehát nagyobb számú ország migránsait és menekültjeit kell fogadniuk, és már nem csupán azokból az országokból, amelyekkel korábban kereskedelmi, történelmi vagy kulturális kapcsolatokat tartottak fenn.

1.6 Az RB emlékeztet rá, hogy az integráció problémáját – amennyiben a szociális kohézió a célunk – az összes politikai kérdéssel együtt kell vizsgálni. A bevándorlásra és az integrációra vonatkozó közösségi politikának összhangban kell lennie az EU tágabb, szociálpolitikai, gazdaság- és külpolitikai, valamint fejlődéspolitikai célkitűzéseivel, illetve az esélyegyenlőség, az emberi jogok, a személyiségi jogok, a tolerancia, a sokféleség tiszteletben tartása, a mindenfajta megkülönböztetés elleni harc politikája és a társadalmi életben való nagyobb fokú részvétel elősegítésének alapvető európai értékeivel.

1.7 Az RB hangsúlyozza, hogy az integráció az egész társadalom felelősségvállalását jelenti, és hogy ez mind a bevándorlók, mind a helyi lakosság részéről erőfeszítéseket igényel, annak érdekében, hogy el lehessen jutni a szociális kohézióhoz és a fenntartható növekedéshez.

1.8 Az RB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ebből a jelentésből hiányoznak az integrációra és a bevándorlási politika végrehajtására vonatkozó konkrét adatok, és hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak jobban kellene segítenie az információ- és tapasztalatcserét. A politikai döntéshozók és politikák kidolgozásával foglalkozók integrációs kézikönyve, melyet az Európai Bizottság (a „Szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség”-ért felelős főigazgatóság) jelentetett meg 2004 novemberében, az első biztató lépés ebben az irányban. A dokumentum konkrét tájékoztatást nyújt a legjobb integrációs gyakorlatokról és eredményekről.

A bevándorlók helyzete a munkaerőpiacon

1.9 Az RB elismeri, hogy a munkaerőpiaccal kapcsolatos kérdéseknek döntő jelentőségük van a bevándorlók integrációjára nézve, azonban nem lehet őket a körülményektől függetlenül vizsgálni, mivel az integráció mértéke számos más tényezőtől is függ, így például a társadalmi származástól, a képzettségtől, illetve a nyelvtudástól, valamint a társadalmi életben való részvételtől. A bevándorlók sikeres integrációja a társadalom számára fejlődésének egy szakaszát jelenti, melyben mindenki megtalálja majd a helyét, mind az egyén és a helyi társadalom érdekei, mind a tágabb értelemben vett társadalom érdekei szempontjából.

1.10 Az RB üdvözlí, hogy az Unión belül egyre nagyobb mértékben elismerésre talál a bevándorlók kreativitása és vállalkozási érzéke. A vállalkozók és az új vállalkozások egyre növekvő száma meghatározó az integrációs folyamat sikere szempontjából, és fontos hozzájárulást jelent a lisszaboni stratégia megvalósításához.

1.11 Az RB megjegyzi, hogy a jelentés fő eleme annak hangsúlyozása, hogy szükség van a bevándorlókra mint munkaerőre. Mindazonáltal megállapítható, hogy a bevándorlás nagy részben családdegysítéssel vagy a humanitárius védelem különféle formáival kapcsolatos. Mind gazdasági és szociális, mind politikai okokból sürgető szükség van olyan stratégiák kidolgozására, melyek a munkaerőpiacon kívül rekedt bevándorlók jelentős csoportját célozzák meg. A sikeres integrációt illetően nem szabad alábecsülni a nők jelentőségét, mivel a családon belül gyakran ők jelentik a gyerekekkel való közvetlen kapcsolatot.

1.12 Az RB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelentés még csak említést sem tesz az Európai Unióban menedékre váró mintegy 500 000 ember helyzetéről, akik tartózkodási vagy ennek megfelelő engedélyre várnak, és akiknek az abszolút többsége kívül rekedt a szabályozott munkaerőpiacon.

1.13 Az RB hangsúlyozza, hogy azt a nyilatkozatot, mely szerint az Unió polgárai körében magas a foglalkoztatottsági szint, pontosítani kell, mivel igen nagyok a helyi és regionális különbségek. Beszélhetünk ugyan a foglalkoztatás magas uniós szintjéről, azonban ugyanakkor azt is el kell ismerni, hogy e tekintetben a földrajzi eloszlás igen egyenetlen.

1.14 Az RB hangsúlyozza, hogy a nemzeti szint – ahol a bevándorolt munkaerő szükségessége kerül előtérbe –, illetve a helyi szint – ahol megpróbálnak fellépni a kirekesztés, a peremre szorulás és az idegengyűlölet ellen – közötti kontraszt erősíti a párbeszéd és az együttműködés szükségességét valamennyi érintett szint között.

Az integrációs politika demokratikus aspektusai

1.15 Az RB hangsúlyozza, hogy a bevándorlási és integrációs politikáról a társadalom különböző szintjein teljesen eltérően vélekednek, ami a nézőpontok különbözősége folytán az intézkedések hatékonyságát is megkérdőjelezheti. Ugyanakkor ez bizalmatlanságot kelthet a társadalommal szemben, ami a politikai rendszer iránti megvetés kialakulását eredményezheti. A bizalmatlanságot és a megvetést pedig kiaknázhadják a szélsőséges politikai erők.

1.16 Az RB megállapítja, hogy a különböző politikai szintek közötti párbeszéd hiánya vagy hiányosságai következtében színre léphetnek olyan pártok, amelyeknek programjában az elszigetelődés és az idegengyűlölet szerepel. Helyi bázison már számos EU-ellenes és idegengyűlölő párt szerveződött.

1.17 Az RB üdvözlí, hogy a jelentésbe beiktatták az esélyegyenlőség célkitűzését, azonban igencsak hiányzik még az esélyegyenlőségre vonatkozó integrációs intézkedések leírása. A bevándorolt nők képességeinek is teret adó intézkedések értékes társadalmi, gazdasági és demokratikus hatást fejtenek ki.

1.18 Az RB úgy véli, hogy a szavazati jog, mely erősíti a bevándorlók részvételét a demokratikus közéletben, olyan minimális feltétel, mely még nem valósult meg minden tagállamban. Mindazonáltal törekedni kell rá, hogy az új állampolgárok integrációja sikeres legyen. A szavazati jog feledésbe merül, ha túl erős a kirekesztettség érzése. Ennek a jognak – ugyanúgy, mint annak a lehetőségnek, hogy a közösség fejlődését befolyásolni tudják – semmilyen értéke nincs azok számára, akiknek sem munkájuk, sem helyük nincs a közösségen belül.

1.19 Az RB hangsúlyozza, hogy a foglalkoztatás és a társadalmi integráció elősegítésére hivatott stratégiában kizárólag a munkaerő-szükséglet kielégítését célzó iránymutatások szerepelnek. Ugyanakkor egyetlen szó sem esik a bevándorlók többségéről, akik családdegysítés címén vagy humanitárius okokból érkeznek az Unióba. A társadalmi integrációra irányuló stratégia nem lesz addig teljes, amíg nem tartalmaz e fontos kategóriára vonatkozóan is iránymutatásokat.

1.20 Az RB hangsúlyozza, hogy a jelentés a helyi szinten végrehajtott akciókat írja le. Ez az információ azonban csak részleges, hiányoznak ugyanis a gyakorlati alkalmazással kapcsolatos célkitűzések és az eredmények. Nehéz megmondani, hogy az integrációs tevékenységek során milyen módon használják fel a gazdasági eszközöket, mivel a jelentés nem tér ki a területi önkormányzatokra.

1.21 Az RB hangsúlyozza, hogy számos esetben az adóbevételeket országos szinten szedik be, míg a kirekesztésbe torkolló bevándorlás költségei a területi önkormányzatok számára jelenhetnek terhet. A különböző szintek közötti egyeztetés hiánya megnehezíti a gazdasági erőforrások optimális felhasználását.

2. A Régiók Bizottsága javaslatai

2.1 A Régiók Bizottsága felhívja az Európai Bizottságot, hogy aknázza ki a területi önkormányzatok által az integráció és a bevándorlási politikák végrehajtása terén – több tíz éves konkrét munkálkodás során – szerzett tapasztalatokat. Az információk, ötletek és tapasztalatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése végett ösztönözni kell a nemzeti kapcsolattartókat, hogy egyeztessenek a helyi és regionális önkormányzatokkal, valamint a nagyvárosokkal azok tapasztalatainak felhasználása céljából.

2.2 Az RB felkéri az Európai Bizottságot arra is, hogy alakítson ki állandó kapcsolatot a Régiók Bizottságával az éves jelentés elfogadásakor annak érdekében, hogy megtalálják annak legjobb módját, hogy hogyan lehet összegyűjteni az integrációs erőfeszítések helyi és regionális tapasztalatait.

2.3 Az RB hangsúlyozza, hogy a helyi hatóságoknak egyértelmű, illetve nyomon követhetőre alkalmas célokat kell kitűzniük, és értékelniük kell ezek megvalósítását. Ezen túlmenően a nemzeti és regionális szintű hatóságoknak szintén értékelniük kellene saját intézkedéseiket. Az RB felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy szükséges a jelenleg alkalmazott különböző integrációs stratégiák értékelése.

2.4 Az RB hangsúlyozza, hogy azoknak a kezdeményezéseknek, melyek arra hivatottak, hogy növeljék a közös bevándorlási politika pénzügyi támogatásának hatékonyságát, el kell ismerniük a regionális különbségeket. Ezeknek a támogatásoknak rugalmas megoldásokra kell ösztönözniük, a területi önkormányzatoknak pedig meg kell adni azt a szabadságot, hogy maguk választhassák meg munkamódszerüket.

2.5 A Régiók Bizottsága felhívja az Európai Bizottságot, hogy a szociális kohézióra vonatkozó jövőbeni európai politikáról folytatott vita során vegye figyelembe azokat a kezdeményezéseket, melyeket bizonyos olyan régiókban indítottak, ahol a strukturális alapokból érkező támogatások csökkenésére lehet számítani, és ahol a bevándorolt népesség érezhetően megnőtt az utóbbi években, ami elsősorban a nagy városokra jellemző.

2.6 Az RB hangsúlyozza, hogy a bevándorlók szervezeteivel folytatott párbeszéd nem kielégítő, ha csupán nemzeti és uniós szinten folyik. Az integrációs politika, a vallási és kulturális kérdések legfőképpen helyi szinten, a mindennapok során kerülnek szóba. A helyi és a határokon átnyúló párbeszéd fontossága sem elhanyagolható, ha meg akarjuk erősíteni az etnikai, vallási és kulturális különbségeken túlmutató szolidaritást.

2.7 Az RB szeretné, ha volna lehetőség a területi önkormányzatok számára arra, hogy részt vehessenek az integrációt és a foglalkoztatást elősegítő nemzeti cselekvési tervek kidolgozásában. Ez lehetővé tenné az eljárási módok könnyebb összehasonlítását, a jó módszerek napvilágra kerülését, illetve a tagállamok stratégiáiból eredő következmények és valóságos eredmények elemzését

2.8 Az RB hangsúlyozza, hogy a jelentés a horizontális és nemzeti szintre helyezi a hangsúlyt. A megvitatott intézkedéseket viszont konkrétan a helyi szinteken hajtják végre. Ezért nyilvánvalóan szükség van a vertikális szempont alkalmazására is. Ha pontos és objektív elemzés a célunk, akkor le kell írunk az összes szinten megfigyelt tendenciákat, beleértve azokat a szinteket is, ahol a politikákat megvalósítják. A nemzeti integrációs kapcsolattartókat helyi és regionális megfelelőikkel kell kiegészíteni.

2.9 Az RB hangsúlyozza, hogy a bevándorlás hosszú távon nem fogja fedezni az EU-ban hiányzó munkaerőt. Ennek kapcsán emlékeztet az idős munkavállalók munkaerőpiaci szerepéről alkotott saját véleményére.

2.10 Az RB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a bevándorlókat – különösen a nőket – tekintsék erőforrásnak és általában értékes munkaerőpiaci szereplőknek; arra is felhívja a figyelmet, hogy ezek az emberek több dologhoz értő és nagyon sokféle munkaerőt képviselnek. A munkaerőpiacon az egyenlő bérézés elvének kell érvényesülnie.

2.11 Az RB hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális különbségek összességükben pontosabb képet adnak a foglalkoztatás szintjéről, mint a nemzeti átlagok. A nemzeti átlagokon alapuló elemzések nem adnak elégséges tájékoztatást a regionális sokféleséget megcélzó intézkedések tekintetében. Ha azt akarjuk, hogy a stratégiák sikeresek legyenek, akkor alulról felfelé irányuló eljárás szerint kell őket megalkotni.

2.12 Az RB szeretné, ha azokról az aspektusokról is szó esnék, amelyek az illegálisan bevándorolt nagyszámú munkavállalóra vonatkoznak. Olyan mechanizmusokat kell kidolgozni, melyek révén lehetővé válik, hogy a hatályos bevándorlási törvényt megszegő bevándorlók helyzete a lehető leggyorsabban rendeződjön. Ezt a folyamatot azonban össze kell kapcsolni azzal, hogy képesek legyünk jó körülmények között fogadni ezeket az embereket.

2.13 Az RB üdvözlí, hogy a bevándorlással összefüggő aspektusok a politikák egészében megjelennek, és erősödik az együttműködés a központi igazgatás és a területi önkormányzatok, valamint a civil társadalom között. A források elosztásáról folyó vitának szintén a vertikális párbeszéd keretei között kellene zajlania.

2.14 Az RB szeretne információkat kapni a bevándorlók egészségével kapcsolatban, és hangsúlyozza a helyi egészségügyi ellátást (alapellátást) végzők és a sikeres beilleszkedés megvalósulásán fáradozó egyéb szereplők közötti együttműködés jelentőségét.

2.15 Az RB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a bevándorlás területén történő decentralizált együttműködésre pénzügyi eszközöket kell juttatni, valamint továbbra is támogatni szükséges a helyi és regionális szinten tett erőfeszítéseket annak érdekében, hogy az EU strukturális alapjai, illetve az Equal vagy az Urban kezdeményezések segítségével elősegíthessük az integrációt. Ilyen körülmények között külön figyelmet érdemelne az INTI új kísérleti projekt keretében végzett munka, melynek célja az integrációhoz kapcsolódó párbeszéd, hálózatok és az együttműködés támogatása európai szinten.

2.16 Az RB hangsúlyozza, hogy szükség van annak elismerésére és ösztönzésére, hogy a bevándorlók megélhetésük biztosítására munkát találhassanak. A gazdasági szempontokon túl, a vállalkozók és kisvállalatok hozzájárulnak a pozitív társadalmi fejlődéshez is. A lehetőség egy vállalkozás birtoklására és irányítására elősegíti az integrációt, ezért a társadalom részéről nagyobb támogatásban kellene részesülnie.

2.17 Az RB emlékeztet rá, hogy a nőknek mind nemük, mind etnikai hovatartozásuk miatt megkülönböztetésben van részük. A nemek dimenziójának számításba vétele lehetővé tenné, hogy a bevándorlók nagyobb fokú integrációjára irányuló erőfeszítések célzottabbak és hatékonyabbak legyenek.

2.19 Az RB hangsúlyozza, hogy a sikeres integrációs politika a pusztán gazdasági értékeken kívül egyéb értékek figye-

lembe vételét is feltételezi. A bevándorlás olyan távlatokat nyithat, melyeknek köszönhetően az egyén élete gazdagabbá válhat, az Unió pedig világméreteken értékes tudással gyarapodhat.

2.19 Az RB hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatokkal szorosan együttműködő nem kormányzati szervezetek munkájának jelentőségét, és támogatja a bevándorlók politikai és társadalmi beilleszkedésének felgyorsítására irányuló programjait (nyelvtanulás, az ország kultúrájának és a demokratikus alapelveinek megismertetése, társadalmi és politikai képzés, a bevándorlók nemzeti identitásának megőrzése stb.). Minden esetben a tagállam felelőssége, hogy – a helyi és regionális önkormányzatokkal szorosan együttműködve és párbeszédet folytatva a nem kormányzati szervezetekkel – lépéseket tegyen a bevándorlók megfelelő társadalmi beilleszkedése érdekében.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére: Tanulmány a jogszerű és jogszerűtlen migráció közötti kapcsolatokról”

(2005/C 231/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottsághoz intézett közleményére: Tanulmány a jogszerű és jogszerűtlen migráció közötti kapcsolatokról (COM(2004) 412 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. június 4-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk (1) bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökének 2004. április 5-i határozatára, melyben felkérte a „Külkapcsolatok” szakbizottságot vélemény kidolgozására ebben a témában;

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, különösen a 63. cikk (2) bekezdése (b) pontjára;

tekintettel az Európai Tanács a hágai programról – „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban” – szóló elnökségi következtetéseire, különösen a menekültügyi, migrációs és határpolitikára (1.2 pont), és a menekültügyi és a migráció külső dimenziójára (1.6. pont) vonatkozó konkrét iránymutatásokra;

tekintettel a Régiók Bizottsága a Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, és a Régiók Bizottsága részére – Bevándorlás, integráció és foglalkoztatottság (COM(2003) 336 final, CdR 223/2003 fin. ⁽¹⁾) című dokumentummal kapcsolatos véleményére;

tekintettel az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett: javaslatával egy irányelvvel és két ajánlással arról, hogy milyen feltételek mellett utazhassanak be harmadik országok állampolgárai az Európai Közösségbe tudományos kutatás céljából (COM(2004) 178 final – 2004/0061 (CNS) – 2004/0062 (CNS) – 2004/0063 (CNS) című közleményéről alkotott véleményére, melyet a Régiók Bizottsága 2004. november 17-én fogadott el (CdR 168/2004 fin);

tekintettel a Régiók Bizottságának azokra a véleményeire, melyek a menekültügyi politikával foglalkoztak (CdR 90/2001 fin ⁽²⁾; CdR 214/2001 fin ⁽³⁾; CdR 93/2002 fin ⁽⁴⁾; CdR 249/2003 ⁽⁵⁾);

tekintettel a „Külkapcsolatok” szakbizottság által 2005. február 7-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 337/2004 rev. 1, előadó: Cllr. Keith Brown, a Clackmannanshire-i Megyei Tanács tagja (UK/UEN-EA));

- 1) mivel a tanulmány megállapítja, hogy „A jogszerű és jogszerűtlen migrációs folyamatok között létezik kapcsolat, ez a kapcsolat azonban túlságosan összetett, és [...] természetesen közvetlen kapcsolat nem állapítható meg”;
- 2) mivel a tanulmány felvázol számos, a közös migrációs politika fejlesztésére vonatkozó politikai kezdeményezést;
- 3) mivel a tanulmány hangsúlyozza a megbízhatóbb és összehasonlíthatóbb EU-szintű statisztikák szükségességét;
- 4) mivel a népesség öregedése és a munkaképes korú népesség csökkenése munkaerőhiányhoz fog vezetni az EU munkaerőpiacain, és állandósítja az EU-ba irányuló migráció szükségességét;
- 5) mivel a 2004. novemberi Európai Tanács ülésén elfogadott hágai program a közös migrációs politika fejlesztését célzó munkaprogramot vázol fel;

A 2005. április 13–14-én tartott plenáris ülésén (az április 13-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

a. Értékelési időszak

1.1 üdvözlő az Európai Bizottság tanulmányát a jogszerű és a jogszerűtlen bevándorlás közötti kapcsolatról, és úgy véli, hogy a dokumentum értékes hozzájárulás az EU bevándorlási politikájának fejlesztéséhez, különös tekintettel a tanulmányban található politikai kezdeményezések vázlataira;

1.2 tekintettel a regionális és helyi hatóságoknak a bevándorlók fogadásában, leteleptetésében és integrációjában játszott jelentős szerepére, érdeklődéssel fordul a tanulmány felé. A helyi és regionális hatóságok meghatározó szerepet játszanak a bevándorlók számára nyújtott közszolgáltatások ellátásában, mint a lakásszolgáltatás, oktatás, egészségügy és foglalkoztatási szolgáltatások;

1.3 a tanulmányt az EU migrációs és menekültügyi politikájának összefüggésében kívánja szemlélni, különös tekintettel az 1999. októberi tamperei Európai Tanácson vállalt kötelezettségekre, valamint az Európai Tanács által 2004. novemberében elfogadott, a migrációs politika fontosságát hangsúlyozó hágai programra;

1.4 aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Tanács lassan halad a tamperei Tanács következtetéseire alapuló EU migrációs politika kialakításában;

1.5 megjegyzi, hogy a tanulmány azt a következtetést vonja le, hogy „a jogszerű és jogszerűtlen migrációs folyamatok között létezik kapcsolat, ez a kapcsolat azonban túlságosan összetett, és mivel különböző befolyásoló tényezők széles választékát kell figyelembe venni, természetesen közvetlen kapcsolat nem állapítható meg”; hangsúlyozza azonban, hogy a jogszerűtlen migráció komoly probléma az EU-ban, mivel alááshatja a rendezett bevándorlás elősegítését célzó politikákat, és ellenségességet gerjeszthet a fogadó közösségekben. Éppen ezért a jogszerűtlen bevándorlás megelőzése elsődleges fontosságú az EU belső biztonsága érdekében. Ezenkívül a jogszerűtlen bevándorlók személyes veszélybe is kerülhetnek, és a kizsákmányolás kockázatával kell szembenézniük. A fentieket figyelembe véve, a jogszerűtlen migráció visszaszorítására irányuló intézkedésekkel társuló, az egyenletes szintű rendezett migrációt biztosító kiegyensúlyozott politika elengedhetetlen;

⁽¹⁾ HL C 109, 2004.4.30., 46–49. o.

⁽²⁾ HL C 19, 2002.1.22, 20–22. o.

⁽³⁾ HL C 107, 2003.5.02, 85–88. o.

⁽⁴⁾ HL C 278, 2002.11.14, 44–48. o.

⁽⁵⁾ HL C 23, 2004.1.27., 30–32. o.

1.6 kihangsúlyozza, hogy aggódik a „jogszerűtlen migráció” kifejezés használata miatt, különösen mivel sok, az ebbe a kategóriába tartozó migráns nem áll büntetőjogi eljárás alatt, ezért helyette a „rendezetlen migráció” kifejezés használatát javasolja;

1.7 megjegyzi, hogy a tanulmány rámutat a kutatás számos hiányosságára, és kéri az Európai Bizottságot, hogy állítson össze egy kutatási programot a hiányosságok kiküszöbölésére, és ezáltal gyakoroljon hatást a politikaalkotásra;

1.8 megjegyzi, hogy a tanulmány más, a bevándorlókat érintő EU-politikákra is hivatkozik, mint például a fejlesztéspolitikára és az európai foglalkoztatási stratégiára, ezenkívül tudatában van, hogy számos más EU-politika is kihatással van a migrációs politikára, különösen a szociál- és gazdaságpolitika terén, és kéri, hogy az Európai Bizottság a főigazgatóságok közreműködésével hozzon létre egy csoportot a migránsokat érintő tevékenységek koordinálására.

b. Az EU-szintű konzultáció és tájékoztatás megerősítése

1.9 egyetért a tanulmány következtetéseivel abban, hogy EU-szinten nem állnak rendelkezésre megbízható és összehasonlítható adatok, és úgy véli, hogy az Európai Bizottság bevándorlással kapcsolatos közösségi statisztikákra vonatkozó cselekvési terve (COM(2003) 179 final), valamint az első, migrációról és beilleszkedésről szóló éves jelentés (COM(2004) 508 final) megkezdi a probléma feltárását;

1.10 hangsúlyozza a helyi és regionális hatóságok jelentős szerepét az adatgyűjtésben és a statisztikák összeállításában, és kéri a helyi és regionális hatóságok teljes bevonását a megbízható és összehasonlítható adatok Európai Unió-szerte történő bevezetéséről folyó konzultációkba az összehasonlítható adatok begyűjtése után;

1.11 támogatja a tanulmányban foglalt, „a konzultációk és információcserék nagyobb intenzitású és céltudatosabb alkalmazására” irányuló felhívást és üdvözli a Bevándorlási és Munkügyi Bizottság néven ismert szakértői csoport, valamint az integrációs nemzeti kapcsolattartók hálózatának létrehozását;

1.12 egyetért az európai migrációs hálózat és az Európai migrációs megfigyelőközpont felállításával, és úgy véli, hogy a helyi és regionális hatóságoknak meghatározó szerepük van ebben a hálózatban, mivel konkrét közvetlen tapasztalatokkal és a legjobb gyakorlattal tudnak hozzájárulni tevékenységéhez;

1.13 úgy véli, hogy nagyobb lehetőséget kellene biztosítani a tapasztalatcserére és a legjobb gyakorlat megosztására, például olyan tevékenységek segítségével, mint a szakértői csoportok értékelése a bevándorlási politika vonatkozásában, ezenkívül megjegyzi, hogy ennek egyik módja a nyílt koordinációs módszer alkalmazása az EU bevándorlási politikájának fejlesztésében, és sürgeti az Európai Tanácsot, hogy fogadja el az Európai Bizottság e téren benyújtott javaslatait;

c. Új politikai kezdeményezések megfogalmazása az EU közös bevándorlási politikájának keretében

Jogszerű migráció

1.14 egyetért az Európai Bizottság álláspontjával, mely szerint a népesség csökkenésének és öregedésének következtében harmadik országok állampolgárainak munkaerőpiacra történő toborzása és az EU-ba irányuló bevándorlás valószínűleg folytatódni és fokozódni fog. Ez a téma felmerül a Kok-jelentésben is, amely kimondja, hogy „a népesség öregedése folytán fokozódni fog a nyugdíj- és az egészségügyi ellátás iránti igény, ugyanakkor csökken az ehhez szükséges javakat megtermelő munkaképes korú lakosok száma.”⁽¹⁾ Ezt kiegészítve, Kok emlékeztet az Európai Bizottság előrejelzéseire, amelyek „becslései szerint a népesség öregedésének világos következménye, hogy a potenciális növekedési ráta a jelenlegi 2-2,25 %-ról kb. 1,2 %-ra fog csökkenni 2040-re; ⁽²⁾ ezenkívül a bevándorlás kontextusához tartozó egyéb pozitív gazdasági és társadalmi külső hatásra is fel kell hívni a figyelmet, mint a humán tőke, a szakosodás és a személyes gyarapodás”;

1.15 hangsúlyozza az EU bevándorlási és integrációs politikájának sarkalatos regionális dimenzióit, és úgy véli, hogy ez a vita egyik jelentős területét alkotja. A regionális dimenzió azért elsőrendű fontosságú, mert néhány EU-régióknak fogy a népessége, és komoly munkaerőhiánnyal kell megküzdenie, míg más régiók népessége gyors ütemben növekszik, ami nyomást gyakorol a helyi szolgáltatásokra és az elérhető lakásszolgáltatásra; úgy véli, hogy sok még a teendő a migráció helyi és regionális dimenzióinak fejlesztése, különösen a beilleszkedés terén. Jelenleg ez kidolgozás alatt áll az INTI (Támogatási lehetőségek a harmadik világból érkezők beilleszkedésének elősegítésére) program keretében. 2004-ben a program számára 6 millió eurót osztottak ki, de 158 segélykérelem érkezett, melynek teljesítéséhez összesen 42,58 millió euróra lett volna szükség. Az RB azt kéri, hogy jelentős mértékben növeljék ennek a programnak a finanszírozását a 2007–2013-as időszak vonatkozásában.

1.16 üdvözli az Európai Bizottság migráns munkavállalók befogadásával kapcsolatos átfogó konzultációra irányuló tervét („A gazdasági integráció kezelésének EU-s megközelítéséről” szóló zöld könyv (COM(2004) 811 final) 2005-ben jelent meg), és úgy véli, hogy figyelembe véve a migráció regionális és helyi munkaerőpiacra gyakorolt hatásait és a helyi és regionális hatóságok által nyújtott szolgáltatásokat, az RB részvétele a konzultációs folyamatban elengedhetetlen;

1.17 egyetért a tanulmánnyal abban, hogy a tagállamokban törvényesen letelepedett harmadik országbeli állampolgárok integrációjának megerősítése „az EU bevándorlási politikájának kiemelten fontos célkitűzése”, és megvalósításához munkaerőpiaci integráció, a harmadik országbeli állampolgárok EU-n belüli mobilitásának megkönnyítése és a harmadik országbeli állampolgárok képzéseinek elismerése szükséges;

⁽¹⁾ „Szembeszállni a kihívással – A lisszaboni stratégia a növekedésért és foglalkoztatásért” – A Wim Kok elnöksége alatt tevékenykedő magas szintű csoport jelentése. 13. oldal (2004. november)

⁽²⁾ „Szembenézés a kihívással: a lisszaboni stratégia a növekedés és foglalkoztatás érdekében” – A Wim Kok vezette magas szintű csoport jelentése (2004. november).

1.18 üdvözlí a mobilitás elvét, melyet a hosszabb távra letelepedett polgárok jogállásáról szóló irányelv fogalmazott meg (2003. november). Ez mobilitási jogokat vezetett be az EU-ban már legalább öt éve letelepedett polgárok számára, és a 1408/71 sz. rendelet kiterjesztése megkönnyítette a harmadik országbeli állampolgárok mobilitását; egyetért azzal, hogy az Európai Bizottság külföldi diákok és kutatók beutazásáról szóló javaslatában található bizonyos mértékű mobilitás;

1.19 hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az EU több kutatót foglalkoztasson, ezáltal is elősegítve a lisszaboni célkitűzések megvalósítását. A Régiók Bizottsága úgy véli, hogy a munkaerő-felvétel ezen területe az EU migrációs politika fejlesztésének és a munkaerőhiány betöltésére vonatkozó képességének komoly próbája lesz. A Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, *Harmadik országok állampolgárainak beutazása tudományos kutatásban való részvétel céljából* (COM (2004) 178 final) című közleménye szerint, az Európai Bizottság becslései alapján mintegy 700 000 további kutatóra van szükség 2010-ig, ha az EU teljesíteni akarja a lisszaboni célkitűzéseket;

1.20 megjegyzi, hogy a Bel- és Igazságügyi Tanács 2004 novemberében jóváhagyta az Irányelvre vonatkozó általános megközelítést. Míg ez a megközelítés tartalmazza a képesítések elismerését, a munkakörülményeket és az adókedvezményeket, nem ejt szót a rövid távú kutatás céljából beutazók családjára vonatkozó belépési feltételek enyhítéséről. Az RB úgy érzi, hogy ez meghatározó tényező a kutatók toborzásában, és egyúttal összhangba hozná az EU tagállamait más országokkal, mint például az USA és Kanada;

1.21 hangsúlyozza az Európai Foglalkoztatási Stratégia és az Európai Szociális Alap jelentőségét a képzési és foglalkoztatási szakértelem biztosításában, melyek nélkülözhetetlenek a nemrég bevándorolt személyek integrációjához. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációja képviseli az Európai Foglalkoztatási Stratégia egyik központi témáját, amely megoldást nyújthat a munkaerő-kínálat fenntartására, az alkalmazkodóképesség maximalizálására, valamint a szektorális és regionális munkaerőhiány leküzdésére. Az új EU foglalkoztatási iránymutatások célja a foglalkoztatás arányában mutatkozó rés megszüntetése az EU-polgárok és nem EU-polgárok között, mely különbség 2002-ben 11,7 % volt. A tanulmány nem tesz említést az Európai Szociális Alap keretében folytatott tevékenységekről, melyek célja a bevándorlók munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, sem pedig a helyi és regionális kormányzatok által e téren végzett innovatív munkáról;

1.22 tudomásul veszi a tanulmány következtetéseit a szabályozói intézkedések hatékonyságával kapcsolatban, mind a migránsok, mind pedig a tagállamok szemszögéből, és úgy véli, hogy a nagy léptékű szabályozási intézkedések meghozatala általában nem a legmegfelelőbb mód a rendezetlen migráció

problémájának megoldására. Az eseti szabályozás lehetősége ennek ellenére hasznos lehet, ha a rendezetlen migráció számos példájával állunk szemben.

1.23 egyetért a tanulmánynak azzal a megállapításával, amely hogy a tanulmány „súlyt helyez arra a szemléletre, hogy a jogszerűsítő intézkedéseket nem szabad a migrációs áramlások kezelésére alkalmas megoldásnak tekinteni, mivel valójában negatív hatásokat fejtenek ki a migrációs politikára más területeken.” Eseti alapon szabályozásra lehet azonban szükség annak érdekében, hogy a helyi közösségekbe beágyazódott bevándorlók kikerüljenek a rejtett gazdaságból, valamint az adózási bevételek fokozása és a szociális kohézió elősegítése végett. A Lordok Háza jelentésében található megjegyzések igen érdekesek ebben az összefüggésben; (1)

1.24 egyetért a Lordok Háza-jelentéssel, amely kimondja, hogy „a régóta jogszerűtlenül bevándorolt személyekre vonatkozó szabályozás valamely formája elkerülhetetlen, ha meg kívánjuk előzni egy rendellenes helyzetben lévő, a kizsákmányolás veszélyének kitétt egyre növekvő alsóbb néposztály kialakulását”. A Lordok Háza jelentése hangsúlyozza a szabályozásból eredő „vonzó” tényezők minimalizálásának szükségességét, és azt állítja, hogy ez javarészt megoldható, ha nagyszabású amnesztia helyett inkább az egyedi esetek vizsgálata alapján születik döntés. Végül, a Lordok Háza úgy véli, hogy az amnesztia „ritka lehetőséggel szolgál az jogszerűtlenül bevándorolt népesség méretére és jellegére vonatkozó megbízható információszerzés tekintetében”; (2)

Jogszerűtlen bevándorlás

1.25 tudatában van a jogszerűtlen migráció számos típusának, és az ezen a területen végzett kutatás nehézségeinek. Azonban úgy véli, hogy a hatékonyabb politikaalkotás érdekében további kutatásokra van szükség az jogszerűtlen bevándorlók különböző típusaival kapcsolatban. Ebben a tekintetben fontos lehet megkülönböztetni:

- azokat a személyeket, akik jogszerűen léptek az ország területére, de az engedélyezettől tovább maradtak;
- azokat a személyeket, akik rendelkeznek tartózkodási engedéllyel, de megszünték a belépés szabályait;
- azokat a személyeket, akiknek a menedékjogra vonatkozó kérelmét elutasították;
- a rendezetlen körülmények között érkezett személyeket, akik azért nem kaptak belépési engedélyt, mert nem engedélyezett útvonalon és a belépéshez szükséges iratok nélkül érkeztek;

1.26 támogatja a tanulmányban kifejtett álláspontot, mely szerint egy közösségi szintű kitoloncolási politika kidolgozása, a származási országokkal folytatott kulcsfontosságú együttműködések kialakítása, valamint a feketemunka szabályos foglalkoztatássá történő átalakítása elengedhetetlen elemei a rendezetlen bevándorlás elleni harcnak;

(1) Lordok Háza Európai Unió Vizsgálóbizottsága: „A Közösség politikája az jogszerűtlen bevándorlással kapcsolatban”. 2001-2002. ülésszak, 37. jelentés.

(2) A Lordok Háza jelentése: 112. bekezdés

1.27 üdvözlö a tanulmány közösségi szintű kitoloncolási politika létrehozására vonatkozó javaslatát. A 2002. novemberi Európai Tanács javaslatot fogadott el kitoloncolási cselekvési program létrehozásáról, és most ennek végrehajtása terén van szükség gyorsabb előrelépésre;

1.28 egyetért a tanulmánnyal abban, hogy „a jogszerűtlen migrációs áramlások csökkentésének az eléréséhez elengedhetetlenül szükséges a harmadik országok együttműködése”, valamint az Európai Tanács nemrégiben levont következtetéseivel, melyek „kihangsúlyozták a migrációs folyamatok kezelésében az emberi jogokat, valamint a származás szerinti és tranzitor-szágok régiók politikai és fejlődési problémáit érintő átfogó megközelítés alkalmazásának a szükségességét”;

1.29 ugyancsak helyesli a tanulmányban vázolt összefüggést a migrációs és fejlesztéspolitikák között, valamint úgy véli, hogy a fejlesztéspolitika javíthatja a harmadik országokban fennálló gazdasági és szociális feltételeket, ezáltal lecsökkentve az EU-ba irányuló migrációt kiváltó „kényszerítő” tényezőket.

1.30 hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az Európai Unió aktívan támogassa a szomszédos országokkal kialakított közös kezdeményezéseket olyan eszközök segítségével, mint például az Új Szomszédsági Eszköz, a Tacis, a Meda, az Encas és az INTERREG. Fontos, hogy „baráti kör” jöjjön létre annak érdekében, hogy a békét és szolidaritást ki lehessen terjeszteni a legutóbbi bővítést követően az EU-val határossá vált országokra. Az Európai Uniónak partneri kapcsolatban kell együttműködnie ezekkel az országokkal gazdasági és szociális helyzetük javítása érdekében, ezáltal csökkentve a „kényszerítő” tényezőket, mint amilyen a magas munkanélküliségi arány, az alacsony bérek, a demokrácia hiánya vagy a szervezett bűnözés. Az együttműködés egyik legfontosabb területe a migráció kezelése. Néhány szomszédos ország kifejezetten a rendezetlen migrációt megcélzó cselekvési terveket dolgozott ki, és az EU készen áll ezek végrehajtásának támogatására, valamint a rendezetlen migráció elleni akciók támogatására is azon országokban, amelyek ilyen terveket fognak készíteni;

1.31 hangsúlyozza a helyi és regionális hatóságok Tacis, Meda, Encas, INTERREG és az ezeket felváltó programokban játszott meghatározó szerepét, és emlékezteti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy elengedhetetlen a helyi és regionális hatóságok bevonása a soron következő programok kidolgozásába;

1.32 örömmel fogadja az Új Szomszédsági Eszközhöz vonatkozó javaslatokat, de csalódását fejezi ki, hogy az Eszköz (melyről egyébként a Régiók Bizottsága külön véleményt fogalmazott meg) nem biztosít nagyobb szerepet a helyi és regionális kormányzatok számára, különösen, mivel az Eszköz által érintett számos politikai terület a helyi és regionális kormányzatok hatáskörébe tartozik;

1.33 egyetért a tanulmánnyal, amikor az hangsúlyozza a nem szabályozott munkaerőpiac és az árnyékgazdaság kezelésének fontosságát, megállapítva, hogy „az árnyékgazdaság becsült nagyságrendje a GDP 7-16 %-át teszi ki, jöllehet ezen a területen semmi esetre sem kizárólag jogszerűtlen migránsok

tevékenykednek”. A feketemunkát szabályos foglalkoztatássá kell alakítani, ahogyan ez a 2003-as foglalkoztatási iránymutatások tíz prioritása között is helyet kapott. 2003-as nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervében számos tagállam hozott különleges intézkedéseket a külföldi munkavállalók és a jogilag rendezetlen helyzetű migránsok vonatkozásában, és az RB üdvözlö a hágai program tagállamokhoz intézett felhívását, hogy érjék el az Európai Foglalkoztatási Stratégiában foglalt, a nem szabályozott munkaerőpiac csökkentésére vonatkozó célokat.

1.34 hangsúlyozza a határ menti régióknak nyújtott támogatás növelésének szükségességét, mivel más régiókkal összehasonlítva ezekre a régiókra nagyobb hatást gyakorol a jogilag rendezetlen belépés, és támogatja egy európai határőr alakulat felállítását a korai előrejelző rendszerrel együtt, mivel az Európai Unió külső határainak hatékony közös védelmét el kell érni, emellett az igazságügyi együttműködést és a rendőrségi testületek közötti együttműködést mind központi, mind pedig regionális és helyi szinten tovább kell fokozni.

2. A Régiók Bizottságának ajánlása

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 emlékezteti az EU intézményeket a helyi és regionális hatóságok a bevándorlók integrációjában játszott meghatározó szerepére, és ennek a szerepnek a tükrében hangsúlyozza a helyi és regionális hatóságok részvételének kulcsfontosságát a tanulmány által felvázolt számos kezdeményezésben. Ez magában foglalja az integrációs intézkedésekre vonatkozó tapasztalatcserét, az Új Szomszédsági Eszközhöz hasonló programok és a Tacis és INTERREG programokat felváltó programok kidolgozását stb., és éppen ezért javasolja a helyi és regionális kormányzatok teljes bevonását ezekbe a programokba;

2.2 kiáll amellett, hogy nagyobb lehetőséget kellene biztosítani a tapasztalatcserére és a legjobb gyakorlat megosztására, például olyan tevékenységek segítségével, mint a szakértői csoportok értékelése a bevándorlási politika vonatkozásában, ezenkívül megjegyzi, hogy ennek egyik módja a nyílt koordinációs módszer alkalmazása az EU bevándorlási politikájának fejlesztésében, és sürgeti az Európai Tanácsot, hogy fogadja el az Európai Bizottság e téren benyújtott javaslatait;

2.3 felkéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy csoportot azon főigazgatóságok részvételével, melyek politikai és intézkedései kihatással vannak harmadik országok állampolgáraira, annak érdekében, hogy a jelenlegi tevékenységet még hatékonyabban lehessen integrálni és koordinálni;

2.4 felkéri az Európai Bizottságot, hogy adjon ki egy kutatási programot, melynek segítségével pótolható a tanulmány által említett kutatási hiányosságok;

2.5 kéri, hogy jelentős mértékben bővítsék ki az INTI programot, hogy a helyi és regionális önkormányzatok több, az EU által finanszírozott, a migránsok beilleszkedésével foglalkozó transznacionális projektben vehessenek részt;

2.6 hangsúlyozza a migráció fontos szerepét a munkaerőhiány betöltésében, és felkéri az Európai Tanácsot, hogy dolgozzon ki hatékony politikai kezdeményezéseket ezen a területen, ideértve harmadik országbeli állampolgárok toborzását tudományos kutatás folytatása céljából;

2.7 hangsúlyozza, hogy lehetőség van megfelelő fejlesztési politikák megvalósítására a harmadik országokban. Az is fontos, hogy a migrációs kutatások figyelembe vegyék a migrációs áramlások azon legújabb sajátosságait – pl. az elnőiesedést –, amelyek hatással lehetnek a bevándorlási politikák megfogalmazására, kidolgozására és alkalmazására;

2.8 kéri a helyi és regionális kormányzatok teljes bevonását a megbízható és összehasonlítható EU-szintű statisztikák kidolgozásába;

2.9 üdvözlí az Európai Bizottságnak „A gazdasági integráció kezelésének EU-s megközelítéséről” szóló zöld könyvre

(COM(2004) 811 final) vonatkozó átfogó konzultációs folyamat elindítására irányuló tervét, és emlékezteti az Európai Bizottságot a Régiók Bizottságával, valamint a helyi és regionális kormányzatokkal e folyamat keretében folytatott teljes körű konzultáció szükségességére;

2.10 úgy véli, hogy sürgős lépésekre van szükség az európai migrációs hálózat és megfigyelőközpont továbbfejlesztéséhez, megint csak a helyi és regionális kormányok teljes részvételével;

2.11 aggodalmát fejezi ki az Európai Tanács késlekedése miatt az 1999-es tamperei Európai Tanács következtetéseinek alapuló EU bevándorlási politika és ezzel kapcsolatos intézkedések kidolgozásában. A fenti aggályokra tekintettel hangsúlyozza a hágai programban meghatározott kérdésekben hozott azonnali döntések szükségességét.

Brüsszel, 2005. április 13.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament és a Tanács részére a nemzetközi védelemre szoruló személyeknek az Európai Unióba való irányított belépéséről és a származási régiók védelmi képességeinek erősítéséről – A tartós megoldásokhoz való hozzáférés javítása”

(2005/C 231/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság közleményére az Európai Parlament és a Tanács részére a nemzetközi védelmet igénylő személyeknek az Európai Unióba való irányított belépéséről és a származási régiók védelmi képességeinek erősítéséről – A tartós megoldásokhoz való hozzáférés javítása (COM(2004) 410 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. augusztus 25-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk (1) bekezdése alapján a fenti témában kikéri véleményét;

tekintettel elnökének 2004. április 5-i határozatára, melyben felkérte a „Külkapcsolatok” szakbizottságot vélemény kidolgozására ebben a témában;

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, különösen a 63. cikk (2) bekezdése (b) pontjára;

tekintettel az európai alkotmányt létrehozó szerződés tervezetére, pontosabban annak a II-61., II-78., II-79., valamint III-266, III-267 és III-258. cikkére;

tekintettel a menekültek jogállásáról szóló, 1967. január 31-én a New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, 1951. július 28-án aláírt genfi egyezményre;

tekintettel az Európai Tanács a hágai programról – „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban” – szóló elnökségi következtetéseire, különösen a menekültügyi, migrációs és határpolitikára (1.2. pont), és a menekültügyi és a migráció külső dimenziójára (1.6. pont) vonatkozó konkrét iránymutatásokra;

tekintettel az „Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére – Bevándorlás, integráció és foglalkoztatottság” (COM(2003) 336 final, CdR 223/2003 fin ⁽¹⁾) című dokumentummal kapcsolatos véleményére;

tekintettel azokra a véleményeire, melyek a menekültügyi politikával foglalkoztak (CdR 90/2001 fin ⁽²⁾; CdR 214/2001 fin ⁽³⁾; CdR 93/2002 fin ⁽⁴⁾; CdR 249/2003 ⁽⁵⁾);

tekintettel a (CdR 338/2004 rev 1) véleménytervezetére, melyet a „Külkapcsolatok” szaktanács 2005. február 7-én elfogadott (előadó: **Dr. Sértő-Radics István**, Uszka község polgármestere (HU/ALDE);

- 1) **mivel** a tartós megoldások elérése érdekében fejleszteni kell a tagországok közötti felelősség-megosztást a nemzetközi védelmet igénylő személyeknek az EU-ba való irányított belépése tekintetében, és erősíteni kell a származási országok védelmi képességét egy, az összes tagállamban érvényes közös menekültügyi politika kialakítása és gyakorlatba ültetése céljából;
- 2) **mivel** a kitűzött cél elérése érdekében szükség van arra, hogy az érintett tagállamok és régiók – beleértve a származási valamint a tranzit országokat illetőleg régiókat is – rendelkezésre álljanak a szükséges pénzügyi források, külön számításba véve az EU bővítését és az új tagállamok szükségleteit;

a 2005. április 13–14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 **támogatja** az Európai Bizottság „A nemzetközi védelmet igénylő személyeknek az Európai Unióba való irányított belépéséről és a származási régiók védelmi képességeinek erősítéséről – A tartós megoldásokhoz való hozzáférés javítása” c. közleményében foglalt javaslatát, különösen a javasolt EU Regionális Védelmi Programokat, melyek növelik a származási régiók országainak (szomszédos és tranzit országok) védelmi kapacitását;

1.2 **megjegyzi**, hogy követni kell az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának ajánlásait, mely szerint a nemi vagy szexuális hovatartozás miatti üldözést el kell ismerni a menekültstátusz-kérelem indokaként.

1.3 **nagyra értékeli**, hogy az Európai Bizottság szerepet kíván adni a tranzit országoknak is a nemzetközi védelmet igénylők sorsának rendezésében, azonban úgy ítéli meg, hogy nagyobb hangsúlyt kellene helyezni a tranzit országok, illetőleg régiók szerepére és támogatására;

1.4 **kihangsúlyozza**, hogy a nemzetközi védelmet igénylők befogadása körüli hatások leginkább helyi szinten jelentkeznek, abban a közösségben, ahol befogadják őket; és ezért nyomatékosan hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a helyi és regionális hatóságokat vonják be a menekültjogot kérelmezők és a menekültek befogadásával és integrációjával kapcsolatos döntések meghozatalába;

1.5 **külön felhívja a figyelmet** arra, hogy milyen jelentős szerepet játszanak a helyi és regionális partnerek, mivel nagy a felelősségük abban, hogyan fogadják be a nemzetközi védelmet igénylőket, valamint hogyan segítik elő az integrációt; továbbá

sajnálataát fejezi ki, hogy az Európai Bizottság javaslata nem gondoskodik arról, hogy kellőképpen széleskörű egyeztetés folyjon a helyi és regionális hatóságokkal a program megvalósításával kapcsolatos tervek készítése és a program pénzügyi támogatásáról szóló döntések hozatala folyamán. A javaslat nem garantálja kellőképpen azt, hogy a helyi és regionális partnereknek legyen alkalmuk részt venni a közösségi intézkedések helyes gyakorlatának kialakításában;

1.6 **fontosnak ítéli** ebben az értelemben a célkitűzések, az eszközök és a bel- illetve külpolitikai eljárások közötti összhang és integráció növelését, különösen, ami a határokon átnyúló természetű problémákat illeti;

1.7 **felhívja a figyelmet arra**, hogy a nemzetközi védelmet igénylők helyzetének rendezésével jelentős szerepe lehet az érintett régiók és helyi önkormányzatok – beleértve a befogadó EU tagállami, valamint a tranzit, illetőleg származási országbeli régiók és helyi önkormányzatok – összefogásának és együttes cselekvésének;

1.8 **úgy ítéli meg**, hogy további vizsgálatot és elemzést igényel az EU Letelepítési Tervnek a tagállamok és az érintett régiók, elmaradott, munkanélküliséggel küszködő területei lakosságát érintő várható társadalmi hatásai, elsősorban a munkaerőpiac területén.

1.9 **elismeri**, hogy mennyire fontos az elmaradott, szegény országokban és régiókban élő lakosságot támogató uniós politika, viszont **kihangsúlyozza, hogy** mennyire fontos az egyenlő elbánás teljes körű biztosítása az EU állampolgárai számára, annak érdekében, hogy az EU Letelepítési Tervében szereplő intézkedések nagyobb támogatást élvezhessenek a tagországok lakosságának körében.

⁽¹⁾ HL C 109, 2004.4.30., 46–49. o.

⁽²⁾ HL C 19, 2002.1.22., 20–22. o.

⁽³⁾ HL C 107, 2002.5.3., 85–88. o.

⁽⁴⁾ HL C 278, 2002.11.14., 44–48. o.

⁽⁵⁾ HL C 23, 2004.1.27., 30–32. o.

1.10 **javasolja**, hogy az Európai Bizottság törekedjék a letelepítéshez nemzetközi védelemre szoruló személyek eseteinek kiválasztása objektív és egységes kritériumainak meghatározása céljából további jogi elemzések készítésére – bevonva az NGO-kat és egyéb érintetteket is – annak érdekében, hogy az emberi jogok és a diszkrimináció mentesség megfelelően tudjon érvényesülni e területen, és ezáltal a befogadó országok és régiók e tekintetben kellő jogi támogatást élvezhessenek. Fontosnak tartja ezen túlmenően biztosítani a letelepítési tervek keretében a tagországokba érkezett menekültek munkaerő-piaci integrációját, melynek alapján egyenlő jogokat élveznek minden uniós állampolgárral.

2. A Régiók Bizottságának ajánlása

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 **támogatja** az Európai Bizottság közleményét mint jó kiindulási alapot a további értékelő munkákhoz; elsősorban az EU Letelepítési Tervével kapcsolatban azonban úgy véli, további elemzések és vizsgálatok szükségesek, és ezért **javasolja**, hogy a letelepítési tervről szóló javaslatnak a Tanács elé terjesztésére kitűzött határidőt hosszabbítsák meg, lehetővé téve ezzel megfontoltabb és alaposabban előkészített javaslat kidolgozását;

2.2 **szükségesnek tartja** a régiók és helyi önkormányzatok szélesebb körű bevonását a bevándorlással és a menekültügyvel kapcsolatos elképzelések kialakításába, a feladatok végrehajtásába azok megfelelő pénzügyi támogatása mellett.

2.3 **javasolja megvizsgálni** a Strukturális Alapok 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó harmadik fő célkitűzésében szereplő Területi Együttműködés Új Szomszédsági Politika pénzalapja céljainak kiterjesztését e feladatok finanszírozására is; és hatékony koordinációt **tart kívánatosnak** az ezen célkitűzés keretében megvalósuló, többoldalú közös programok és a szomszédsági politika részét képező kétoldalú cselekvési tervek között.

2.4 mivel a Földközi-tenger térségében jelentős migrációs folyamat zajlik, **azt javasolja**, hogy a migrációs áramlások irányítását célzó jövőbeni programok – például az AENEAS program – pályázati kiírásaiban részesüljenek előnyben az e térségben intézkedéseket fogantató projektek;

2.5 **szükségesnek tartja** az EU Letelepítési Terv végrehajtását, amely biztosítja az egyenlő elbánást mind a tagállamokban letelepítendő menekültek, mind az EU állampolgárai számára.

2.6 **támogatja** a hágai program elnökségi következtetéseiben foglaltak végrehajtását, és kívánatosnak tartja, hogy a helyi és regionális hatóságokat meghívják az integrációhoz fűződő összes politikai terület kölcsönös megértésének a javítását szolgáló, a társadalom valamennyi tagja között közös fórumokon és tevékenységekben megvalósuló javasolt kulturaközi párbeszédben való részvételre.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye az Európai Bizottság „Európai szomszédsági politika. Stratégiai iránymutatás” című közleményéről

(2005/C 231/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez szóló „Európai szomszédsági politika. Útmutató dokumentum” c. közleményére (COM(2004) 373 final),

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. május 13-I határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének 1. pontja alapján konzultációra kéri fel,

TEKINTETTEL a Vezetőtestület 2004. június 15-I határozatára, mellyel a „Külkapcsolatok” szakbizottságot megbízta az ide vonatkozó feltáró vélemény elkészítésével,

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a Tanácshoz intézett közleményére az Európai Bizottság akcióterv-javaslatairól az európai szomszédsági politika (ESZP) keretében (COM (2004) 795 final),

TEKINTETTEL a tanácsi határozati javaslatra az Európai Közösség és tagállamai által elfoglalandó álláspontról az euro-mediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácson belül, amely társulást valósít meg egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt pedig a Jordániai Hasemita Királyság között, az EU—Jordániai Akcióterv (COM (2004) 796 final) megvalósítására tett ajánlás elfogadása tekintetében,

TEKINTETTEL az Európai Közösség által a kereskedelmet és az együttműködést érintő ideiglenes társulási megállapodás által létrehozott vegyes bizottságban elfoglalandó álláspontra vonatkozó tanácsi határozati javaslatra, az Európai Közösség és a Palesztin Nemzeti Hatóság közös akcióterve (COM (2004) 789 final) tekintetében,

TEKINTETTEL a tanácsi határozati javaslatra az Európai Közösség és tagállamai által elfoglalandó álláspontról az euro-mediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácson belül, amely társulást valósít meg egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt pedig a Tunéziai Köztársaság között, az EU—Tunéziai Akcióterv (COM (2004) 792 final) megvalósítására tett ajánlás elfogadása tekintetében,

TEKINTETTEL a tanácsi határozati javaslatra a Közösségek és tagállamai által elfoglalandó álláspontról a partnerségi és együttműködési megállapodás által létrehozott együttműködési tanácson belül, amely partnerséget valósít meg egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt pedig Ukrajna között, az EU—Ukrajna Akcióterv (COM (2004) 791 final) megvalósítására tett ajánlás elfogadása tekintetében,

TEKINTETTEL a tanácsi határozati javaslatra a Közösségek és tagállamai által elfoglalandó álláspontról az euro-mediterrán megállapodás által létrehozott társulási tanácson belül, amely társulást valósít meg egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt pedig Izrael Állam között, az EU—Izraeli Akcióterv (COM (2004) 790 final) megvalósítására tett ajánlás elfogadása tekintetében,

TEKINTETTEL a tanácsi határozati javaslatra az Európai Közösségek és tagállamai által elfoglalandó álláspontról a partnerségi és együttműködési megállapodás által létrehozott együttműködési tanácson belül, amely partnerséget valósít meg egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt pedig a Moldovai Köztársaság között, az EU—Moldova Akcióterv (COM (2004) 787 final) megvalósítására tett ajánlás elfogadása tekintetében,

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményére: Közös jövőnk építése: A kibővített Európai Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei 2007—2013 (COM (2004) 101 final),

TEKINTETTEL az európai szomszédsági és partnerségi politika eszközének létrehozására vonatkozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre szóló javaslatra (COM(2004) 628 final),

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „A szomszédsági politika új eszközének alapjai” c. közleményére (COM(2003) 393 final),

TEKINTETTEL az Európai Parlament „A kibővített Európa – Szomszédság: új keretek keleti és déli szomszédainkkal fenntartott kapcsolataink számára” c. jelentésére (COM(2003) 104 – 2003/2018(INI)),

TEKINTETTEL véleményére az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményéről: „A kibővített Európa – Szomszédság: új keretek keleti és déli szomszédainkkal fenntartott kapcsolataink számára” (CdR 175/2003 fin) ⁽¹⁾;

TEKINTETTEL „Az euro-mediterrán partnerség és a helyi önkormányzatok: a koordináció és a decentralizált együttműködés specifikus eszközének szükségessége” c. saját feltáró véleményére (CdR 327/2003 final ⁽²⁾);

TEKINTETTEL „A helyi és regionális kormányzás Oroszországban, valamint az együttműködés fejlesztése az Európai Unió és Oroszország között” c. véleményére (CdR 105/2004);

TEKINTETTEL „Az északi dimenzió: második cselekvési terv (2004-2006)” c. véleményére (CdR 102/2003 fin) ⁽³⁾;

TEKINTETTEL saját véleménytervezetére az Európai Bizottság Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményéről: Közös jövőnk építése A kibővített Európai Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei 2007—2013 (CdR 162/2004 rev. 3) (előadó: Sir Albert Bore, Birminghami Városi Tanács (UK, PES)),

TEKINTETTEL saját véleménytervezetére (CdR 336/2004 rev 1), melyet a „Külkapcsolatok” szakbizottság 2005. február 7-én fogadott el (előadó: **Lord Paul Hanningfield**, Essex Megyei Tanács (UK/EPP)),

- 1) **MIVEL** az európai szomszédsági politika fényében meg kell vizsgálnia, mennyiben lehetséges – eszközei és intézményi szerepe függvényében – külkapcsolatait a jelenlegi tagjelölt országokon túlmenően is kiterjeszteni – de nem kizárólagosan – az európai szomszédsági politika által érintett országokra is,
- 2) **MIVEL** külkapcsolataiban a prioritás továbbra is a jelenlegi tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzataival való kapcsolattartás,
- 3) **MIVEL** kiemelt fontosságot kell tulajdonítani az európai szomszédsági politika által érintett országokkal folytatott párbeszédnek és együttműködésnek az északi, a keleti és a déli határok mentén fekvő országokkal,

2005. április 13-14-én tartott, 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt.

1. A Régiók Bizottságának álláspontja

1.1 Európai szomszédsági politika

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1.1 **üdvözli** az Európai Bizottságnak ezt a fontos és szükséges dokumentumát, amely ténylegesen és valóban biztosítja a lehetőségét annak, hogy az Európai Unió és a vele szomszédos országok között meghatározza és javítsa a kapcsolatokat;

1.1.2 **elismeri**, hogy az Európai Unió mostani bővítésével és külső határainak ezt követő változásaival ez a politika időszerű és üdvözlendő előrelépés, amelynek az a célja, hogy megossza az EU bővítésének előnyeit a szomszédos országokkal a stabilitás, a biztonság és az összes érintett jóléte megerősítése területén;

1.1.3 **egyetért** azzal, hogy az Európai Szomszédsági Politika eszközt kínál az Európai Unió és a vele szomszédos országok közötti kapcsolatok megerősítésére, és annak megelőzésére, hogy új választóvonalak alakuljanak ki közöttük;

⁽¹⁾ HL C 23, 2004. 1.27., 36.o.

⁽²⁾ HL C 121, 2004.4.30., 18—25. o.

⁽³⁾ HL C 23., 2004.1.27., 27. o.

1.1.4 **hangsúlyozza**, hogy az Európai Szomszédsági Politika – miközben jobb kapcsolatot kínál az EU és a vele szomszédos országok között – megkülönböztetendő magától a bővítési folyamattól, és ilyen összefüggésben tekintendő;

1.1.5 **hangsúlyozza** a helyi és regionális önkormányzatok szerepének jelentőségét ebben a folyamatban, és aggódik a miatt, mert ebből a politikából ténylegesen hiányzik a helyi és regionális önkormányzatok megemlézése és meghatározott szerepe;

1.1.6 **egyetért** azzal, hogy ez a politika arra fogja bátorítani a szomszédos országokat, hogy vegyenek részt az EU különféle tevékenységeiben nagyobb politikai, biztonsági, gazdasági és kulturális együttműködés révén;

1.1.7 **úgy véli**, hogy az Európai Szomszédsági Politika törekszik arra, hogy támogassa azon erőfeszítéseket, amelyek a továbbfejlesztett emberi jogok fokozottabb tiszteletben tartására, valamint a civil társadalom és a jó kormányzás elvének fejlesztésére irányulnak ezekben az országokban;

1.1.8 **üdvözi** – ezzel kapcsolatban – a legfrissebb politikai fejleményeket Ukrajnában és Grúziában. Az Európai Szomszédsági Politikának aktívan támogatnia kell ennek az országnak az előrehaladását a nagyobb demokrácia és a piacgazdaság felé;

1.1.9 **egyetért** azzal, hogy az Európai Szomszédsági Politika arra törekszik, hogy fokozza a kereskedelmi kapcsolatokat és a gazdasági fejlődést az EU és a szomszédos országok között.

1.1.10 **elismeri**, hogy az Európai Szomszédsági Politika (ESZP) fontos az ESZP-be bevont országok és az EU között a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés, mint például a kábítószer- és emberkereskedelem és az illegális bevándorlás elleni harcban való szorosabb együttműködés támogatása szempontjából;

1.1.11 **támogatja az** arra irányuló **erőfeszítéseket**, hogy az ESZP-ben résztvevő országok – ahol etnikai kisebbségek élnek –, ötletes megoldásokat találjanak a békés együttélés és az egyetemesen elismert alapelvek tiszteletben tartásának elősegítésére;

1.2 Az európai szomszédsági politika helyi és regionális dimenziói

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.2.1 **hangsúlyozza**, hogy az ESZP országokban a helyi és regionális hatóságoknak ahol csak lehetséges, nagyobb szerepet kellene játszaniuk a demokratizálási és decentralizációs folyamatban;

1.2.2 **hangsúlyozza**, hogy az Unió fő elveinek egyike, a szubszidiaritás szerint, amely lehetővé teszi azt, hogy a legmegfelelőbb igazgatási szintet válasszuk, a helyi és a regionális hatóságoknak alapvető és egyedülálló szerepe van, mivel ezek tudják biztosítani a tartós és megfelelően irányított kapcsolatokat;

1.2.3 **rámutat** a lentről felfelé való megközelítés hatékonyságára a demokratizálási folyamat ösztönzésében;

1.2.4 **hozzáteszi**, hogy a gyakorlatban a helyi és a regionális hatóságok a demokrácia megismerésének jó iskolái a polgárok számára, és ezért fontos szereplői a jól működő demokráciáknak;

1.2.5 **rávilágít** annak jelentőségére, hogy a helyi kormánznak a határokon átnyúló együttműködés és a már meglevő Euró-régiókkal való cserék és megosztott tudás jobb kihasználása révén történő fejlesztése és megszilárdítása az egyik módja az egyes országok számára a Cselekvési Tervben kitűzött célok elérésének;

1.2.6 **tudomásul veszi** az ESZP-ben megnevezett országok helyi és regionális hatóságai által a közigazgatási szervezetnek az európai szervezethez történő igazítása folyamán a megfelelő intézkedések során tapasztalt nehézségeket;

1.2.7 **meg kívánja osztani** az ESZP-ben megadott országokkal a tagállamok által a bővítési folyamat folyamán a tagjelölt országok helyi és regionális hatóságaival való kapcsolattartásuk során szerzett tapasztalatokat;

1.2.8 **úgy véli**, hogy a helyi és a regionális hatóságok a legmegfelelőbb szintjei a partnerországokkal való decentralizált együttműködésnek;

1.2.9 **emlékeztet rá**, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok mely szakterületeken tudnak a legtöbbet nyújtani ezeknek az országoknak:

- a. regionális tervezés és térségi tervezés;
- b. várostervezés;
- c. mezőgazdaság, halászat és vidékfejlesztés;
- d. környezet, forrásgazdálkodás és polgári védelem;
- e. a szállítás és energia régiós szint alatti dimenziója;
- f. a kis- és közepes vállalkozások támogatásának politikája;
- g. foglalkoztatás-támogatási politika;
- h. kulturális és sportkezdemenyezések;
- i. a nemzeti örökség védelmének és támogatásának politikája;

j. társadalmi szomszédság-politikák;

k. oktatás és képzés;

l. egészségügyi és szociális ellátás;

m. a bevándorlási, befogadási és integrációs politika irányítása;

n. lakáskérdés;

o. biztonsági intézkedések;

p. közbeszerzés;

1.2.10 **emlékeztet rá**, hogy van lehetőség a helyi és a regionális hatóságok részéről olyan cselekvésre, amely kiegészíti a központi kormányzati szintű együttműködést és túlmutat annak hagyományos korlátjain. Valójában az ESZP az Európai Bizottság ajánlása szerint ezen a szinten lehet igazán hatékony;

1.2.11 **rámutat arra**, hogy a legutóbbi években kialakított decentralizált együttműködési gyakorlat rávilágított arra a felelősségre, amely a helyi hatóságokra hárul az új együttműködési folyamatok katalizátorának szerepében;

1.3 Földrajzi lefedettség

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.3.1 **megjegyzi**, hogy az ESZP-ben résztvevő országok különbözőek gazdasági, társadalmi és politikai fejlettség tekintetében, továbbá nem ugyanarról a pontról indulnak az EU-val való kapcsolatukat tekintve sem;

1.3.2 **hiszi**, hogy erős, a nép által választott és cselekedeteiért neki felelős regionális és helyi intézmények nélkülözhetetlenek a valóban demokratikus társadalom számára, és sürgeti, hogy 2006-ban lépjen hatályba az orosz regionális és helyi hatóságok hatáskörébe utalásáról szóló szövetségi törvényhozás, ami előrelépést jelentene az EU és Oroszország felruházott hatóságai közötti lehetséges együttműködés felé, nevezetesen a határokon átívelő együttműködés hatáskörének tisztázásával.

1.3.3 **aggodalmát fejezi ki** amiatt, hogy az ESZP-ben nem kerülnek közvetlenül megemlítésre a Kalinyingráddal kapcsolatban fennálló problémák, bár elismeri, hogy a témával az Európai Bizottság más dokumentumaiban és munkája során megfelelő mértékben foglalkozott;

1.3.4 **üdvözli** azt a döntést, hogy a Dél-Kaukázus – Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia – bekerül az Európai Szomszédsági Politika körébe;

1.3.5 **továbbá üdvözli** az EU elkötelezettségét arra, hogy „további segítő eszközökkel támogatja a hitelt érdemlő, konkrét és kitartó reform-erőfeszítéseket, különösen a fent említett elsőbbséget élvező területeken.”⁽¹⁾

1.4 Cselekvési tervek

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.4.1 **támogatja** egy olyan, mindent átfogó cselekvési terv ötletét, amelyben a partnerországok és az EU megegyeznének, és amely a leghatékonyabb módja lenne az Európai Szomszédsági Politika célkitűzései elérésének;

1.4.2 **egyetért azzal**, hogy az EU-nak az egyes partnerországokhoz fűződő kapcsolatának fejlesztési törekvését és annak ütemét az országnak a közös értékek iránti elkötelezettségének foka, valamint a Cselekvési Terv megállapodás szerinti prioritásai megvalósítására irányuló akarata és képessége fogja meghatározni;

1.4.3 **hangsúlyozza** annak jelentőségét, hogy erősen pontosítani kell a szegénység enyhítésére és a korrupció kezelésének fontosságára, amelyet „sok, az ESZP-be bevont országban a reform lényeges akadályaként” jelöltek meg;

1.4.4 **úgy véli**, előnyös lett volna, ha mindegyik Cselekvési Terv külön részben foglalkozott volna a helyi és a regionális önkormányzatoknak az adott partnerországban betöltött szerepével, részletezve mind a helyi önkormányzat szerepére vonatkozó világos célokat, mind azokat a módokat, ahogyan a partnerország át kívánta ruházni a hatásköröket és megerősíteni a helyi és a regionális önkormányzatokat. Ezt a kívánságot továbbítani kellene az Európai Bizottság felé, azzal a céllal, hogy az akciótervek következő sorozatába beépítsenek egy ilyen részt;

1.4.5 **úgy gondolja**, hogy tagjaira fontos szerep hárul az egyes partnerországok számára hozzáférhetővé tett pénzalapok gondos vizsgálatában és megvitatásában, különösen az ESZP stratégiai könyvében tett következő megállapítás fényében: „Az Európai Bizottság javasolta, hogy a meglévő vagy azokat követő alapokat lényegesen növelni kell az új pénzügyi kilátások alapján, az EU által az ESZP részére biztosított elsőbbséggel összhangban.” A 2007. évben elfogadni szándékozott új, egyszerűsített finanszírozási mechanizmus ráadásul elsőbbséget ad az ilyen alapos vizsgálatnak és vitának;

1.5 Az Európai Szomszédsági Politika új eszközével kapcsolatban

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.5.1 **üdvözli**, hogy az európai szomszédsági politika az egyszerűsített finanszírozási mechanizmus formájában új eszközt kapott;

1.5.2 **úgy véli**, hogy az Európai Bizottságnak kiemelt kérdésként kezelve több információt és technikai részletet kell közölnie arról, hogy ez az eszköz hogyan fog működni a gyakorlatban, valamint hogy miként kezelik és ellenőrzik majd azt.

⁽¹⁾ Európai szomszédsági politika – stratégiai dokumentum 2004.5.12. 11.o.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 **úgy véli**, hogy tagjainak tapasztalatát fel lehetne használni a helyi és regionális demokrácia fejlesztésére, amely elengedhetetlen a politikai stabilitáshoz a megjelölt országokban;

2.2 **ajánlja**, hogy azon nehézségek legyőzésére, melyekkel az európai szomszédsági politikában megjelölt országok helyi és regionális hatóságai szembekerülnek, az RB dolgozzon ki megfelelő mechanizmusokat a közvetlen párbeszéd és az információ átadásának ösztönzésére;

2.3 **ajánlja**, hogy azok az országok, amelyek végrehajtják a szükséges reformokat ahhoz, hogy ráléphessenek a demokráciához és a szabad, tisztességes választásokhoz vezető útra, teljes mértékben haszonélvezői lehessenek az ESZP-nek;

2.4 **ajánlja**, hogy az európai szomszédsági politika kínálja fel a partnerországokkal kötendő új szerződéses megállapodások lehetőségét, amely európai szomszédsági megállapodások formáját ölthetné. Hogy ezek milyen területre terjednének ki, azt a cselekvési tervekben kitűzött prioritások terén elért előrehaladás tükrében kellene meghatározni;

2.5 **javasolja**, hogy a cselekvési terveket a különféle partnereségi és együttműködési/társulási megállapodásokhoz kapcsolódó, meglévő struktúrák felhasználásával kövessék nyomon, a cselekvési tervek elfogadásától számított kettő–öt év múlva jelentést készítve az elért haladásról;

2.6 **ajánlja** az Európai Bizottságnak, hogy – akárcsak a korábbi bővítésnél – a saját tagjai játsszanak vezető szerepet a cselekvési tervek megvalósítása terén elért haladás kiértékelésében, főként a helyi és regionális hatóságok megerősítésére és modernizálására tett lépésekre koncentrálván;

2.7 **ajánlja**, hogy a cselekvési tervek következő sorozata külön fejezetben foglalkozzék az egyes partnerországok helyi és regionális önkormányzatainak szerepével, fogalmazzon meg világos célkitűzéseket mind a helyi hatóságok feladataival, mind

a partnerországok által a hatáskörök átruházása tekintetében tervbe vett módszerekkel kapcsolatban, valamint tartalmazza a célok elérésének áttekinthető menetrendjét is;

2.8 **úgy véli**, hogy a cselekvési terveket kétirányúaknak kell lenniük, az átlátható és hiteles gazdasági ösztönzőknek pedig prioritást kell adni a pozitív változás, illetve ezzel a technikai segítségnyújtás célzottabbá tétele érdekében;

2.9 **úgy véli**, hogy sürgős és alapvető szükség van arra, hogy az ESZP-ben megnevezett országokban fejlessék és korszerűsítsék a helyi és a regionális kormányzást, ezen belül drámai mértékű javulást érjenek el a tisztességes és szabad választások, a demokratikus értékek és a helyi szintű politikai szabadságjogok tekintetében, és azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság kezdeményezzen külön programot a Cselekvési Terv részeként minden egyes szomszédos ország esetében ennek a célkitűzésnek az elérése érdekében (lásd az „A” mellékletet);

2.10 **javasolja**, hogy a beterjesztett új egyszerűsített finanszírozási rendszeren – az európai szomszédsági politika új eszközén – belül komolyan fontolják meg egy olyan, kifejezetten a decentralizált együttműködésre kialakított pénzügyi eszköz megteremtését, amelyet a szomszédos országokban a helyi és a regionális hatóságok használnának fel munkájuk korszerűsítésére és reformjára;

2.11 **javasolja**, hogy az Európai Bizottság adjon lehetőséget arra, hogy az RB és tagjai vezető és aktív szerepet játsszanak az új európai szomszédságpolitikai eszközök kiértékelésében és megvitatásában;

2.12 **javasolja**, hogy e folyamat elősegítése érdekében 2006-ban tartsanak konferenciát, melynek célja az volna, hogy összehozza az ESZP-ben szereplő valamennyi ország helyi és regionális hatóságainak képviselőit, annak lehetőségével, hogy négy külön konferenciát tartsanak, melyek a mediterrán régióval, a baltikumi régióval, a kelet-európai, illetve közel-keleti országokkal foglalkoznának.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

„A” melléklet

Az ESZP-országok helyi és regionális önkormányzatai

Belorusszia:

Az ország 6 „voblastsi”-ra és egy helyi hatóságra van osztva. Belorussziának három-rétegű helyi kormányzati rendszere van. A felosztás a következő: regionális, kerületi, városi, falusi és települési „szovjetek” (tanácsok). A regionális szovjetek a legfelső szintű egységek, ezek irányítják a kerületi szovjetek tevékenységét, amelyek viszont a városi, falusi és települési szovjeteket irányítják. A szovjetek képviselőit négyévente kell megválasztani. A szovjetek „hangolják össze az egész önkormányzati rendszer feladatait; ezek testesítik meg az állami, gazdasági és társadalmi-kulturális építményt hatáskörük keretén belül, ezek gondozzák a természeti erőforrásokat, a közvagyon, a környezet védelmét, stb.”⁽¹⁾.

Moldova:

A moldovai politikát a központi kormány és a Dnyeszter menti terület, illetve a gagauz régiók szeparatistái közötti feszültségek uralják. Az etnikai, szociális, gazdasági és kulturális különbségek a moldovánok, oroszok, ukránok és gagauzok között 1990-ben csúcsosodtak ki, amikor a moldovánt kiáltották ki nemzeti nyelvvé. Mindkét régió Moldovától független régió kívánt lenni. Gagauziának megadták a különleges alkotmányos státuszt, és ez véget vetett a nagyobb szembenállásnak a szeparatisták és a központi kormány között. Az Oroszország, az EBESZ és Ukrajna által is támogatott tárgyalások nem tudták megoldani a Dnyeszter menti terület és Moldova közötti konfliktust.

A legutóbbi helyi és regionális választásokat 2003 májusában és novemberében tartották, és ezeket az alapvető nemzetközi normáknak megfelelőnek tekintették.

A törvényhozás 2003 márciusában átszervezte a helyhatóságokat a régi szovjet éra szerint. Az ország most a 12 regionális „judeti” (megye) helyett 33 „rajonra” oszlik (még pontosabban 9 „judeti”, 1 városi közigazgatási egység, 1 autonóm terület és egy territoriális egység volt). Az átszervezést 2001-ben, a Kommunista Párt újráválasztási manifesztumában javasolták, és az a párt regionális szervezetét tükrözi. Sokan bírálták a Kommunista Pártot, amiért befolyásának megszüntetése érdekében, többségi kormányzó pártként átszervezte a helyhatóságokat, s így előnyös helyzetbe került a helyhatósági választásokon⁽²⁾.

Ukrajna:

Ukrajna 24 oblastyra, 1 autonóm köztársaságra és 2 oblasty stáuszú helyhatóságra oszlik. Ez a felosztás idejétmúlt, és a szovjet időszakból maradt. Az oblastyok tovább oszlanak „radákra” (tanácsokra). A radák képviselőit egy mandátumos kerületi választásokon választják meg. Ezek a választások általában nem tisztességesek – a helyi választásokba gyakran beavatkoznak az elnök által kinevezett kerületi és regionális közigazgatási vezetők. Az ellenzéki pártok „arányos rendszer bevezetését követelték a regionális és a kerületi választásokon, hogy megakadályozzák a” pártsemleges „bürokrácia uralmát.”⁽³⁾

A 2002-es parlamenti választások óta megtartott regionális választások nem feleltek meg a nemzetközi normáknak, de javuló tendenciát mutatnak. Például „a 2004. áprilisi munkácsi polgármester-választás alatt az EBESZ képviselői egy szavazóhelyiség elleni támadást, megfélemlítést és fizikai erőszakot jegyeztek fel, amely egy megfigyelő kórházba szállítását eredményezte. Más problémákról is, például szavazateltulajdonításról is beszámoltak, és a választási eredményeket is széles körben csalással elért eredménynek tekintették”⁽⁴⁾. A 2004. májusi és júniusi odesszai és poltavai helyhatósági választások javulást jelentettek a szavazók regisztrációjával kapcsolatos problémák ellenére. Nyilvánvaló, hogy a helyi önkormányzatok nem teljes mértékben demokratikusak.

Oroszország:

Oroszország 49 oblastyra (terület), 21 köztársaságra, 10 autonóm okrugra, 6 krajra, 2 szövetségi városra és 1 autonóm területre van felosztva. Vagy 89 tartományra, 21 nemzeti közigazgatási egységre (nemzeti köztársaságok), 66 területi egységre és 2 szövetségi városra oszlik⁽⁵⁾. Az Orosz Föderáción belüli helyi önkormányzat továbbra is küzd a Szovjetunió felbomlását követő decentralizációval. A szövetségi állammá való átalakulás eredményeként sok nemzeti köztársaság jutott nagyobb hatalomhoz, mint más szövetségi egységek. Például a nemzeti köztársaságok törvényei gyakran ellentmondanak a szövetségi törvényeknek.

⁽¹⁾ Helyi önkormányzati és regionális fejlesztési kezdeményezés, Jelentés Belorussziáról, 1994, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNTC/UNPAN003979.htm>, 2004. okt. 25.

⁽²⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019672579768>, 2004. október 25.

⁽³⁾ UNPAN Átmenet állapotában levő országok 2004-ben: Országjelentés: Ukrajna, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAce/UNPAN017053.pdf>, 2004. okt. 25.

⁽⁴⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019745009984>, 2004. okt. 25.

⁽⁵⁾ UNPAN Az oroszországi kormányzati szintek közötti kapcsolatok modernizálása, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAce/UNPAN009033.pdf>, 2004. okt. 25.

Putyin elnök 2000-ben reformprogramot vezetett be a helyi önkormányzatok szervezeti hiányosságainak a megoldására. Ennek a programnak a keretén belül Oroszországot hét nagyobb régióra osztják a különböző szövetségi egységek megszilárdítása révén. Minden szövetségi egység esetében létrehozták az Orosz Föderáció elnöke végrehajtásért felelős képviselőjének intézményét. Ennek a programnak elsődleges célja a közigazgatás és a kormányzás hatékonyságának a növelése és „a helyi önkormányzatnak mint a civil társadalom fő intézményének a fejlesztése és a felelős kormányzás fenntartása” ⁽¹⁾.

A 2004. szeptemberi beszlni terrortámadást követően Putyin elnök radikális reformot jelentett be az ország 89 regionális kormányzójának választására vonatkozóan. A közvetlen választás helyett a jövőben az elnök fogja kinevezni őket, majd ezt a regionális törvényhozásoknak kell megerősíteniük. A tervet 2004. októberben helybenhagyta az ország parlamentje, a Duma.

Algéria:

Algéria 48 provinciára (vilajára) oszlik, amelyek mindegyikének választott helyi tanácsa van, amelyek a fő kormányzó testületet alkotják. A legutóbbi helyhatósági választásokat 2002 októberében tartották. A választásokon való részvétel általában 50 % körül van, amelyet a központi kormány és a berber lázadók közötti sok regionális konfliktus akadályoz ⁽²⁾. Nincs helyi autonómia; a kormányzók közvetlenül a Belügyminisztériumnak tesznek jelentést. Vidéki viszonylatban hatékony a decentralizáció a helyi infrastruktúra és a szolgáltatások irányítása területén ⁽³⁾.

Egyiptom:

Egyiptom 26 kormányzóságból áll (muhafazat, egyes szám: muhafazah). A központi kormány nagy hatalommal rendelkezik a helyi kormányzati szervezetben a fentről lefelé irányuló politikai kinevezési rendszer miatt. „Minden egyes szinten olyan kormányzati szerkezet volt, amelyben a képviselők közül álló tanácsok egyben a kormány által kinevezett, kormányzók, kerületi tisztviselők, illetve polgármesterek által vezetett végrehajtó szervek voltak.” ⁽⁴⁾ A helyi kormányzat nem hatékony a kormányzati szolgáltatások nyújtásában.

A decentralizáció Szadat elnök alatt kapott lendületet. A helyi kormányzatok megkapták azt a hatáskört, hogy adókat emeljenek, viszont nagy pénzüsségeket voltak kénytelenek költeni a kormányzati programokra, és gyakran eladósodtak. Arra is ösztönözték őket, hogy partneri kapcsolatba lépjenek magáncégekkel, amely elősegítette a kapcsolatokat a központi kormány és az ország gazdag emberei és az elit között. Mubarak alatt folytatódik a decentralizációs folyamat, és a helyi kormányzatok most jobban foglalkoznak a helyi gondokkal és kevésbé a központi politikával. A helyi kormányzatokat az ellenőrzés eszközeként is használják. „A kerületi rendőrállomás ellensúlyozta a helyi előkelőségeket, és a helyi kormányzatok rendszere (a polgármester és a tanács) integrálta őket a rendszerbe.” ⁽⁵⁾

Izrael:

Izrael 6 kerületre (mehozot, egyes szám: mehoz) van osztva. A kerületek tovább oszlanak tizennégy alkerületre, amelyek mindegyike élén a miniszterelnök által kinevezett kerületi megbízottak állnak. A kerületi megbízottak felelnek a kerületi tanácsok politikájának áttekintéséért és a nemzeti törvényeknek a kerületen belüli életbe léptetéséért. A városi és helyi tanácsokat arányos képviseleti rendszerben és pártlistákról választják, a polgármestert egyes városokban a szavazók közvetlenül választják. A helyi önkormányzat felel a közjavakról való gondoskodásért és a helyi adók kivetéséért ⁽⁶⁾.

Jordánia:

A jordániai helyi kormányzás tükrözi azt a tényt, hogy a hatalom a király és kormánya kezében van. Az ország 12 kormányzóságra oszlik, mindegyik élén kinevezett megbízott áll. A kormányzóságok adminisztratív alrégiókra oszlanak tovább. Az alrégiókhoz tartoznak a városok, falvak és községek. A nagyobb községeknek választott kerületi tanácsuk és választott polgármesterük van. A kerületi kormányzatok alapvetően a központi kormányzati politika és törvényhozás eszközei ⁽⁷⁾. A községi és regionális kormányzatok a központi kormányra támaszkodnak a pénzeszközök elosztása és a közszolgáltatások és az infrastruktúra irányítása terén, amely korlátozza azt a lehetőségüket, hogy a helyi ügyekkel foglalkozzanak. A gyors városiasodás nyomást gyakorol a helyi kormányzatokra és községekre a megfelelő szolgáltatások nyújtása érdekében. A most zajló decentralizáció főleg az állami tulajdonú ipar privatizációjában nyilvánul meg ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ UNPAN Az oroszországi kormányzati szintek közötti kapcsolatok modernizálása, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf>, 2004. okt. 25.

⁽²⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servelet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018535850896>, 2004. okt. 26.

⁽³⁾ UNDP-program a kormányzatról az arab térségben (POGAR), <http://www.pogar.org/countries/algeria/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

⁽⁴⁾ Az USA Kongresszusi Könyvtár tanulmányai, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 2004. okt. 27.

⁽⁵⁾ Az USA Kongresszusi Könyvtár tanulmányai, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 2004. okt. 27.

⁽⁶⁾ Az USA Kongresszusi Könyvtár tanulmányai, <http://countrystudies.us/israel/85.htm>, 2004. okt. 27.

⁽⁷⁾ Jordánia nemzeti weboldala, <http://www.kinghussein.gov.jo/government2.html>, 2004. okt. 27.

⁽⁸⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/jordan/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

Libanon:

A libanoni helyi kormányzás pillanatnyilag bizonytalan, mivel a központi kormány 16 évnyi polgárháború után kísérli meg újjáépíteni a nemzetet. A háború alatt a központi kormány a helyi kormányzatok irányítását a hatalom megtartásának eszközeként vette át. Az erős központi kormány és a vele szembenálló decentralizált állam között folyó vita az elkövetkező években hatással lesz a helyi kormányzás fejlődésére ⁽¹⁾. Szíria továbbra is érvényesülő beavatkozása Libanonban megerősítette a központi kormányt. A gyakorlatban a kormány kevésbé támogatja a decentralizációt az országban uralkodó politikai bizonytalanság miatt ⁽²⁾.

Libanon 6 kormányzóságra oszlik, amelyek tovább oszlanak adminisztratív helyhatóságokra. 35 év óta az első helyhatósági választásokat 1998-ban tartották. „A választói részvétel magas arányú volt, átlagosan 60-70 % között. Bejrútban csak 30 % szavazott, ezt azonban azzal magyarázták, hogy a szavazók úgy gondolták, hogy az eredmény előre eldöntött ügy. Nem nagyon tapasztaltak csalást vagy erőszakot. A választások további lépcsőfokot jelentenek a konfliktus utáni helyreállításban.” ⁽³⁾ A helyi kormányzatok a központi kormányra támaszkodnak a pénzeszközök elosztása terén, amely korlátozza azt a lehetőségüket, hogy a helyi ügyekkel foglalkozzanak.

Líbia:

Líbia annak idején külön régiókból állt, amelyeket Idrisz király alatt egyesítettek államszövetségbe. Ezt a föderációt váltotta fel 1963-ban a központosított rendszer. A tíz kormányzóság alapján véve a központi kormány meghosszabbított keze volt. Kadhafi 1969-es forradalma után a helyi felosztást tovább erősítették, hogy a központi kormány számára nagyobb áttekintést biztosítsanak. „Többnyire az állami szint alatti kormányzás továbbra is inkább a központi kormányval fenntartott adminisztratív kapcsolatokon keresztül hierarchikus rendszerben működött, mint a népképviselő vagy részvétel eszköze” ⁽⁴⁾. A jelenlegi helyi közigazgatás „A CIA könyve a világ helyzetéről” szerint, 25 helyhatóságból áll (megjegyzés: a 25 helyhatóság helyébe lehet, hogy 13 régió lépett).

A decentralizáció folyamata sok akadályba ütközik. Az olajexport képviseli Líbia gazdaságának döntő részét, és ennek bevétele segít fenntartani a kormányt. „Az olaj hasznának erősen központosított elosztása Líbiában aláássa a decentralizációra tett erőfeszítéseket.” ⁽⁵⁾ Bár a líbiai törvények a helyi kormányzatokra bízák az oktatás, az ipar és a közösségek iránti felelősséget, a gyakorlatban a központi kormány diktálja a helyi politikát. „A törvény szerint Líbiának van az egyik politikailag legdecentralizáltabb rendszere az arab régióban. A helyi önkormányzati intézmények kiterjednek az oktatásra, az iparra és a közösségekre. A gyakorlatban azonban a központi vezetőség diktálja ezen intézmények hatalomgyakorlását. Aktív módon elnyomják a civil társadalmat és elnyomnak minden nem állami politikai szervezetet, ezzel csekély mértékűre korlátozzák a lentől felfelé irányuló politikai részvételt. Az elitből sokan, akik pozíciókat tölthettek volna be a helyi vezetőségben, külföldön élnek.” ⁽⁶⁾

Marokkó:

A decentralizáció folyamata az 1960-as években kezdődött a növekvő társadalmi nyomásra válaszul. „A decentralizációs folyamat legnagyobb visszahúzó ereje elsősorban a kormányzati szintek közötti összhang hiánya, azután a civil társadalmi szervezetek és a helyi önkormányzatok gyengesége.” ⁽⁷⁾ A marokkói helyi önkormányzás fejlődése előtt álló legnagyobb akadály az erős központi kormány és a helyi demokrácia hiánya. Az alkotmányos monarchia még mindig erős hatalommal rendelkezik, és csak lassan alakul át parlamenti rendszerre. A parlamentet demokratikus módon választják, a 2002-ben megtartott legutóbbi választások voltak a régióban a legszabadabbak és legtisztességesebbek ⁽⁸⁾.

Az országban 37 tartomány és 2 vilaja van, és „a törvényhozás által elfogadott 1997. évi decentralizációs/regionalizációs törvény részeként, 16 új (az alábbiakban részletezett) régió jött létre.” Minden tartományt közgyűlés irányít, amelyet a helyhatósági tanácsok választanak. A helyhatóságok felügyelik az infrastruktúrát és a helyi szolgáltatásokat. Ezeket gyakran korlátozza a finanszírozás hiánya, mivel nem rendelkeznek adóbeszedési önállósággal. A legutóbbi helyhatósági választásokat 1997-ben tartották, amelyeket az ellenzéki pártok csalásra hivatkozva bíráltak ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Világbank: Helyhatóságok Libanonban, <http://www.worldbank.org/wbi/mdf/mdf1/munici.htm>, 2004. okt. 27.

⁽²⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/lebanon/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

⁽³⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906>, 2004. okt. 27.

⁽⁴⁾ Az USA Kongresszusi Könyvtár tanulmányai, <http://countrystudies.us/libya/70.htm>, 2004. okt. 27.

⁽⁵⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 2004. okt. 27.

⁽⁶⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 2004. okt. 27.

⁽⁷⁾ ENSZ-esettanulmányok, <http://www.ciesin.org/decentralization/English/CaseStudies/morocco.html>, 2004. okt. 27.

⁽⁸⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1020281580149>, 2004. okt. 27.

⁽⁹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/morocco/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

Szíria:

Szíria 14 tartományra oszlik, „amelyek élén a belügyminiszter által kinevezett kormányzók állnak. Ezek a kormányzók közvetlenül az elnöknek számolnak be. A kormányzók ellenőrzik a tartományi kormányhivatalokat, valamint a minisztériumok helyi hivatalait és az állami tulajdonú vállalatokat. A tartományok szintje alatt találhatók csökkenő hatásköri rendben a kerületek, megyék és falvak. A helyben választott közigazgatási tanácsok irányítják ezeket a kormányzatokat, bár a gyakorlatban ezek nagyban függenek a központi vezetéstől.”⁽¹⁾ Szíria kiterjedt számú titkosszolgálat és az erős központi vezetés hagyománya akadályozza a helyi önkormányzati szervezet kialakulását. A közigazgatás a csúcson levő személyek kis csoportjának döntéshozatalától függ. Az utolsó helyi választásokat 1999-ben tartották.⁽²⁾ Míru miniszterelnök ideje alatt elkezdődött néhány decentralizációs program, azonban a decentralizáció valószínűleg lassú folyamat lesz, hacsak nem alakul ki egyidejűleg a helyi demokrácia.

Tunézia:

Tunéziának erősen központosított kormánya van, amely nem fogékony a decentralizáció fogalmára. A politikát az uralgó Rassemblement Constitutionnel Democratique (RCD) és Ali elnök uralja, aki 1987 óta van hatalmon. A központi tervezés hagyománya magában foglalja a gazdaság kormány általi ellenőrzését. Történtek bizonyos lépések a decentralizáció felé a közszolgálatok létrehozása révén, azonban ezeket nem fejlesztik következetesen az egész országban, és főleg a központi kormány eszközei.

Tunézia 24 kormányzóságra oszlik, amelyek élén a kormány által kinevezett kormányzók állnak. A kormányzóságoknak törvényhozó gyűlésük van, amelyeknek vannak mind választott, mind kinevezett tagjai. A legtöbb vidéki területnek nincs helyi kormányzati szerve, és a központi kormány ellenőrzi az adópolitikát és az adózást. „Sok helyhatóságot reményvesztetté tesz a pénzeszközök hiánya. Az egységes vagy egységesített helyhatósági szervezet hiánya Tunéziában lehetővé teszi néhány helyi önkormányzat számára az előrelépést, míg a többiek hátul kullognak.”⁽³⁾ A legutolsó helyi választásokat 2002-ben tartották, amikor a mandátumok többségét az RCD jelöltjei nyerték el.

A helyi önkormányzatok továbbfejlesztése mind helyi, mind kormánytámogatást kap. A civil társadalmi szervezetek törekednek a helyi ügyekben való nagyobb részvételre. A kormány ezt lehetőségnek látja a politikai feszültségek eloszlására és a politikai stabilitás megőrzésére. Regionális fejlesztési terveket is megvalósított annak érdekében, hogy új infrastruktúrát hozzon létre és decentralizálja az infrastruktúra irányítását.⁽⁴⁾

Örményország:

Az örmény politikát az Azerbajdzsánnal az elsősorban örmény származásúak lakta hegyi Karabahért vívott küzdelem uralja. Örményország 11 tartományból áll. A legutolsó helyhatósági választásokat 1996 novemberében tartották. Annak ellenére, hogy az elnökválasztást sokan tisztességtelennek tartották, és erőszakos összecsapásokba torkollott a tiltakozók és a rendőrség között, az Európa Tanács megfigyelői ezeket a választásokat szabadnak és tisztességesnek értékelték.⁽⁵⁾ A helyi kormányzatok csupán a központi kormány politikájának végrehajtásának eszközei.⁽⁶⁾ A féktelen korrupció és a gyenge politikai rendszer korlátozza a helyi kormányzati szervezetek kialakulását.

Azerbajdzsán:

Azerbajdzsán továbbra is gazdasági és politikai küzdelmet folytat a hegyi Karabah miatt Örményországgal folyó konfliktus következtében. Tartalékai túlterheltek a területvesztés és a több mint 800 000 menekült ellátásának szükséglete miatt. Bár Azerbajdzsánnak nagy olajtartalékai vannak, ezek nincsenek jól kiaknázva. Annyira sok probléma van a nemzeti kormánnyal, beleértve a választási csalást, a korrupciót és az ellenzéki pártokkal és a médiával való szigorú bánásmódot, hogy a helyi önkormányzatok fejletlenek és nem hatékonyak tűnnek. Azerbajdzsán 59 kerületre, 11 városra és 1 autonóm köztársaságra oszlik.

Grúzia:

Az elmúlt évtized politikai légköre viharos volt. Mindazonáltal a vezető tisztviselők ellen elkövetett gyilkosságok és a Sevnadze elnök elleni gyilkossági kísérletek ellenére az 1992-ben és 2004-ben megtartott választásokat általánosságban szabadnak és tisztességesnek tekintik. Grúzia halad a demokrácia felé, és a legutóbbi években nagyobb politikai stabilitásnak örvend. Grúzia közigazgatása 9 régióból, 9 városból és 2 autonóm köztársaságból áll.

⁽¹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/syria/decentralization.html>, 2004. okt. 27.

⁽²⁾ FCO Országprofil, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1021373886647>, 2004. okt. 28.

⁽³⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

⁽⁴⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 2004. okt. 28.

⁽⁵⁾ FCO Világkönyv, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019233781786>, 2004. okt. 28.

⁽⁶⁾ Az USA Kongresszusi Könyvtár tanulmányai, <http://countrystudies.us/armenia/47.htm>, 2004. okt. 28.

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat az előcsatlakozás támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre (IPA)”

(2005/C 231/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az előcsatlakozás támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatra (IPA) COM(2004) 627 fin – 2004/0222 (CNS);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. november 29-én hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága Vezetőtestületének 2004. szeptember 28-án hozott döntésére, melyben megbízza a „Külkapcsolatok” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel a külső támogatások rendszerét felülvizsgáló, az Európai Bizottság által szeptember 29-én elfogadott teljes csomagra, amely az előcsatlakozás támogatási eszköze mellett a következőket tartalmazza: 1) Javaslat egy Európai Szomszédsági és Partnerségi Együttműködési eszközt létrehozó általános rendelkezésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM (2004) 628 fin – COD 2004/219); 2) Javaslat Fejlesztési Együttműködési és Gazdasági Együttműködési eszköz finanszírozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM (2004) 629 fin); 3) Javaslat Stabilitási eszközről szóló rendeletre (COM(2004) 630 fin – CNS 2004/223);

tekintettel az Európai Tanács 2004. december 16–17-i döntésére, mely szerint elkezdik Törökországgal a tárgyalásokat;

tekintettel az Európai Tanács által 2004. június 17–18-án hozott döntésre, mely szerint Horvátország tagjelölt ország; az Európai Tanács elnökségének 2004. december 16–17-én hozott döntésére, mely szerint megkezdik a csatlakozási tárgyalásokat Horvátországgal; valamint az Európai Unió Tanácsának 2005. március 16-i határozatára, amely szerint a csatlakozási tárgyalások megkezdését elhalasztják addig, ameddig a korábbi Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnöket kivizsgáló nemzetközi bírósággal (ICTY) való teljes együttműködés megerősítést nem nyer;

tekintettel a pénzügyi tervekről, az Európai Bizottság következő témájú közleményéről szóló véleményére: Közös jövőnk építése – a kibővített Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei 2007–2013 (COM(2004) 101 final – CdR 162/2004 fin, (előadó: Sir Albert Bore, Birminghami Városi Tanács (UK, PES));

tekintettel a Régiók Bizottsága 2004. november 18-i állásfoglalására az EU csatlakozási tárgyalások megkezdéséről Törökországgal;

tekintettel az RB véleménytervezetére (CdR 498/2004 rev.1), melyet a „Külkapcsolatok” szakbizottság 2005. február 7-én elfogadott (előadó: Ruth Coleman, Észak-Wilshire körzet tanácsának vezetője (UK/ELDR));

1) figyelembe véve, hogy a rendelettervezet a tagországok közötti, pénzügyi tervekkel kapcsolatos megállapodástól függ (lásd fent);

a 2005. április 13–14-én tartott, 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 üdvözli ezt az eszközt, mivel az megfelel az előcsatlakozási támogatási rendszer rugalmasabbá és egyszerűbbé tétele iránti igénynek, valamint azért, mert az előcsatlakozás és a csatlakozás közötti szakadék áthidalásának továbbfejlesztett eszköze;

1.2 elismeri, hogy le kellett vonni a korábbi csatlakozást támogató eszközök alapján a tanulságokat, így üdvözli a tagjelölt, illetve lehetséges tagjelölt országok számára létrehozott

egységes előcsatlakozási támogatási rendszert mint a támogatás egyszerűsítésének, illetve a támogatások különféle tényezői közötti összhang javításának eszközét;

1.3 elismeri, hogy az előcsatlakozási támogatás eltér a hagyományos fejlesztési segélytől, mivel az előcsatlakozási támogatás (a) a csatlakozás rövid vagy középtávú céljára irányul és (b) a csatlakozás utáni időre szándékozik felkészíteni az országokat. Az előcsatlakozási támogatás legfőbb célja az Európai Unió szabványaiával és politikáival való fokozatos összehangolás;

1.4 üdvözlí azt a döntést, hogy mind a tagjelölt, mind pedig a lehetséges tagjelölt országoknak nyújtsanak előcsatlakozási támogatást – mindkét csoport juthasson hozzá a támogatás alábbi részeihez:

- átmeneti támogatás és intézménykialakítás
- regionális és határokon átnyúló együttműködés

Ezenkívül a tagjelölt országok juthassanak hozzá a támogatás alábbi célú részeihez is:

- regionális fejlesztés
- emberierőforrás-fejlesztés
- vidékfejlesztés

1.5 üdvözlí az előcsatlakozási támogatást fedező költségvetési tételek számának csökkentését, mivel ezáltal rugalmasabban elégíthetők ki a tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok szükségletei;

1.6 úgy véli, hogy az a javaslat, mely szerint a tagjelölt országok számára nyújtandó támogatások részben decentralizáltan is bonyolíthatók, míg a lehetséges tagjelölt országoknak nyújtandó támogatásokról továbbra is központiilag döntenek, kiegyensúlyozott javaslat;

1.7 helyesli a Régió Főigazgatóság és a Bővítési Főigazgatóság által a határokon átnyúló együttműködés céljaira biztosított költségvetési tételek összevonását. Ez egyetlen irányító szervvel rendelkező, rugalmasabb rendszert tesz majd lehetővé.

1.8 helyesli a tagjelölt és lehetséges tagjelölt országoknak és azok demokratikus intézményeinek, így például helyi és regionális önkormányzataiknak nyújtott előcsatlakozási támogatások egyszerűsítését és jobb koordinálását.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 kiemeli azt a tényt, hogy a javasolt támogatás hatásköre szerint számos olyan területet ölel fel, melyekben a helyi és regionális önkormányzatoknak tapasztalatuk van, így fontos szerepet játszhatnak; ilyen például:

- a demokratikus intézmények megerősítése
- a gazdasági reform
- az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok elősegítése és védelme, továbbá a kisebbségi jogok fokozott tiszteletben tartása
- a civil társadalom kialakítása
- a regionális és határokon átnyúló együttműködés

2.2 javasolja, hogy az Európai Unión belüli helyi és regionális önkormányzatoknak széles körű szaktudást kellene felkínálniuk az 1.4 (fenti) pontban említett támogatási területeken, amelyet például információcsere vagy technikai segítségnyújtási programok révén lehetne átadni, vagy pedig olyan konferenciákon való részvétel által, melyek célja a közösségi vívmányok megismertetése a tagjelölt/lehetséges tagjelölt országok helyi/regionális önkormányzataival.

2.3 sürgeti a helyi és regionális hatóságokat, hogy fontolják meg a 16. cikkben felkínált azon lehetőség kihasználását, miszerint részt vehetnek az ezen eszköz keretébe tartozó támogatási programok nyújtására kiírt versenytárgyalásokon, illetve ilyen szerződések kötésében.

2.4 javasolja, hogy az Európai Bizottság rendszeres monitoring vizsgálatokat és értékelést végezzen az IPA vonatkozásában, valamint regionális és helyi kérdésekben a Régiók Bizottságával együttműködésben. Ez javítaná a projektek igazgatását, mégpedig mindkét oldal – az EU, illetve a tagjelölt vagy potenciálisan tagjelölt ország – aktuális szükségleteinek figyelembe vételével.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelvet módosító európai parlamenti és tanácsi irányelvre”

(2005/C 231/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelvet módosító európai parlamenti és tanácsi irányelvre tett javaslatra (COM(2004) 607 final – 2004/0209 (COD));

TEKINTETTEL a Tanács 2004. október 20-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 137. cikke (2) bekezdésének rendelkezései alapján konzultációt kezdeményez a Régiók Bizottságával;

TEKINTETTEL elnökének 2004. november 3-i döntésére, amellyel megbízta a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottságot, hogy készítsen véleményt e tárgyban;

TEKINTETTEL a 2000/34/EK irányelv által módosított, a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK irányelvre;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság közleményére a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottsághoz a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK irányelv felülvizsgálatáról;

TEKINTETTEL a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK irányelvről a szociális partnerekkel folytatott uniós szintű konzultáció második szakaszára;

TEKINTETTEL az Európai Bíróság által az irányelv egyes rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozóan a C-303/98 számú ügyben (Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (SIMAP) kontra Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana), valamint a C-151/02 számú ügyben (Landeshauptstadt Kiel kontra Norbert Jaeger) követett gyakorlatra;

TEKINTETTEL az Európai Közösséget létrehozó szerződés 5. cikkében szereplő szubszidiaritási elvre;

TEKINTETTEL a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i tanácsi irányelvre (89/391/EK);

TEKINTETTEL a 2000. március 23–24-i lisszaboni Európai Tanácsnak az Európai Unió számára kitűzött céljára, hogy az a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljék, amely képes a fenntartható gazdasági fejlődésre, több és jobb munkahely, nagyobb gazdasági kohézió megteremtésére;

TEKINTETTEL a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottság által 2005. február 11-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 329/2004 rev. 2, előadó: **Joan HANHAM bárónő, Kensington és Chelsea királyi kerület önkormányzatának tagja (UK-EPP)**),

2005. április 13–14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta az itt következő véleményt.

1. A Régiók Bizottsága szempontjai

játszanak az olyan közszolgáltatások ellátásában, mint a szociális gondozás, az egészségügy és a polgári védelem;

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 üdvözli az Európai Bizottság kezdeményezését, hogy a jelenlegi fázisban módosítsák a munkaidő-szervezésről szóló irányelvet, mivel sürgősen meg kell oldani a munkaidő-szervezésről szóló irányelv tagállami szinten való értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos számos problémát;

1.2 emlékezteti az Európai Bizottságot, a Parlamentet és a Tanácsot arra, hogy a helyi és regionális hatóságok – mint főbb munkaadók az Európai Unióban – meghatározó szerepet

1.3 továbbra is aggódik amiatt, hogy ha nem sikerül kielégítő megoldást találni, az az egész Unióban súlyosbítja az egészségügyi és szociális ellátási ágazatban jelentkező képzett-munkaerő-hiány sürgető problémáját, hogy ezekben az ágazatokban ez rövid távon még fokozottabb gazdasági elvándorláshoz fog vezetni az új tagállamokból és az unión kívüli szegényebb országokból az EU régebbi tagállamaiba, valamint hogy ez rövid és hosszú távon is káros hatással lesz az új tagállamok és az unión kívüli szegényebb országok egészségügyi és szociális ellátási ágazataira;

1.4 **úgy véli**, hogy a munkaidő-szabályozás – technikai oldalától eltekintve – arra a típusú társadalomra is kihat, amilyenné az Európai Unió válni szeretne: mivel Európa a vállalkozás, a kreativitás és az aktív polgárság előmozdítására törekszik – miközben jobb egyensúlyt kíván teremteni a személyek számára a munka és a szabadidő között –, a munkaidő szabályozása mindezekre a területekre is hatással van, ezért ezeket is figyelembe kell venni e tekintetben;

1.5 **elismeri**, hogy az Európai Bizottság javaslata a munkaidő fogalmának meghatározásáról megpróbálja megszüntetni az Európai Bíróság a Jaeger- és a SIMAP-ügyben meghozott ítéletének következtében keletkezett jogbizonytalanságot. Az európai törvényhozásnak arra kell irányulnia, hogy a rendelkezésre állási idő fontos tényező maradjon a minőségi és folyamatos egészségügyi szolgáltatás és a speciális bentlakásos ellátás nyújtása tekintetében (például veszélyeztetett felnőttek és gyermekek ellátása);

1.6 **elismeri**, hogy a SIMAP/Jaeger-ügyek előtti helyzet visszaállításának esetleg az lehet a hátránya, hogy bizonyos helyzetekben létezhetnek olyan munkautemezők, amelyekben a munkavállalók hosszú időt töltenek a munkahelyen rendelkezésre állási időben, és ha nem megfelelően kezelik, ez esetleg hatással lehet az érintett dolgozók – és esetleg mások: ügyfelek és más emberek – egészségére és biztonságára, valamint arra, hogy a munkavállaló mennyire tudja összehangolni a szakmai és a magánéletét;

1.7 **emlékeztet** azonban arra, hogy a munkaidő megszervezéséről szóló irányelv egy egészségügyi és biztonsági intézkedés azzal a céllal, hogy a munka és a pihenés közti egyensúly elérése végett határt szabjon a munkaórák számának. Nem az a célja, hogy a munkaviszonyra vonatkozó új feltételeket (például a meghatározott munkautemezéshez való hozzájárulás, vagy az azt kompenzáló anyagi juttatás) állapítson meg. Ezek olyan kérdések, amelyekben egyénileg vagy kollektív alapon kell megegyezni a tagállamok, valamint az érintett ágazatok gyakorlatának és eljárásainak megfelelően. Ezenkívül bármilyen legyen is a tervezett munkautemezés, a munkáltató felelős marad a dolgozók egészségéért és biztonságáért, valamint köteles intézkedni annak érdekében, hogy egészségük és biztonságuk ne legyen veszélyben;

1.8 **feltételezi**, hogy jelenleg a referencia-időszak kiterjesztésére – amelyet a heti munkaóraátlag kiszámítására alkalmaznak – csupán néhány olyan munkahelyen van lehetőség, amely mentességet élvez, vagy ahol erre vonatkozóan kollektív megállapodást lehet kötni. Ezért a munkaórák éves szinten történő megállapítása mellett foglal állást, különösen azokban az ágazatokban, amelyek termékeik és szolgáltatásaik iránti igénytől függően erősen idényjellegűek. Ez pedig hozzájárulna a versenyképességi program sikeréhez;

1.9 **megállapítja**, hogy a rövidebb szerződésekkel alkalmazott személyek átlagos munkaidejének kiszámítási szabálya valójában ugyanaz, mint ami jelenleg azokra a munkavállalókra

vonatkozik, akik a 4 hónapos standard referencia-időszaknál kevesebbet dolgoznak;

1.10 **megjegyzi**, hogy a kompenzáló pihenőidő biztosításáról szóló javaslat megszünteti az Európai Bíróságnak a Jaeger-ügyben hozott ítélete által előidézett kötelezettséget, amely szerint a kompenzáló pihenőidőt azonnal ki kell adni, így megszüntetné az ítélet keltette zavart is. A legtöbb esetben egy 72 órás időszak ésszerűnek lenne tekinthető a kompenzáló pihenőidő biztosításához;

1.11 **megjegyzi**, hogy az Európai Bizottság javaslatai – azokban a tagállamokban, amelyek élnek ezzel a lehetőséggel – megőriznék a munkavállalók számára a heti maximum 48 órás átlagos munkaidő-korlátozás figyelmen kívül hagyásához („opt-out”) való jogot, ami néhány munkahelyen azonban kollektív szerződéstől függne. A javaslat ezen területe – ha nem vetik el eleve – további tisztázásra vár, mivel tartalmaz egy olyan lehetőséget, hogy a munkavállaló kollektív szerződés hiányában egyénileg dönthet az „opt-out” mellett. Azaz nem elég világos a tekintetben, hogy mikor kell ezt alkalmazni. Vonatkozhat például csupán a kisebb munkáltatókra azon tagállamokban, amelyek hagyományosan nem rendelkeznek kiterjedt kollektív tárgyalási struktúrákkal, ilyen például az Egyesült Királyság. Vonatkozhat azonban bármelyik olyan új tagállamra, ahol még nem erősödtek meg a társadalmi párbeszédhez szükséges folyamatok, ideértve a kollektív szerződéseket is;

1.12 **egyetért azzal**, hogy a heti maximum 48 órás átlagos munkaidő-korlátozás figyelmen kívül hagyása az egyéni munkavállaló önkéntes döntésén alapul, és a munkaadónak nem is szabad nyomást gyakorolni rá. Megfelelő garanciákra lenne ugyanakkor szükség ahhoz, hogy ilyen nyomás ne is fordulhasson elő, és további lépések szükségesek az „opt-out”-ot választók egészségének és biztonságának védelmére;

1.13 **megjegyzi**, hogy a 48 órás „opt-out” alkalmazásának számos feltétele az egyéni „opt-out”-ot választókra már most is vonatkozik, azonban egyes feltételek nem biztosítanak további nyilvánvaló védelmet a munkavállalók számára, ezért ezeket vagy törölni kell, vagy a tagállamokra korlátozni;

1.14 **úgy véli**, hogy azt a követelményt, hogy az „opt-out” választása maximum 1 éves időszakra érvényes, majd később megújítandó, azt a hamis képet sugallja, hogy az „opt-out” időtartama egy évre rögzített, holott valójában az a helyzet, hogy az egyének bármikor szabadon lemondhatnak az „opt-out” lehetőségéről;

1.15 **elismeri**, hogy a rendelkezés, mely szerint a munkaszerződés aláírásával egy időben kötött „opt-out” megállapodás semmisnek tekintendő, némi védelmet biztosítana a munkavállaló számára, aki máskülönben kötelezőnek érezhetné az „opt-out” választását. Vannak azonban olyanok, akik új munkahelyükön eleinte több órát szeretnének dolgozni, hogy ezáltal többet keressenek, ezért tisztázni kell, hogy a munkaviszony során a munkavállalónak mikor van joga a munkaidő-korlátozást figyelmen kívül hagyni. Különösen fontos lenne ez akkor,

amikor időnyjellegű többletmunkák esetén rövid távú szerződéssel alkalmaznak munkavállalókat. Emellett, mivel a próbaidő fogalma nincs egységesen meghatározva, az a további előírás, hogy a munkavállaló a próbaidő alatt nem köthet „opt-out” megállapodást, nemcsak értelmezési problémákhoz fog vezetni, hanem meg is akadályozhatja az ilyen munkavállalót jövedelme növelésében;

1.16 **felhívja** a figyelmet az új javaslat által teremtett szokatlan anomáliára, miszerint a kollektív szerződés által engedélyezett „opt-out”-ot választó munkavállaló nem dolgozhat többet heti 65 óránál, – elismerve, hogy ez szokatlanul hosszú munkaidő és kivételes marad. Ez valójában azt jelenti, hogy míg az „opt-out”-ot választó munkavállaló nem dolgozhat többet heti 65 óránál, az „opt-out”-ot nem választó, így 48 órás munkahéttel dolgozó munkavállaló igen. Emellett úgy tűnik, ahol nincs kollektív szerződés vagy dolgozói képviselő, és a munkavállaló egyéni alapon választja az „opt-out”-ot, ott szintén nincs kitéve a 65 órás maximális korlátozásnak;

1.17 **úgy véli, hogy** az a további követelmény, hogy a munkáltató köteles részletes feljegyzést vezetni a munkaidő figyelmen kívül hagyását választó munkavállalók ledolgozott óráiról, csak növelné a bürokráciát, és jobb megoldás lenne, ha az irányelv a tagállamok illetékes hatóságaira bízna a munkaadó kötelezettségeinek meghatározását. Ezen hatóságok pedig integrálhatják e követelményeket a tagállam átfogó egészségügyi és biztonsági stratégiáiba, valamint a munkaadókra rótt kötelezettségek közé.

2. A Régiók Bizottsága javaslatai

A Régiók Bizottsága a következőket ajánlja:

Sürgős intézkedés

2.1 hogy az Európai Bizottság, a Parlament és a Tanács igyekezzen minél előbb **végleges döntést hozni** a javaslatokról, hogy a munkaidő szervezéséről szóló irányelv világos és megbízható legyen;

A „munkaidő” fogalmának meghatározása

2.2 hogy **fogadják el** a munkaidő fogalmának új meghatározását, amely két új kategóriát foglal magába: a „rendelkezésre állási időt” és a „rendelkezésre állási idő nem aktívan töltött részét”, tehát a rendelkezésre állási idő alatt (amikor a munkavállaló munkahelyén köteles rendelkezésre állni annak érdekében, hogy munkáltatói felszólításra a tevékenységét vagy feladatát végezni tudja) a rendelkezésre állási idő nem aktívan töltött része nem számít munkaidőnek, hacsak a tagállamok másképpen nem döntenek, vagy kollektív megállapodás nem születik erre vonatkozóan. A rendelkezésre állási időszak azon időszakai, amikor a munkavállaló ténylegesen munkát végez, munkaidőnek minősülnek;

Referencia-időszakok az átlagos heti munkaidő kiszámítására

2.3 hogy **fogadják el** az Európai Bizottság javaslatát, mely szerint a tagállamok, ha kívánják, állapíthassanak meg egy akár 12 hónapos standard referencia-időszakot az összes munkavállaló számára, azzal a feltétellel, hogy a határozott idejű szerződéses alkalmazottak esetében a referencia-időszak nem lehet hosszabb, mint a munkaszerződés, ha annak időtartama rövidebb egy évnél;

Kompenzáló pihenőidő

2.4 hogy bár az Európai Bizottság javaslata – mely szerint ahol a munkavállalótól megtagadják a napi és heti pihenőidőhöz való jogot, ésszerű időszakon, maximum 72 órán belül azzal egyenértékű kompenzáló pihenőidőt kell biztosítani – jelentős mértékben javítja az Európai Bíróságnak a Jaeger-ügyben hozott ítélete által előidézett jelenlegi helyzetet, ahhoz, hogy az ágazatok és a munkamódszerek széles körére alkalmazható legyen, komolyan **meg kell fontolni** azt, hogy a kompenzáló pihenőidőt hosszabb határidőn belül lehessen kiadni; Ezenkívül a 17. cikknek lehetővé kellene tennie az időkorlát meghosszabbítását a nemzeti gyakorlatnak megfelelően, törvény vagy kollektív szerződés alapján.

A 48 órás munkaidő-korlátozás egyéni figyelmen kívül hagyása („opt-out”)

2.5 hogy ha az EU és tagállamai támogatni szeretnék a vállalkozások növelését, a kreativitást és az aktív polgárságot, ugyanakkor a munkaidő és a szabadidő között jobb egyensúlyt szeretnének teremteni a személyek számára, akkor az ezeket az egyéb célokat támogató kezdeményezések javára fokozatosan **szüntessék meg** azt a tagállamok számára jelenleg rendelkezésre álló lehetőséget, hogy eldöntsék, lehetővé teszik-e a dolgozóknak a heti maximálisan 48 órás átlagos munkaidő-korlátozás egyéni figyelmen kívül hagyását.

2.6 hogy **erősítsék meg** az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy a 48 órás maximum figyelmen kívül hagyásának lehetősége kizárólag akkor álljon fenn, ha ezt a lehetőséget kollektív megállapodás, vagy a szociális partnerek közötti nemzeti vagy regionális szinten megkötött egyezség, vagy megfelelő szintű kollektív szerződések teszik lehetővé;

További feltételek a 48 órás munkaidő-korlátozás egyéni figyelmen kívül hagyását („opt-out”) illetően

2.7 hogy **szilárdan támogassák** az Európai Bizottság annak biztosítására tett erőfeszítéseit, hogy a munkaidő-korlátozást figyelmen kívül hagyó munkavállalók ezt bizonyosan szabad akaratukból teszik, tudván, hogy bármikor meggondolhatják magukat anélkül, hogy hátrányos helyzetbe kerülnének.

2.8 Ezért a következő feltételeket **tartsák meg**:

- a munkavállaló beleegyezését meg kell szerezni;
- a munkavállalót nem érheti hátrány amiatt, hogy nem akar az „opt-out”-ba beleegyezni;

2.8.1 A következő feltételeket **vessék el**:

- a beleegyezés maximum egy évre vonatkozhat, azaz megújíthatónak kell lennie;
- egyetlen munkavállaló sem dolgozhat többet 65 óránál semelyik héten, kivéve, ha a kollektív szerződés másképpen nem rendelkezik;

2.8.2 A következő feltételeket **vessék el, vagy tartsák fenn a tagállamok számára** a nemzeti gyakorlatoknak és eljárásoknak megfelelő alkalmazásra, tekintetbe véve azt, hogy saját nemzeti jogi és ipari kapcsolati rendszereikhez illeszkednek-e:

- semmisnek kell tekinteni az egyéni munkaszerződés aláírásával egy időben vagy bármilyen próbaidőszak alatt kötött megegyezést;
- a munkáltató köteles naprakész feljegyzést vezetni mindazon munkavállalókról, akik a munkaidő-korlátozás figyelmen kívül hagyásának lehetőségét választják, valamint a ténylegesen ledolgozott órák számáról;
- A feljegyzések az illetékes hatóságok rendelkezésére állnak, akik egészségügyi és biztonsági okokból megtilthatják vagy korlátozhatják a maximális heti munkaidő túllépésének lehetőségét;
- A munkáltató az illetékes hatóságok kérésére köteles az érintett dolgozók által ténylegesen ledolgozott órák számáról információval szolgálni.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Régiók Bizottsága véleménye tárgy: „Javaslat a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről”

(2005/C 231/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről vonatkozó javaslatra (COM(2004) 621 végleges – 2004/0218 (COD)),

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. október 1-i határozatára, amely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175.1. cikkének első bekezdése alapján konzultációt kezdeményez az RB-vel,

TEKINTETTEL az elnök 2004. május 26-i határozatára, mely szerint e vélemény kidolgozásával megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot,

TEKINTETTEL Az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez címzett, „A Natura 2000 finanszírozása” című közleményére COM(2004) 431 final,

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a környezetvédelem érdekében készített „Környezet 2010: A jövőnk, a választásunk” című hatodik közösségi cselekvési programról szóló, a Tanács, az Európai Parlament és a Régiók Bizottsága részére kiadott közleményéről és a 2001–2010-es időszakra szóló közösségi környezetvédelmi cselekvési programot meghatározó európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin (1), szóló véleményére,

TEKINTETTEL véleményére a „Közös jövőnk építése: a kibővített Európai Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei a 2007–2013-as időszakra” című közleményéről (COM(2004) 101 final – CdR 162/2004 rev.3) 2004. november 26-án elfogadott véleménytervezetére,

TEKINTETTEL véleménytervezetére (CdR 253/2004 rev.1), amelyet a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság 2005. március 1-jén hagyott jóvá (előadó: Michèle EYBALIN, Rhône-Alpes régió önkormányzatának tagja – PES/FR),

2005.április 13 – 14-én tartott 59. plenáris ülésén (2005. április 14-i ülés) egyhangúlag elfogadta a következő véleményt:

(1) HL C 357., 2001.12.14

A Régiók Bizottságának álláspontja és ajánlásai

1. Általános megfontolások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 osztja az Európai Bizottság álláspontját, mely szerint a LIFE+ eszköz megvizsgálása nem választható külön az EU pénzügyi támogatásainak teljes újradefiniálásától, valamint az uniós környezetvédelmi politika különböző aspektusai megvalósításának feltételeitől; mindazonáltal úgy ítéli meg, hogy kívánatosabb lett volna, ha elkészítik:

– a környezetvédelmi célú közösségi pénzügyi támogatások teljes mérlegét, annak értékelésével, hogy az egyes támogatásoknak mekkora volt a jelentőségük és a hatásuk saját céljaikra és az egymást követő közösségi környezetvédelmi cselekvési tervek általános célkitűzéseire;

– e különféle programok (egyrészt azok, amelyeket közvetlenül az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága irányít, másrészt azok, amelyeket integráltak a többi közösségi finanszírozási eszközbe) által finanszírozott projektek hozzáadott európai értékének és a Környezetvédelmi Főigazgatóság által támogatott projektekkel való koherenciájuknak az értékelését.

1.2 úgy ítéli meg, hogy az Európai Bizottságnak a LIFE+ rendeletre irányuló javaslatát ki kellett volna egészítenie a közösségi környezetvédelmi politika különféle prioritásainak helyszíni megvalósításával összefüggő finanszírozási igények elemzésével és a szubszidiaritás elvével kapcsolatos támogatások értékelésével.

1.3 nagyra értékeli, hogy az Európai Bizottság egyszerűsítésre törekedett az egységes eszköz megvalósítására irányuló javaslatában, de kiemeli, hogy nehéz lesz a környezetvédelmi projektek valódi finanszírozási lehetőségeit a 2007–2013-as időszakban működő különböző pénzügyi eszközökkel megismerni, valamint felmérni, hogy a különböző támogatások összehangolása hogyan megy végbe a különböző prioritások és közösségi támogatási módok lefedése érdekében.

1.4 tudomásul veszi, hogy olyan projektek, amelyek addig a LIFE–Környezetvédelem (az ipari környezettel kapcsolatos projektek) és a LIFE–Harmadik-országok részprogramoktól támogatást kaptak, a LIFE+–tól nem lesznek jogosultak támogatásra, és azt kéri, hogy határozzák meg és garantálják egy környezetvédelmi célú részprogram helyét a „Versenyképesség és innováció”, továbbá a „Szomszédsági eszköz” nevű programokban, ahol e projekteket finanszírozni lehet a 2007–2013-as időszak során.

1.5 úgy ítéli meg, hogy a fentiekben említett tényezők előfeltételei annak, hogy az uniós környezetvédelmi politika (és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tevékenysége) fő pillé-

reivel összhangban álló projektek tartalmára és finanszírozási módjára javaslatok születessenek; ellenkező esetben a LIFE+–rendeletre vonatkozó javaslatot inkább a nehezen kiismerhető pénzügyi tervezés elemének tekintik majd, és a projekt képviselői nem lesznek képesek a közösségi prioritások világos felismerésére és kezdeményezéseik integrálási lehetőségeinek értékelésére.

1.6– hangsúlyozza, hogy a LIFE+ tervezetében immár csak tanulmányok, koncepciók és tervek támogathatók, és konkrét végrehajtási intézkedések a LIFE program eszközeiből már nem finanszírozhatók. Az összes támogatási súlypont (strukturális alapok és vidékfejlesztési alapok) Európai Bizottság által megcélzott integrálása azzal a hátránnyal jár, hogy az ökológiai elképzeléseknek a többi elvégzendő feladat konkurenciát támaszt.

2. A LIFE+ tartalma és alkalmazási módozatai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 nyugtalanságát fejezi ki, amiért az Európai Bizottság a LIFE+ program kidolgozásának és a program költségvetési vonzatának igen jelentős részét (az eszköz költségvetésének 75–80 %-át) az egyes tagállamokra kívánja áthárítani, anélkül, hogy a javaslat szövege meghatározná e „decentralizáció” módját és feltételeit.

2.2 óva int attól, hogy az a törekvés, amely egyszerűsítésre és rugalmasságra irányul és a rendelet elfogadását célzó javaslat alapjául szolgál, a környezetvédelmi közösségi politika ismételt nemzeti keretek közé tereléséhez vezessen, és megállapítja, hogy ez az első olyan eset, amikor az Európai Közösség egyik fontos közösségi politikai területét támogató jelentős programot ily módon nemzeti keretek közé terelik, holott erre semmi szükség nincs, hiszen vannak már a környezetvédelem érdekében helyi szinten működő uniós pénzügyi eszközök.

2.3 nem tartja helyénvalónak, hogy a támogatott intézkedések valamennyi keretelemét egy többéves stratégiai programba és éves munkaprogramokba ágyazzák, és ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy a finanszírozási módozatokat (támogatási mértékek, intézkedések és a támogathatóság kritériumai) a rendeletre irányuló javaslat nem határozza meg pontosan.

2.4 kéri, hogy világosan fejtse ki az európai hozzáadott érték fogalmát, továbbá azt, hogy ez a célkitűzés hogyan fejeződik majd ki a LIFE+ által támogatott projektek jellegében és kiválasztásában, és hogyan veszi tekintetbe a többi szóba jöhető közösségi támogatást; hangsúlyozza ezzel kapcsolatban annak szükségességét, hogy állapítsanak meg néhány objektív kritériumot, és vizsgálják meg, lehet-e szó módosításról az európai hozzáadott érték vonatkozásában.

2.5 megállapítja, hogy a javaslat indokolásának 3. címében megfogalmazódik az a szándék, hogy a LIFE+-t egyszerűsített, arányos eszközzé tegyék, és kifejezi azon óhaját, hogy erre az arányosságra az öt fő támogatási forma vonatkozásában mindenképpen ügyeljenek, ugyanis – a költségvetési szükségletektől függetlenül – gondoskodni kell arról, hogy a LIFE+ ne váljon a közösségi környezetvédelmi politika egyetlen konkrét részének eszközévé. Erre az elővigyázatosságra nemcsak a két közösségi szintű többéves program (a 2007–2009-es, illetve a 2010–2013-as időszakra), hanem az esetleges nemzeti programok esetében is szükség van.

2.6 kéri ezzel kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, megvalósítható-e eszközlekötési minimumküszöbök bevezetése az egyes kiemelt területekre vonatkozóan, és ez milyen következményekkel járna.

2.7 mélyszéles aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bizonyos projektek – többek között a NATURA 2000 helyszínei és hálózata kialakításának és irányításának, valamint a felszíni vizek ökológiai állapotának javítását célzó projekteknek a finanszírozása – prioritásai és finanszírozási lehetőségei esetleg nem tartathatók fenn, úgy véli, hogy a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervben meghatározott pénzügyi eszközök nem garantálják a hálózat megfelelő kiépítését, és kéri az Európai Bizottságot, hogy ismertesse a LIFE+-on kívül igénybe vehető azon pénzügyi eszközökben (FEADER, FEDER) rendelkezésre álló (fenntartott) költségvetési kereteket, melyekből ezek a projektek finanszírozhatóak lehetnek;

2.8 hangsúlyozottan kéri az Európai Bizottságot, hogy a LIFE+-ra előírt pénzügyi keret 300 millió eurós pénzügyi keret jelentősen emelje meg, hogy ezáltal meg lehessen felelni a különféle követelményeknek, valamint hogy biztosítsa a NATURA 2000 hálózat kiépítésére egy meghatározott minimális összeget

2.9 kételyeket fogalmaz meg a „Megvalósítás és kormányzás” nevű részprogram intézkedési részével kapcsolatban, mely részprogram a környezetvédelmi politika fejlesztésének és végrehajtásának érdekében javítani igyekszik a „tudásbázist”. Nem vonja kétségbe ennek szükségességét, de úgy tűnik számára, hogy e feladatok inkább az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) hatáskörébe tartoznak.

2.10 ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy pontosabban határozza meg az e keretek között tervezett intézkedéseket, valamint azt, hogy ezek hogyan hangolhatóak össze az EEA kezdeményezéseivel és költségvetésével.

3. A helyi és regionális testületek bevonása a LIFE+ megvalósításába

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

3.1 úgy ítéli meg, hogy a következő pénzügyi terv során a környezet állapotának javítására előirányzott összegeknek garantálniuk kell az uniós szintű intézkedések hatékonyságát, gazdaságosságát és koordinációját, ami ösztönzőleg hat majd a nemzeti, regionális vagy helyi szintű intézkedésekre, és hangsúlyozza, hogy e kiadások túlnyomó részét regionális és helyi szinten fedezik, és hogy a regionális és helyi önkormányzatokra fontos szerep hárul ezeknek az intézkedéseknek a finanszírozásában.

3.2 úgy véli, hogy a LIFE+ ennek ellenére ne legyen egyszerűen ezeknek az intézkedéseknek a kiegészítő eszköze, hanem – a jelenlegi LIFE eszköz által finanszírozott projektekhez hasonlóan – olyan eszközként kellene használni, amely a közösségi környezetvédelmi politikák területén hozzáadott európai értéket nyújtó kezdeményezéseket támogat.

3.3 nagyon fontosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részt vehetnek a finanszírozási programok kidolgozásában és megvalósításában a környezetvédelem területén; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a rendeletet előkészítő javaslat nem fogalmazza meg világosan, egyértelműen ezt a szerepet; noha az Európai Bizottság a LIFE+ programjai megtervezésének és irányításának számottevő decentralizálására törekszik.

3.4 úgy véli, hogy a LIFE+ eszköz megvalósításának bizonyos feltételeit érdemes lenne pontosabban meghatározni – azokról a módokról van szó, melyek révén a LIFE+ társfinanszírozási mechanizmust biztosítana a tagállamokkal, a regionális vagy helyi önkormányzatokkal és egyéb állami vagy magánfelekkel, és hangsúlyozza ezzel kapcsolatban, milyen nehéz egyes érintettektől – különösen a magánszektorból – csekély jövedelmezőségű környezetvédelmi projektekre önkéntes alapon nyújtandó támogatást igényelni.

3.5 azt kéri ebben az összefüggésben, hogy tártanak fel rugalmas módszereket a partneri együttműködésre, és dolgozzanak ki egy háromoldalú modellre épülő eljárást – szerződéses tevékenységeket igénybe vevő módszerekről van szó, melyek a végrehajtási mechanizmusok hatékonyságának növelése érdekében bevonják a helyi és regionális önkormányzatokat a politikai célkitűzések megvalósításába.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat az Unió legkülső régiói javára egyedi mezőgazdasági intézkedések bevezetéséről szóló tanácsi rendeletre”

(2005/C 231/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL a Tanács rendeletére az Unió legkülső régiói javára egyedi mezőgazdasági intézkedések bevezetéséről [COM(2004) 687 final – 2004/0247 (CNS)];

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. október 28-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikke első bekezdése alapján konzultációt kezdeményez az RB-vel;

TEKINTETTEL az elnök 2005. január 20-i határozatára, mely szerint jelen vélemény kidolgozásával megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot;

TEKINTETTEL véleményére az Európai Unió legkülső régióiról szóló 299(2) cikk megvalósítását szolgáló intézkedésekről szóló európai bizottsági jelentésről (COM(2000)0147 final – CdR 156/2000 fin ⁽¹⁾);

TEKINTETTEL véleményére az Európai Bizottság „Hosszú távú perspektíva a fenntartható mezőgazdaság számára” c. rendeletcsomagjáról (COM(2003) 23 final – CdR 66/2003 fin ⁽²⁾);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Megerősített partnerség a legkülső régiók számára” c. közleményére (COM(2004) 343 final – CdR 61/2004 fin);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Megerősített partnerség a legkülső régiók számára: mérleg és perspektívák” c. közleményére (COM(2004) 543 final);

TEKINTETTEL véleménytervezetére (CdR 509/2004 rev 1), melyet a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság 2005. március 1-jén fogadott el (előadó: **Alfred ALMONT**, Schoelcher polgármestere, FR/EPP);

MIVEL

1. a szerződés 299(2) cikke alapján legkülső régióknak minősülő területek 2001 óta a Tanács 1989-es határozata alapján a mezőgazdaságot illetően számukra külön létrehozott közösségi támogatásban – ez az ún. „távolsággal és szigetjelleggel összefüggő egyedi opciós program” – részesülnek,
2. ezek a legkülső régiókat támogató közösségi politikába illeszkedő programok intézkedéseket irányoznak elő az e területeken előállított mezőgazdasági termékek termelési és forgalmazási feltételeinek javítása érdekében;
3. az alkalmazott intézkedések hasznos volta és hatékonysága dacára a legkülső régiókra jellemző állandó strukturális hátrányok (különösen a kis számú termelőágazat függősége, az utánpótlást biztosító központok és a nagy piacok távolsága, az ebből eredő pótlólagos költségek és az önálló élelmiszer-ellátás hiánya) teljes mértékben e programok fenntartása és további erősítése mellett szólnak, nevezetesen az állati és emberi élelmzési célokat szolgáló alapanyagok biztosítása révén, illetve az állattenyésztési ágazatok és a zöldségtermesztés – melyek talpkövei e régiók szociális-gazdasági előrehaladásának – fejlődését támogató intézkedések révén,

⁽¹⁾ HL C 144, 2001.5.16., 11. o.

⁽²⁾ HL C 256, 2003.10.24., 18. o.

4. az Európai Bizottság „Megerősített partnerség a legkülső régiók érdekében” című 2004. májusi közleményében mindazonáltal úgy vélte, hogy „a 2003-as Közös Agrárpolitika keretében szükséges egyfelől biztosítani a legkülső régiók további támogatására szolgáló források stabil jellegét, másfelől – a lehetőségekhez képest – decentralizálni a döntéshozatalt és egyszerűsíteni az irányítást” e programok esetében,
5. a javasolt reform, amelynek határideje – egyes intézkedések bevezetésének tervezett időpontja ellenére is – 2007, úgy tűnik, nem érinti alapvetően a folyamatban levő tervezést, illetve pénzügyi szempontból nem sérti a program által támogatott régiók érdekeit,
6. az Európai Bizottság javaslata, mely szerint a szóban forgó programok „Ellátás” fejezetére szánt költségvetési keretösszeg megállapítása a 2001-2003-as időszak átlaga alapján történik, valójában sérti a haszonélvező régiók érdekeit, és figyelmen kívül hagyja, hogy az új jogszabályi keretek 2001-ben még nem voltak hatályban. Ugyanígy nem szól az ellátási szükségletek lehetséges növekedéséről, és nem garantálja a rendszer fejlesztéséhez szükséges rugalmasságot sem,
7. a menedzsmentet érintő intézkedéseken túlmenően a javasolt reform a programok jogi formáját is átalakítja azzal, hogy egyetlen közös rendeletben egyesíti a három rendeletet (1452/2001, 1453/2001, 1454/2001),
8. ezért alapvető fontosságú, hogy az eszköz irányítási módjának Európai Bizottság által javasolt reformja ne kerüljön ellentmondásba a POSEI-programok alapelveivel és célkitűzéseivel, különös tekintettel a következőkre:
 - a) a legkülső területi jelleggel összefüggő hátrányok kompenzálása,
 - b) a gazdasági tevékenységek diverzifikálásának támogatása a mezőgazdaságban,
 - c) a diverzifikációs ágazatok fejlesztése a helyi foglalkoztatottság fenntartása érdekében,
 - d) az önellátás, mint cél az élelmezés terén
9. a helyi és regionális önkormányzatok a szóban forgó programok által támogatott tagállamokban alapvető szerepet játszanak a területi gazdasági fejlődésben, illetve szükséges, hogy a közösségi akciók a jelen rendelet által tárgyalt területeken összhangban legyenek a helyi szintű fejlesztési politikákkal,

2005. április 13-14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának szempontjai

értékelési, utánkövetési, hozzáigazítási és ellenőrzési eljárásainak esetében,

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 úgy véli, hogy specifikusan az Unió legkülső régióit érintő jelen rendeletnek kizárólag a szerződés 299(2). cikkén kellene alapulnia, mely, mint jogi alap, lehetővé teszi egyedi intézkedések meghozatalát a legkülső régiók érdekében, ide értve a közös agrárpolitika területét is,

1.2 üdvözli, hogy az Európai Bizottság elismeri a regionális és helyi hatóságokkal való megerősített partnerség hasznosságát, melynek segítségével – a mezőgazdaság fejlődését támogató programok révén – célzottabban kezelhetők a szóban forgó területek sajátos problémái,

1.3 hangsúlyozza ugyanakkor, hogy e programok irányítása nem kerülhet összeütközésbe a tagállamok és a legkülső régiók önkormányzatainak alkotmányosan megszabott jogköreivel a mezőgazdasági intézkedések terén,

1.4 úgy véli, hogy az irányítás módozatainak az Európai Bizottság által ohajtott – a lehető legnagyobb mértékű decentralizáció révén történő – egyszerűsítésének együtt kell járnia az eljárások egyszerűsítésével a tagállamok és a programok kedvezményezettjei számára, különösen a programok tervezési,

1.5 hangsúlyozza, hogy az irányítás módozatainak egyszerűsítése nem eredményezheti magának az eszköznek az alapvető reformját, és nem módosíthatja az intézkedéseknek sem fennmaradását, sem tárgyát, mindezek miatt a lehető legnagyobb szabadságot kell adni a tagállamoknak az intézkedések és a programokban szereplő támogatási szintek meghatározása – adott esetben adaptálása – tekintetében,

1.6 hangsúlyozza azt is, hogy a tervezett reform nem érintheti a programok megvalósításához szükséges pénzügyi támogatás szintjét, ennek következtében a tervezett költségvetési stabilizáció ellentmondásban van a „fejlesztés” fogalmával, amelyből a programok kiindulnak,

1.7 ezért véleménye szerint a legkülső régiók ellátását célzó közösségi támogatás nem kulloghat – a javasolt történeti referencia folytán – a jelenlegi állapot mögött, hanem Franciaország tengerentúli megyéi esetében a 2004-es évből, Madeira, az Azori- és a Kanári-szigetek esetében a 2002-es, 2003-as és 2004-es évek átlagából kell kiindulnia, és – a szükségletek alakulásának függvényében – lehetővé kell tennie a költségvetési keret adaptálását, nevezetesen a nem uniós országok támasztotta egyenlőtlen versenyhelyzet miatt,

1.8 **emlékeztet rá**, hogy a helyi termelés érdekében hozott intézkedésekhez adott közösségi támogatást az időtartam függvényében kell megítélni, annak érdekében, hogy a támogatható ágazatok perspektívái hosszabb távon kirajzolódjanak, ami hosszabb távú kötelezettségvállalásokat is igényel az érintett szereplőktől, ezért a tervezett programoknak több évre kell kiterjedniük,

1.9 **azt szeretné**, ha a nagy számú – nevezetesen gazdasági (piaci ingadozások...) és éghajlati (ciklonok, hurrikánok, szárazság...) – tényező figyelembe vétele végett, amelyek befolyásolhatják bizonyos intézkedések végrehajtását, az utóbbiak pénzügyi támogatási szintje a lehető legnagyobb mértékben rugalmas lenne, s lehetővé tenné a tervezett keretek megfelelő felosztását a különböző intézkedések és a tervezési évek között,

1.10 **kéri**, hogy – a KAP 2003-as reformjának keretében a Tanács által elfogadott rendelkezések mintájára – az Európai Bizottság a helyi termelés fejlődésének figyelembe vételével növelhesse a rendeletjavaslat III. Címében említett „helyi termelést szolgáló intézkedések” esetében megszabott kereteket,

1.11 **úgy vélekedik**, hogy ez a támogatási rendszer, melynek célpontja a mezőgazdaság gazdasági támogatása és a helyi foglalkoztatottság támogatására hivatott ágazatok fejlesztése, nem korlátozhatja az egyedi ellátási rendszer hatálya alá tartozó alapanyagokat felhasználó agro-élelmiszeripari ágazatok fejlődését az önellátás és a hagyományos kivitel területére, mivel a legkülső régiókat mind fizikai, mind piaci szempontból a kis méretek jellemzik, s ez hátrányba hozza őket az egyre nyitottabbá és versenyzőbbé váló piacon.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

1. ajánlás

1. „tekintettel”

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 36., 37. cikkére és 299. cikkének (2) bekezdésére,	tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen a annak 36., 37. cikkére és 299. cikkének (2) bekezdésére,

Indokolás

A 299. cikk 2. bekezdése megfelelő jogi alapot jelent, amely lehetővé teszi a jelen rendeletjavaslatban indítványozott, specifikusan a legkülső régiók javára hozandó intézkedések megalapozását. A legkülső régiók esetében ennek a bekezdésnek kell a közjogi alpnak lennie, mivel – már csupán azáltal, hogy szerepel a szerződés szövegében – nem csak, hogy nem sérti az Unió érdekeit, hanem kielégíti a kohéziós célkitűzések kívánalmait is.

2. ajánlás

II. Cím

Egyedi ellátási rendszer

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
1. Az egyedi ellátási intézkedéseket azon, e rendelet I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek tekintetében vezetik be, amelyek a legkülső régiókon az emberi fogyasztás vagy a feldolgozás tekintetében vagy mezőgazdasági inputanyagként alapvető fontosságúak.	1. Az egyedi ellátási intézkedéseket azon, az Európai Közösséget létrehozó szerződés e rendelet I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek tekintetében vezetik be, amelyek a legkülső régiókon az emberi fogyasztás vagy a feldolgozás tekintetében vagy mezőgazdasági inputanyagként alapvető fontosságúak, s amelyeket az egyes tagállamok által betervezett éves egyedi programokban kell meghatározni.

Indokolás

Az Európai Bizottság a tanácsi rendelethez fűzött listában kívánja felsorolni az egyedi ellátási rendszer hatálya alá tartozó termékeket. Ezenkívül javasolja, hogy a lista komitológiai eljárással legyen módosítható. A Régiók Bizottsága egyetért az Európai Bizottságnak a rendszer egyszerűsítésére irányuló szándékával és javasolja, hogy növeljék a tagállamok mozgásterét; a listát csak a programok elfogadásakor – az érintett tagállamok javaslatai alapján – kellene véglegesíteni. Az Európai Bizottság javaslata szerint a Tanács rendelete mellékletben sorolja fel az egyedi ellátási rendszerben támogatható termékeket. Egyébként a javaslat azt is tartalmazza, hogy a lista komitológiai eljárással módosítható legyen (lásd a rendeletjavaslat 5(2) cikkét).

Az eszköz Európai Bizottság által kívánt további egyszerűsítése érdekében és azzal a céllal, hogy a tagállamok nagyobb szabadságot kapjanak, javasolható, hogy a szóba jöhető termékek listája egyezzen meg a Szerződés I. mellékletében szereplő felsorolással. Az Európai Bizottság a programok elfogadásakor a termékek, mennyiségek és támogatási szintek meghatározásakor a jövőben is ellenőrzést gyakorolhat a tagállamok által javasolt termékek fölött. Az ellátási programok jóváhagyását megalapozó komitológiai eljárás keretében a tagállamokkal a jövőben is konzultálnak.

3. ajánlás

4. (2) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
2. Az (1) bekezdésben említett korlátozás nem alkalmazandó az ezekre a legkülső régiókon feldolgozott, speciális ellátás rendszerébe tartozó termékekre: (a) a szokványos kivitt és szokványos kiszállítást meg nem haladó mértékben a harmadik országokba vagy a Közösség többi részébe irányuló kivitel. Ennek mennyiségét és a harmadik célszülőket a Bizottság a 26. cikk (2) bekezdésben említett eljárással összhangban, az 1989, 1990 és 1991-es évek átlagos kivitele és kiszállítása alapján határozza meg; (b) a harmadik országokba a 26. cikkben említett eljárással összhangban meghatározott feltételeknek elegendő tevő regionális kereskedelem keretében történő kivitel; (c) az Azori-szigetek és Madeira közötti export és import. Export-visszatérítés nem nyújtható.	2. Az (1) bekezdésben említett korlátozás nem alkalmazandó az ezekre a legkülső régiókon feldolgozott, speciális ellátás rendszerébe tartozó termékekre: (a) a szokványos kivitt és szokványos kiszállítást meg nem haladó mértékben a harmadik országokba vagy a Közösség többi részébe irányuló kivitel. Ennek mennyiségét és a harmadik célszülőket a Bizottság a 26. cikk (2) bekezdésben említett eljárással összhangban, az 1989, 1990 és 1991-es évek átlagos kivitele és kiszállítása alapján határozza meg; (b) a harmadik országokba a 26. cikkben említett eljárással összhangban meghatározott feltételeknek elegendő tevő regionális kereskedelem keretében történő kivitel; (c) az Azori-szigetek és Madeira közötti export és import. Export-visszatérítés nem nyújtható.

Indokolás

Ez a korlátozás különösen hátrányosan érintheti a legkülső régiókat.

A legkülső régiók vidéki közösségeinek fenntartható fejlődése részben azon mezőgazdasági vállalkozások fennmaradásától függ, amelyek növelhetik a helyi termékek értékét, és új munkahelyek teremtése, az innováció előmozdítása, valamint új módszerek és gyakorlatok bevezetése révén a fejlődés fő motorjaként funkcionálnak.

A legkülső régiók kis méretei és piaci súlyosan korlátozzák a mezőgazdasági vállalkozások fejlődését az egyre nyitottabb és versenyképesebb piacon.

4. ajánlás

5. (2) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
2. Az ellátási programok a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kerülnek jóváhagyásra. Ugyanezen eljárásnak megfelelően a legkülső régiók szükségletei változásainak függvényében felülvizsgálhatják az I. mellékletben felsorolt termékek jegyzékét.	2. Az ellátási programok a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kerülnek jóváhagyásra. Ugyanezen eljárásnak megfelelően a legkülső régiók szükségletei változásainak függvényében felülvizsgálhatják az I. mellékletben felsorolt termékek jegyzékét.

Indokolás

Az eszköz egyszerűsítése – ami az Európai Bizottság célja – és annak érdekében, hogy a tagállamok maximális mozgástérhez jussanak, javasoljuk, hogy a támogatható termékek listáját az egyes tagállamok maguk állíthassák össze a program kidolgozásakor, amelynek tartalmaznia kell a termékeket, a mennyiségeket és a támogatás szintjét is. A tagállamokkal – az ellátási programok jóváhagyásának alapjául szolgáló – kömitológiai eljárás keretében további konzultációt kell folytatni.

~~3~~5. ajánlás

8. a) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
	<u>Cukor</u> Az 1260/2001/EK rendelet 10. cikkének 1. bekezdésében megjelölt időszak alatt az ugyanezen rendelet 13. cikkében említett, az Európai Bizottság 2670/81/EGK rendeletének rendelkezése alapján kivitelre kerülő és fogyasztási célból NC 1701 jelzéssel fehércukorként Madeirára és a Kanári-szigetekre, illetve NC 1701 12 10 jelzéssel nyerscukorként az Azori-szigetekre szállított „C” cukor a jelen rendelet feltételei szerint és a 3. cikkben megjelölt ellátási tervekben feltüntetett határokon belül mentes a behozatali vámok alól.

Indokolás

A tanácsi rendeletre tett javaslatba beépítendő az Európai Bizottság 20/2002 rendeletének 18. cikke az Európai Bizottság 127/2005 rendelete által módosított formában, amely lehetővé teszi a „C” cukor kivitelét a Kanári-szigetekre, Madeirára és az Azori-szigetekre. Figyelembe véve, hogy az új POSEI-ről szóló tanácsi rendeletre tett javaslat máris kiterjed számos olyan kérdésre, amely a későbbi végrehajtási rendeletben szerepel majd, az említett cikket – annak érdekében, hogy a „C” cukornak az említett legkülső régiókba irányuló kivitelének továbbra is meglegyen a jogi alapja – be kell illeszteni a POSEI-rendeletre tett javaslatba.

64. ajánlás

III. Cím

A mezőgazdasági termelés érdekében hozott intézkedések

9. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
1. Egyedi intézkedéseket tartalmazó közösségi támogatási programok kerülnek bevezetésre a legkülső régiók számára az EK-Szerződés III. részének II. címe hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelésnek az előmozdítása érdekében.	1. Egyedi intézkedéseket tartalmazó többéves közösségi támogatási programok kerülnek bevezetésre a legkülső régiók számára az EK-Szerződés III. részének II. címe hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelésnek az előmozdítása érdekében.

Indokolás

A tervezés logikája megköveteli az intézkedések fokozatos bevezetésének logikáját is. Az olyan ágazatok esetén, mint a zöldségtermesztés vagy az állattenyésztés – amelyek hosszú távú tervezést igényelnek – a programoknak a következő tervezési időszak (2007-2013) teljes időtartamára vonatkozniuk kellene.

75. ajánlás

12. a) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
Egy közösségi támogatási programnak az alábbiakat kell tartalmaznia: a) a kérdéses mezőgazdasági termelés helyzetének a rendelkezésre álló kiértékelések eredményeinek figyelembe vételével készített, az egyenlőtlenségeket, a fejlesztési lehetőségeket és hiányosságokat, valamint a 3763/91/EGK¹⁴, 1600/92/EGK¹⁵ és 1601/92/EGK¹⁶ tanácsi, illetve a 1452/2001/EK, 1453/2001/EK és 1454/2001/EK rendeletek keretében felhasznált pénzügyi források és végrehajtott tevékenységek legfontosabb eredményeit bemutató, számszerűsített leírása;	Egy közösségi támogatási programnak az alábbiakat kell tartalmaznia: a) a kérdéses mezőgazdasági termelés helyzetének a rendelkezésre álló kiértékelések eredményeinek figyelembe vételével készített, az egyenlőtlenségeket, a fejlesztési lehetőségeket és hiányosságokat, valamint a 3763/91/EGK¹⁴, 1600/92/EGK¹⁵ és 1601/92/EGK¹⁶ tanácsi, illetve a 1452/2001/EK, 1453/2001/EK és 1454/2001/EK rendeletek keretében felhasznált pénzügyi források és végrehajtott tevékenységek legfontosabb eredményeit bemutató, számszerűsített leírása;

Indokolás

Az Európai Bizottság által elvárt értékelés nem nyúlhat vissza 1991-ig, mivel a POSEIDOM, POSEIMA és POSEICAN programok értékelése már 2000-ben, vagyis az 1452/2001, 1453/2001 és 1454/2001 számú rendeletek elfogadása előtt megtörtént.

Másfelől pedig az említett rendeletek 27(2), 39(2) és 25(2) pontjában előírt értékeléseket az Európai Bizottság nem végezte el. Ezen kötelezettségek teljesítése nem a tagállamok feladata.

Végül, az intézkedések 1991-ig visszanyúló hatásvizsgálata ellentétes lenne a rendeletjavaslat egyszerűsítési szándékával, és jelentősen kibővítené a tagállamokra háruló feladatok körét. Ezért célszerűnek tűnik, hogy a POSEI programok értékelése a legutóbbi rendeletek elfogadása óta eltelt alkalmazási időszakra, azaz 2002-re, 2003-ra és 2004-re terjedjen ki.

68. ajánlás

12. d) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
d) az intézkedések bevezetésének ütemterve és a mobilizálódó forrásokat összefoglaló általános, indikatív pénzügyi táblázat;	d) az intézkedések bevezetésének ütemterve és a mobilizálódó forrásokat összefoglaló általános, indikatív pénzügyi táblázat; <u>a program teljes időtartama alatt ugyanazon program intézkedései között költségvetési rugalmasságra lenne szükség.</u>

Indokolás

A legkülső régiók sajátos helyzete – elsősorban a piacok szűkössége és a kis számú gazdasági ágazat függősége – miatt a programban érdekelt ágazatok között erős kölcsönös függőségi rendszer áll fenn. Annak érdekében, hogy ezek az ágazatok minden esélyt megkapjanak fejlesztési céljaik teljesítéséhez – valamint az eszközök irányításának egyszerűsítésére irányuló szándék miatt – a célul kitűzött hatékonyság biztosítása végett az érintett időszak teljes tartama alatt ugyanazon program intézkedései között a lehető legnagyobb mértékű költségvetési rugalmasságra van szükség.

9. ajánlás

19. (2) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
2. Az 1493/1999/EK rendelet 19. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérve, a tiltott direkt termő hibrid szőlőfajták (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton és Herbemont) Azori-szigetek és Madeira régióiban szüretelt termése felhasználható bor előállítására, de ez a bor csak e régiókban forgalmazható.	2. Az 1493/1999/EK rendelet 19. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérve, a tiltott direkt termő hibrid szőlőfajták (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton és Herbemont) Azori-szigetek és Madeira régióiban szüretelt termése felhasználható bor előállítására, de ez a bor csak e régiókban forgalmazható.
2006. december 31-ig Portugáliának – szükség szerint az 1493/1999/EK rendelet II. címének III. fejezetében előírt támogatás segítségével – fokozatosan fel kell számolnia a tiltott direkt termő hibrid szőlőfajtákkal beültetett szőlőültetvényeket.	<u>2006.2013. december 31-ig Portugáliának – szükség szerint az 1493/1999/EK rendelet II. címének III. fejezetében előírt támogatás segítségével – fokozatosan fel kell számolnia a tiltott direkt termő hibrid szőlőfajtákkal beültetett szőlőültetvényeket.</u>

Indokolás

A régió hegyvidéki jellegéből (a terület 88 %-án több mint 16 %-os lejtők vannak) és a termőföld tulajdoni szerkezetéből (az átlagos gazdaság kevesebb, mint 0,4 hektáron gazdálkodik, és ez is elaprózott telekdarabokból áll össze) adódóan a szőlővel telepített területek szerkezetátalakítása fizikailag nehézkes és költséges is. Mivel a régió számára gazdasági-társadalmi szempontból jelentős a szőlőtermesztés, meg kell hosszabbítani a közösségi jogszabályokban tiltott fajtákkal beültetett szőlőültetvények szerkezetátalakítására kiszabott határidőt.

10. ajánlás

20. (4) cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
4. A 2597/97/EK tanácsi rendelet 2. és 3. cikkétől eltérve, a helyi fogyasztási szükségletek keretein belül Közösségből származó tejporból előállított UHT-tej termelését Madeirán engedélyezni kell, amennyiben ez az intézkedés biztosítja, hogy a helyben termelt tej begyűjtésre és felhasználásra kerüljön. Ezt a terméket csak helyi fogyasztásra lehet előállítani. A jelen bekezdés alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell meghatározni. Ez a részletes szabályozás meghatározza az első albekezdés által említett, az ultrapasztorozott tej előállításához kötelezően hozzáadandó, helyben termelt friss tej mennyiségét.	4. A 2597/97/EK tanácsi rendelet 2. és 3. cikkétől eltérve, a helyi fogyasztási szükségletek keretein belül Közösségből származó tejporból előállított UHT-tej termelését Madeirán engedélyezni kell, amennyiben ez az intézkedés biztosítja, hogy a helyben termelt tej begyűjtésre és felhasználásra kerüljön. Ezt a terméket csak helyi fogyasztásra lehet előállítani. A jelen bekezdés alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell meghatározni. Ez a részletes szabályozás meghatározza az első albekezdés által említett, az ultrapasztorozott tej előállításához kötelezően hozzáadandó, helyben termelt friss tej mennyiségét; amelyet kötelező figyelembe venni, ha a helyi termelés felhasználása nem garantált.

Indokolás

A módosítás célja a helyben termelt tej felhasználásának biztosítása, és az, hogy a helyi tejipar rugalmasabban kezelhesse a termelést és az előállított tej mennyiségét.

A hozzáadandó tej minimális mennyiségének megszabása korlátok közé szorítja az ágazatot. A madeirai tejipar esetében például a helyi tejtermelés nem fedezte a jelenleg előírt arányt.

117. ajánlás

24. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
1. Az e rendeletben meghatározott intézkedések, a 16. cikk kivételével, az 1258/1999/EK rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a mezőgazdasági piacok stabilizálását célzó intervenciót jelentenek. 2. A Közösség az e rendelet II. és III. címében előírt intézkedéseket évente maximum a következő összeggel finanszírozza: – Franciaország tengerentúli megyéi: 84,7 millió euró – Azori-szigetek és Madeira: 77,3 millió euró – Kanári-szigetek: 127,3 millió euró 3. A II. címben előírt programok éves finanszírozása nem haladhatja meg a következő összegeket: – Franciaország tengerentúli megyéi számára: 20,7 millió euró – az Azori-szigetek és Madeira számára: 17,7 millió euró – a Kanári-szigetek számára: 72,7 millió euró.	1. Az e rendeletben meghatározott intézkedések, a 16. cikk kivételével, az 1258/1999/EK rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a mezőgazdasági piacok stabilizálását célzó intervenciót jelentenek. 2. A Közösség az e rendelet II. és III. címében előírt intézkedéseket évente maximum a következő olyan összeggel finanszírozza, amelynek kiszámítása Franciaország tengerentúli megyéinek esetében a 2004-es esztendőben, Madeira, az Azori- és a Kanári-szigetek esetében a 2002-es, 2003-as és 2004-es évek átlagában az egyedi ellátási rendszer finanszírozására költött összegek, valamint a helyi termelés támogatása tekintetében alkalmazható kiadási plafonösszegek alapján történik. – Franciaország tengerentúli megyéi: 84,7 millió euró – Azori-szigetek és Madeira: 77,3 millió euró – Kanári-szigetek: 127,3 millió euró 3. A II. címben előírt programok éves finanszírozása nem haladhatja meg a következő összegeket: – Franciaország tengerentúli megyéi számára: 20,7 millió euró – az Azori-szigetek és Madeira számára: 17,7 millió euró – a Kanári-szigetek számára: 72,7 millió euró.

Indokolás

A költségvetési keretnek a 2001-2003-as történeti időszak alapján történő számításakor az Európai Bizottság figyelmen kívül hagyja a pénzügyi keretek – különösen 2004-ben jelentős mértékű – fokozatos növekedését, valamint a POSEI programok 2001-es reformjának keretében a rendszeren végzett kiigazításokat. Az átlag használata jobban tükrözi a valóságot, amennyiben lehetővé teszi az „atípusos évek vagy helyzetek” hatásának eltüntetését. A 2002-2004-es javaslat koherensebb, mint az Európai Bizottságé (2001-2003), mivel csak azokat az esztendőket veszi figyelembe, amelyek során a POSEI 2001-es reformja hatályos volt. A 2002-2004-es évek átlaga jobban megfelel Madeira, az Azori- és a Kanári-szigetek valós helyzetének.

Márpedig a 2003. június 30-i luxemburgi kompromisszum eredményeképpen – amely lehetővé tette a legkülső régiók kivételét a közvetlen támogatások átcsoportosításának hatálya alól az állattenyésztés területén, célszerűnek tűnt egy olyan egyedi program megtervezése, amely integrálható a „helyi termelés érdekében” hozott intézkedésekbe. A program költségvetési vonzatát az állattenyésztési közös piaci szervezetek legutóbbi alkalmazási esztendeje alatt teljesített kifizetések alapján határozták meg, az 1782/2003 számú rendelet 147. cikkének megfelelően.

Ezért célszerűnek tűnik ugyanezt a számítási módot alkalmazni az egyedi ellátási rendszer esetében is, és a költségvetési keretet a rendszer legutóbbi alkalmazási évének – vagyis 2004-nek – megfelelően meghatározni. A jelen cikkben előírányzott keretösszegek ennek megfelelően felülvizsgálatra szorulnak.

128. ajánlás

26. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
1. A Bizottság munkáját az – e rendelet 16. cikkének végrehajtása kivételével – az 1782/2003/EK rendelet 144. cikke által létrehozott Közvetlen Kifizetések Irányítóbizottsága, a 16. cikk végrehajtásában pedig az 1260/1999/EK rendelet 50. cikke által létrehozott Agrárstrukturális és Vidékfejlesztési Bizottság segíti.	1. A Bizottság munkáját az – e rendelet 16. cikkének végrehajtása kivételével – az 1782/2003/EK rendelet 144. cikke által létrehozott Közvetlen Kifizetések Irányítóbizottsága, a 16. cikk végrehajtásában pedig az 1260/1999/EK rendelet 50. cikke által létrehozott Agrárstrukturális és Vidékfejlesztési Bizottság segíti. A 18. cikkben előírányzott növény-egészségügyi programok tekintetében a Bizottságot a 76/894/EK számú határozat által létrehozott Állandó Növény-egészségügyi Bizottság segíti.

Indokolás

A növény-egészségügyi programok fontosságára és a komitológiai eljárással való koherenciára tekintettel a 18. cikkben előírányzott növény-egészségügyi programok elfogadását helyénvaló az Állandó Növény-egészségügyi Bizottság, nem pedig a közvetlen kifizetésekért felelős bizottság hatáskörébe utalni.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége: a helyi és regionális önkormányzatok szerepe a hágai program végrehajtásában”

(2005/C 231/13)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL elnökségének 2004. június 15-én hozott határozatára, melyben az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (5) pontja alapján megbízta az „Alkotmányos ügyek és európai kormányzás” szakbizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt a következő témában: *A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége: a helyi és regionális önkormányzatok szerepe a hágai program végrehajtásában*;

TEKINTETTEL az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége: a tamperei program mérlege és iránymutatás a jövőre nézve” című közleményére (COM(2004) 401 végleges) és az Európai Bizottság 2004. június 2-án hozott határozatára, mely szerint a fenti témában konzultál a Régiók Bizottságával;

TEKINTETTEL az Európai alkotmány létrehozásáról szóló, 2004. október 29-én aláírt szerződésre és különösen annak I. Részére (I–42. cikk) és III. Részére (III–257-től III–277. cikk), amelyekben rögzítésre kerül a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége;

TEKINTETTEL a 2004. november 4–5-én tartott, az elkövetkező öt évben a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének megerősítését célzó új többéves program (az ún. „Hágai program”) elfogadásával záruló brüsszeli Európai Tanács következtetéseire (14292/04),

TEKINTETTEL A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége helyi és regionális területéről szóló véleményére (CdR 61/2003 fin ⁽¹⁾),

TEKINTETTEL a Bűnmegelőzés az Európai Unióban témájában adott véleményére (CdR 355/2003 fin ⁽²⁾);

TEKINTETTEL a Negyedik jelentés az uniós polgárságról és az Európai Bizottság által „Az Alapvető Jogok Európai Ügynöksége” címmel kiadott közlemény tárgyában megfogalmazott véleménytervezetére (Előadó: Claude Du GRANRUT, Picardie régió önkormányzati képviselője (FR/EPP) – (CdR 280/2004));

TEKINTETTEL az Európai Parlamentnek a Tanács és az Európai Tanács számára a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége jövőjéről készített ajánlására (A6–0010/2004);

TEKINTETTEL az „Alkotmányos ügyek és európai kormányzás” szakbizottság által 2005. március 3-án elfogadott véleménytervezetére (CdR 223/2004 rev. 1) (előadó: Risto Koivisto, Tampere Régió önkormányzatának elnöke, Pirkkala polgármestere (FI/PES));

- 1) MIVEL a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének megvalósítása természetéből fakadóan helyi és regionális vetülettel bír;
- 2) MIVEL a hágai program által adott iránymutatás nagy arányban érinti a helyi és regionális hatóságok illetékességi körét;

a 2005. április 13–14-én tartott 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának álláspontja

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

a) Általános megfontolások

1.1 a hágai programot kiegyensúlyozott egésznek tekinti, mely jó alapot teremt a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének megteremtéséhez. Mindazonáltal megjegyzi, hogy a hágai program nem vette kellőképpen figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulását a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének megvalósításához;

1.2 felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számos tagországban – mind a jogalkotás,

mind a végrehajtás szintjén – illetékesek az igazságügy, a rendőrség és a belügy területén. Általánosságban elmondható, hogy a helyi és regionális önkormányzatok sokféle olyan általános érdekű szolgáltatást látnak el, amely hozzájárul a bűnmegelőzéshez csakúgy, mint a gazdasági és társadalmi integráció elősegítéséhez;

1.3 aláhúzza a folyamatos előrelépés szükségességét ezen a területen, és megjegyzi, hogy az eredeti tamperei program tartalma ma is aktuális. Továbbra is a tamperei és az azt kiegészítő program iránymutatásának a gyakorlatba való végérvényes átültetése kell, hogy képezze az Unió intézkedéseinek alapját;

⁽¹⁾ HL C 73 / 2004. 3. 23. 41. old.

⁽²⁾ HL C 43 / 2005. 2. 18. 10. old.

1.4 felhívja a figyelmet arra, hogy a demokrácia, az emberi jogok és a különböző jogrendszerek tiszteletben tartása, valamint a társadalomnak a polgárok autonómiájára és függetlenségére alapozott működése létfontosságú a biztonságos és igazságos társadalom megteremtéséhez;

1.5 hangsúlyozza, hogy a célkitűzések elérését kedvezően befolyásoló általános társadalmi és szociális fejlődés a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtésének előfeltétele. Ez a térség nem hozható létre pusztán büntetőjogi eszközökkel és a bűnözéssel szembeni fellépés egyéb formáival;

1.6 hangsúlyozza, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének megteremtésére kialakított program nem lesz hatékony, ha a társadalom felhajtóereje nem szünteti meg a biztonság hiányának okait, például az egyenlőtlenséget. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége nem valósítható meg kizárólag „felülről lefelé ható”, megtervezett intézkedések révén. Ezért szükségszerű, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játsszanak e térség megteremtésében Európában;

1.7 meg van győződve arról, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségén a tényleges előrelépés alapját az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés hatályba lépése jelenti, mivel az egyszerűsíti az új jogszabályok elfogadását megelőző szavazási eljárást, és nagyobb szerepet ad az Európai Parlamentnek.

b) Alapvető jogok és uniós polgárság

1.8 fontosnak ítéli azt a hágai programban található megállapítást, mely szerint az Alapvető Jogok Chartájának az alkotmány szerződésbe történő felvétele nemcsak az alapvető jogok tiszteletben tartásának, hanem azok cselekvési területein történő előmozdításának jogi kötelezettségét is rója az Unióra;

1.9 szándékában áll támogatni az Alapvető Jogok Európai Ügynöksége létrehozását, melynek igazgatótanácsában – tudván, hogy a polgári és alapvető jogok gyakorlásának legfontosabb helyszíne a helyi demokrácia – helyet kellene kapnia a helyi és regionális hatóságok egy képviselőjének.

c) Menekültügyi és bevándorlási politika

1.10 üdvözli, hogy az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés hatályba lépésével az EU-nak meglesznek a megfelelő eszközei egy teljesen kidolgozott bevándorlási politika kialakítására;

1.11 megállapítja, hogy a bevándorlási politika terén elért előrelépés eddig nem volt teljes mértékben kielégítő, mivel nem minden irányelvjavaslat került végrehajtásra. Ráadásul – ami a már elfogadott irányelveket illeti – a súlyt a hatékony végrehajtásra kell helyezni.

1.12 hangsúlyozza egy európai ellenőrzött legális bevándorlási rendszer szükségességét, amely valódi reményt nyújt a

bevándorolni vágyóknak, és megkísérli megszüntetni azt a kétségbeesést, amelynek eredményeképp sokan embercsempész bandák áldozatául esnek.

1.13 megjegyzi, hogy az illegális bevándorlás, az embercsempészet és emberkereskedelem – ami különösen súlyosan érinti a nőket és a gyermekeket – elleni harc a bevándorlási kérdések globális megközelítésének lényegi összetevője. Folytatni kell az illegális bevándorlás és a kiutasítás vagy hazatelepítés terén tett kezdeményezések vizsgálatát;

1.14 aláhúzza a harmadik országokkal folytatott együttműködés fontosságát az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem megelőzése, valamint a menekültek védelme és a legális bevándorlás előnyben részesítése érdekében.

d) A szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni harc és az EU kábító-szer-ellenes stratégiája

1.15 aláhúzza, hogy a bűnözéssel és a kábítószerral szembeni eredményes fellépés, illetve a terrorizmus leküzdése érdekében nem csak hatékony határokon átnyúló ellenőrzési rendszer létrehozására, hanem egyúttal a kirekesztés és a radikalizálódás okainak feltárására és megelőzésére is szükség van. E tekintetben rendkívüli jelentőségűek a helyi és regionális önkormányzatok arra irányuló intézkedései, hogy polgáraiknak alapszolgáltatásokat nyújtsanak, biztonságos lakónegyedeket alakítsanak ki, és integrálják a bevándorlókat;

1.16 üdvözli az Európai Tanács által az Európai Unió kábító-szer-ellenes stratégiájának (2005–2012) a hágai programba történő integrálásáról hozott határozatot, és támogatja az abban megfogalmazott, a kábító-szer-fogyasztás és a kábító-szer-kereskedelem elleni fellépést az egészségvédelemre, a társadalmi kohézióra és a közbiztonságra alapozó célkitűzést;

1.17 egyetért a tagállamok nemzeti, regionális és helyi szintű rendvédelmi szervei, valamint határőrizeti hatóságai közötti együttműködés és információcsere fokozására irányuló javaslattal;

1.18 megjegyzi, hogy továbbra is elsőbbséget kell élveznie a terrorizmus megelőzésének és az azzal szembeni harcnak. A jelenlegieknél hatékonyabb eszközök bevetésével kell fellépni a terrorizmus finanszírozásának minden formájával szemben. A pénzügyi bűnözés elleni harchoz nélkülözhetetlen az átláthatóság növelése a pénzügyi tranzakciók nyomon követhetősége érdekében.

e) Igazságügyi együttműködés

1.19 osztja az Európai Bizottság véleményét, mely szerint valamennyi tagállamban javítani kell a közösségi szabályozás általános végrehajtását és az igazságügyi együttműködés hatékonyságát;

1.21 emlékeztet arra, hogy az EU joganyagának jelentős része helyi és regionális szinten kerül végrehajtásra.

f) Határellenőrzések

1.22 támogatja egy európai hazatelepítési alap létrehozását;

1.23 üdvözli a hágai programban definiált, a külső határok ellenőrzésének hatékonyságát javítani hivatott eljárásokat;

1.24 megjegyzi, hogy a szabadság, a jog érvényesülése, a külső határok ellenőrzése, a terrorizmus elleni harc és a belső biztonság egymástól elválaszthatatlanok;

1.25 úgy véli, hogy a külső határokra vonatkozó operatív együttműködés irányításával megbízott európai iroda felállítására vonatkozó döntés meghozatala a megfelelő időben történt. Annak érdekében, hogy az iroda megkezdhesse működését 2005. május 1-jén, biztosítani kell számára a szükséges pénzügyi és egyéb forrásokat;

g) Az intézkedések finanszírozása

1.26 megállapítja, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtését célzó cselekvési terv nem valósítható meg megfelelően, ha az intézkedések megfelelő finanszírozása nincs biztosítva;

1.27 üdvözli, hogy az Európai Bizottság „Közös jövőnk építése: a kibővült Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei – 2007–2013” című közleményében rámutat arra, hogy a szabadság, a biztonság, és a jog érvényesülése alapvető értékek, amelyek az európai társadalmi modell kulcsfontosságú tényezői, és hogy az uniós polgárság intézményét az EU a jövőbeni pénzügyi tervében kiemelt helyen kezeli. A Régiók Bizottsága osztja az Európai Bizottság azon nézetét, hogy az uniós polgárság politikai koncepciója egy, a szabadságon, a biztonságon, a jog érvényesülésén és az alapvető közjavak hozzáférhetőségén alapuló térség kialakításának függvénye.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

a) Általános ajánlások

2.1 támogatja ezen a területen a közösségi fellépést célzó döntést, egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó cselekvési terv kidolgozása által, amely tartalmazza a részletes célkitűzéseket és azok megvalósításának menetrendjét;

2.2 lényegesnek tartja, hogy a cselekvési terv kidolgozása során figyelembe vegyék a helyi és regionális önkormányzatok szerepét is a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtésében.

b) Alapvető jogok és uniós polgárság

2.3 hangsúlyozza az emberi jogok és az alapvető jogok tiszteletben tartásának szükségességét minden, a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtésére irányuló tevékenységben;

2.4 üdvözli, hogy az uniós polgárságból adódó jogok megerősítése szerepel a hágai programban, és hangsúlyozottan támogatja e jogok védelmét. Az uniós polgárság megerősítése a közösségi cselekvés egyik fő tengelye kell, hogy maradjon.

c) Menekültügyi és bevándorlási politika

2.5 felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális hatóságok alapvető szerepet játszanak a bevándorlók társadalmi beilleszkedésében, és hangsúlyozottan kéri, hogy a beilleszkedést elősegítő intézkedések biztosításának érdekében garantálják számukra az elégséges forrásokat;

2.6 megjegyzi, hogy a bevándorlók integrációja nagymértékben függ a tagállami törvényhozástól és az adott országban kialakított társadalom-biztosítási rendszertől. Figyelembe kell venni a nemzeti rendszerek közti különbségeket az európai szintű közös keretekről való döntéshozatal során;

2.7 fontosnak ítéli, hogy a munkavállalási engedély szükségességének megállapítása harmadik államokból érkezettek számára a jövőben is nemzeti hatáskörben maradjon. A bevándorlás a különböző ágazatok, illetve az egyes tagállamok valós munkaerő-szükségletén kell, hogy alapuljon; kiemeli, hogy az engedélyezendő migráns munkavállalók számának meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik;

2.8 emlékeztet arra, hogy az Európai Unió belüli mobilitás nem volt nagy mértékű. Hangsúlyt kell helyezni a belső mobilitás fejlesztésére különböző összefüggésekben, valamint a szabad mozgás és az integráció elősegítésére az uniós polgárok és családtagjaik számára.

d) A szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni harc és az EU kábító-szer-ellenes stratégiája

2.9 véleménye szerint a büntetés-végrehajtásban a határokon átnyúló, súlyos bűnözésre kell koncentrálni, a kisebb mértékű és a helyi szintű bűnözést az államok nemzeti törvényhozásának kell szabályoznia, elismerve ezzel azt, hogy a bűnmegelőzési politikák olyan területet képviselnek, ahol az EU hatékonyan hozzá tud járulni ahhoz, hogy valódi „európai hozzáadott értéket” nyújtson a nemzeti, regionális vagy helyi intézkedések számára. Előnyben kell részesíteni egymás jogi döntéseinek elfogadását a büntetőjog harmonizációjával szemben;

2.10 emlékeztet arra, hogy bár a terrorizmus elleni harc fő célja a polgárok biztonsága, ez nem jelentheti az alapvető jogok megsértését, ezért felkéri az Európai Bizottságot, terjesszen elő javaslatot a személyes adatok védelméről a terrorizmus elleni harc keretében;

2.11 megállapítja, hogy a drogok elleni harcot továbbra is több oldalról kell folytatni annak érdekében, hogy mind a kábítószer iránti kereslet, mind a kínálata csökkenjen;

2.12 megerősíti javaslatát, mely szerint az Európai Bizottság meglevő, esetlegesen újonnan kidolgozandó programjainak keretében dolgozzon ki támogatási stratégiát a várospolitikára, az oktatás területén hozott társadalmi szintű intézkedések kiegészítése, valamint az állampolgári részvétel és a közösségérzet megerősítése céljából;

2.13 megerősíti továbbá felhívását, mely szerint a közeljövőben indokolt lenne egy városi biztonsággal foglalkozó, kis apparátussal működő európai megfigyelőközpont létesítése a bűnesetek áldozataira és a veszélyeztetettség érzetére vonatkozó adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása, a kutatások elősegítése és koordinálása, illetve politikák kidolgozása céljából. Ezek az intézkedések nemcsak az Európai Unió illetékessége alá eső egyéb területek számára szükségesek, hanem a helyi és regionális partnerségek elősegítéséhez is;

2.14 támogatja az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy terjessze ki a szomszédsági és partnerségi kapcsolatok új európai eszközének alkalmazási területét az együttműködés támogatására az igazságszolgáltatás és a belpolitika területén, különös tekintettel a menekültügyre és a bevándorlási hullámra, valamint a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harcra és e jelenségek megelőzésére.

e) Igazságügyi együttműködés

2.15 kéri, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása érdekében elfogadott jogszabály nemzeti szinten való alkalmazásakor a régiók és a települések képviselőit vonják be az intézkedések megtervezésébe és végrehajtásába;

2.16 javasolja, hogy az igazságügyi együttműködés területén tett erőfeszítések különösen a kölcsönös elismerés elvének támogatására irányuljanak, valamint azt ajánlja, hogy növeljék a polgárok és a hatóságok lehetőségeit a téren, hogy hozzájuthassanak a különböző államok igazságszolgáltatási rendszereivel és azok szervezeti felépítésével kapcsolatos információkhoz.

f) Határellenőrzések

2.17 hasznosnak ítéli – amennyiben ennek megfelelő oka van és törvényes, eseti alapon történik – külön intézkedések meghozatalát a hagyományos határokon átnyúló kapcsolatok megőrzéséhez az Európai Unió külső határainál, anélkül, hogy

ez veszélyt jelentene a polgárok biztonságára, és garantálja az EU-országok szomszédos országokkal közös határainak védelmét, valamint két olyan tagállam közös határának védelmét, amely még nem szüntette meg a közös határon történő ellenőrzést.

g) Az intézkedések finanszírozása

2.18 felkéri az Európai Bizottságot, hogy mihamarabb alakítsa ki a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséhez szükséges anyagi eszközöket. Vigyázni kell arra, hogy az ezen anyagi eszközökre vonatkozó szabályok megteremtésénél figyelembe vegyék a helyi és regionális hatóságok pénzügyi igényeit;

2.19 javasolja, hogy a helyi és regionális hatóságok bevándorlók integrációját támogató finanszírozási programjai elégséges anyagi támogatást kapjanak, és emlékeztet arra, hogy elkerülendő az alapok felhasználási feltételeinek túlzott megszorítása. A bevándorlók belépési indítékain alapuló korlátozások a gyakorlatban nem elég hatékonyak az integráció szempontjából;

2.20 javasolja, hogy a programok adjanak lehetőséget köztisztviselők cseréjére a tagállamok helyi és regionális közigazgatási hatóságai között olyan esetekben, amikor ez a jó gyakorlatok elterjesztésének leghatékonyabb eszköze;

2.21 megjegyzi, hogy a helyi és regionális hatóságoknak felhatalmazással kell rendelkezniük a pénzügyi programok felügyeletével megbízott hatóságok munkájában való részvételre;

2.22 hangsúlyozza, hogy a pénzügyi programoknak és a szabadságon, biztonságon, és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítására szánt strukturális alapoknak kompatibilisnek kell lenniük, és egymást kiegészítve kell működniük. Ennek érdekében szükséges, hogy az Európai Bizottság főigazgatóságai szorosan működjenek együtt a pénzügyi programok kidolgozásában;

2.23 felkéri az Európai Bizottságot a szabadságon, biztonságon, és a jog érvényesülésén alapuló térség finanszírozási lehetőségeivel kapcsolatos globális kommunikációs stratégia kidolgozására annak érdekében, hogy az intézkedések végrehajtásával megbízott személyek könnyen juthassanak hozzá a különböző pénzügyi forrásokkal kapcsolatos információkhoz.

Brüsszel, 2004. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB